

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୩ ର
ପୃ ୩୦ ଖ୍ୟା

ଠା ୨୮ ରେ ମାତ୍ର ବସନ୍ତ ୧୯୨୮ ମସିହା । ମା ଗ୍ରାହଣ ୩ ୧୫ ୯ ୧୯୫ ସାଲ ପଦୋକ୍ତ

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୪ ୨୯

ମାନବର ବଳୀୟ ଲେଖକଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣିତ
ଏଠା ଫିଲ୍ମସିନାମାରେ ମିଳୁଥିବାର ଅନଳର
ଏ ଅଧ୍ୟାୟ ଲିଖିତ ଶାନ୍ତନାମାବିଷୟକ ବିଧି-
ମାନ ତାଙ୍କୁ ବରଦାର ଲୋ ବସନ୍ତରେ ।
ସାଦାବଳ ଏଥିରେ ଅପରି ସ୍ୱଳ ଏକସମ୍ପର
ବିଜ୍ଞାନ ଏଠାରେ ନାମ ଦେବାର ଏକମାତ୍ର-
ସମ୍ଭାରେ ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଜଣାଇବେ ।
ତଦନ୍ତର୍ଥା ଉକ୍ତ ବିଧିମାନ ତାଙ୍କୁ ଦେବ ।

ଗତ ସପ୍ତାହ ଦୁଧିଆର ଏଠାରେ ଯେଉଁଠି-
ଏକ ଅଣ୍ଡା ବୁଝି ଦୋହସ୍ଥଳ ବର୍ଣ୍ଣର ପରମାଣ
କଲେ ଥିଲ । ଏବୁଝି ଚଉଦିନ ଥିଲ ଦେଖି
ଦୋମାନ ବର୍ଣ୍ଣସ୍ଥଳ ଓ କାଠିଗୋଡ଼ାରେ ୧୮
ମିଟ୍ର କଲ ଉଠିଥିଲ । ଏଥିରେ ଗୁଣ କାର୍ଯ୍ୟର
ଉପକାର ହୋଇ ଅଳ୍ପ କିନ୍ତୁ ସେହି ବୁଝିବଦ୍ଧେ
ଉପକର ଶୁଦ୍ଧ ଦେବା ଉତ୍ତରୁ ଏକଗରରେ
ଅଧ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇ ନାହିଁ କେବଳ ମେଘୁଅ ଓ
କେବେ ୨ ଶର ହୋଇ ଉତ୍ତରାଣ ଲେକିବୁ
ଅସ୍ଥିର କରୁ ଅଛି ।

ତାହାର ଏବସ୍ତାନ ଓ ସହର ନାମ
ଭାରସଂବାଦରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ଗୋଟିଏ
ଅଗ୍ନେୟୁ ଗିର ଜାଗର ଦେବାରୁ ଗୁଣଗତ
ଲେକ ପ୍ରାଣ ହସଲଅଛି । ଏକ ପ୍ରାୟ
ଏକଦଶର କମ ନ୍ୟୁନାଧିକ ଅସୀର ପ୍ରାପ୍ତି-
ହୋଇ ଅଛି । ଏ ଉଦ୍ଦାନକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱନାରି

ବିସ୍ତାରଣ ବିବରଣ ଅବଧି ଜଣାପଡ଼ି ନାହିଁ ।
କୋଥ ଦୁଧିଆ ଏଥିରେ ଅନେକ ଉଦ୍ଦାନ
ଓ ସମ୍ପର୍କି ତତ୍ତ୍ୱ ହୋଇଥିବ । ପରମେଣ୍ଟର
ଦେଇଁ ଯାଉଥିବୁ ଏମନ୍ତ କଠିନ ପଶୁପଦାନ
କଲେ ଏବ କହୁଥାନ୍ତେ ?

ବର୍ତ୍ତମାନର ବୃଦ୍ଧାମତୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତସମ୍ପର୍କି ନ-
ମିତ୍ତ ହୋଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟସ୍ତ୍ର ରହିତ ବରଦା
ତାଙ୍କରେ ଦେବାମାନୋଦକମା ଉପସ୍ଥିତ କର-
ଅଛି । ମହାବୀରୀଙ୍କର ଦାମ ଏହି କ ଲଲ-
ବନଦିହାରକ ସୁଫ ଶାବ୍ଦମତେ ଯୋଗ୍ୟସ୍ତ୍ର ହୋଇ
ନ ପାରେ ଏକ ସେ ପ୍ରଲେ ତାହାକିପୁର ମହା-
ଗୁଜା ଓ ସୁରବ୍ୟ ମହାଗଣୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ପରଲୋକ
ଗମନ କରଅଛି ସେ ପ୍ରଲେ ସେ ସ୍ୱୟଂ ଉକ୍ତ
ଗଜଗିର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତରାଣଦାମଣୀ ଦେଇଅ-
ଛି । ଏ ମୋକଦମା ରଫା ନ ହୋଇ ଗୁ-
ଲିଲେ ଅନେକ ଅର୍ଥର ଶ୍ରାକ ଦେବ ଏକ ତାହା
ବଡ଼ ହୁଣ୍ଡର କଥା ଦେବ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମହୁଫୁକମେ ବଙ୍ଗ ଦେଶର
ରେବନ୍ୟୁକୋର୍ଡ଼ି ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇ ଅଛି
କି କଟକଜିଲ୍ଲାରେ ଦୁଇମାଣର ଉଣା ପରମାଣର
ନିଷ୍ପରୁମି ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ବଳୀୟ
୨ ଅନଳ ମତେ ରେକର୍ଡ଼ିଣ ଦେବ ନାହିଁ
ଏକ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଗର ତା ୧୮ ଉପଠାରୁ
ତାଙ୍କ ଦେବ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଦେବ

ଦେଇ ଅଛି । ଯେବେ ପ୍ରଥମରୁ ଏହି ନିୟମ
ହୋଇଥାନ୍ତା କେତେ ଶ୍ରେଣୀଲଖନକାରକର
ଉପକାର ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ କେହି ଅପଣା
ଉପକାର କରନ୍ତୁ କେତାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ନ
ଥାନ୍ତେ । ତାହା ଦେଇ ଦଶବର୍ଷ ଉତ୍ତରୁ ଏ-
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ୱକର୍ମର ଦେଇ ସ୍ୱଖର ବିଷୟ
ଅଛି ।

କୁମାର ଶିଖର ନାଗୟୁଣ ଦେବ ସ୍ୱଖର
ଏକଟି ମଳିଖେଟ କଲେକ୍ଟର ଦେବାରୁ
କେବଳ ଓଡ଼ିଶାକାସି କାହିଁକି ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର-
ବର୍ଷର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ବିଶେଷ ଅନଳ ହୋଇ-
ଅଛି ଏକ ଏ ନିୟୋଗ୍ୟକାଶେ ମାନବର
ଶ୍ରେଣୀକଟ ସାଦେବ ବିଶେଷ ଅନଳଦର ପାତ୍ର
ହୋଇଅଛି । କୁମାର ମହାଶୟ ବିଖ୍ୟାତ
ପରମବୈଦିକ ଉଜା ସାଧାକାନ୍ତ ଦେବକର
ନାହିଁ ଓ ନିଜକୁଳଧର୍ମରେ ପ୍ରିୟ ରହିଅଛି ।
ସୁଖ ହିନ୍ଦୁକର ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଭସ୍ଥାନ । ଏଠାରେ
ଏକଜଣ ହିନ୍ଦୁ ଜିଜ୍ଞାସାକମ ଦେବା ବଡ଼
ଉତ୍ତର କଥା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ବିଜ୍ଞାନକେ
ଜିଜ୍ଞାସାକମ ଦେଉଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବାର ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ନ
ଥିଲ ସୁତରାଂ ସେଠାର ଅନ୍ୟନ୍ତରିକ ଅବସ୍ଥା
ସ୍ୱରମ୍ଭରେ ନ ଦେଖି ଅନ୍ୟର କଥାଉପରେ
ନର୍ଦ୍ଦର କର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏଣିକି ଅଳ୍ପ
ତାହା ଦେବ ନାହିଁ । ଜିଜ୍ଞାସାକମ ସ୍ୱୟଂ ସବୁ

ଦେଖି ଶୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ । ଯେବେ ପୁଣ୍ୟରୁ
 ଦେହ ହିନ୍ଦୁ ପୁଣ୍ୟର ଜିଆଦାଦମ ହୋଇଥାନ୍ତେ
 ତେବେ ନନ୍ଦରାଜେନ ଯେଉଁ ମାମଲ ମୋଦ-
 କମ ଦେଲ ଚାହା ଦୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ଅମ୍ଭ-
 ମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଅବା ଦେହଅନ୍ତ ଯେ
 ଏହାକହାର ପୁଣ୍ୟର ଅନେକ ଉପକାର
 ଦେବ । ଅହର ପୁଣ୍ୟରାଜ୍ୟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବଙ୍ଗଳାର ଉତ୍କଳର ପ୍ରଧାନ ଦାବମ
 ଦେଖାୟ ଲୋକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ବାହୁ
 ରମେଶ୍ୱରୀ ଦତ୍ତ ମନମନରେ, ବାହୁ ଅନଳ-
 ମୋଦଳ ବଜ୍ର ଅ ନୋଅଖାଲରେ, ବାହୁ
 ବୁଦ୍ଧେନୁକାଥ ଦେ ଫଳଦ ପ୍ରଭରେ, ବାହୁ
 ନନ୍ଦକୃଷ୍ଣ ବସୁ ବଗୁଡ଼ାରେ, ଲୁମାର ଶିଖରୀ-
 ନାୟପୁଣ ଦେବ ପୁଣ୍ୟରେ ଏବଂ ଲୁମାର
 ଗୋପେନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ପାବନାରେ । ଏପରି ବାହୁ
 ଦୁର୍ଗାଗଣ ବାହୁର୍ଯ୍ୟା ବରଦାସର ଡେପୁଟୀ-
 ବଲେକର ଏବଂ ଅବଦାସ ପ୍ରପ୍ରଣୟ ଦୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏତେପରିଏ ବଙ୍ଗଳାକୁ ଏମନ୍ତ
 ହରପଦରେ ଦେଖିବାର କାଦାର ଅଖା ଥିଲ ।
 ଏହା ଇଂରାଜଙ୍କ ଉପାର ଗଜମାଲର ଫଳ
 ଅଟଇ ଏବଂ ପର ଶ୍ରେୟାଣ ବେଳ ଚାହାଡ଼ିବଳ
 ଅମଳରେ ଏ ପୁଣ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ ଅମେମାନେ
 ଦେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବାରୁ ଚାହାକୁ ଅନ୍ତ-
 ଯାବ ଯତ୍ୟବାପ ଦେଉଅଛୁ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗରବର୍ଷର ପୁଲ୍ୟପ୍ରଣୟମାନରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଶିକ୍ଷିତଲୋକଙ୍କୁ ପୁଲ୍ୟରେ ଭରତ
 ବରଦାସ ବିଶେଷ ତେଣୁ ଦେଉଅଛୁ । ଏ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ସମଲପୁର ଡେପୁଟୀକମିସନର
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଖିଲେ ତ ନରରର ପୁଲ୍ୟମାନ-
 କରୁ ପ୍ରତିଦିନ ପୂଜାପାଠକୁ ବାହୁ ଦେବ
 ବେତେକ ବଳ ପୁଲ୍ୟପ୍ରପ୍ରଣୟଙ୍କ ଅର୍ପଣରେ
 ଏବଂ କୋଟି-ମୋଦଗର ପୁଲ୍ୟ ନିୟମ କର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଉତ୍ତରୁ ସର୍ବ ନନ୍ଦକୃଷ୍ଣର
 ଦେବ କଳିଞ୍ଜୁବଳ ପଦରେ ନିୟମ କଲେ
 ସେମାନେ ନିମେ ତମ ବଳଞ୍ଜୁବଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଭୁକ ବର୍ମମାଳ ପାଇ ପାରିବେ ଏବଂ ତଳର
 ସଦରମୁଦାମରେ ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରେକ୍ଷିତଶ୍ରେଣୀ
 ପ୍ରାପିତ ପୁଣ୍ୟର ଶିକ୍ଷିତ ଶିଳ୍ପମାନଙ୍କୁ ଦେଉକ-
 ନକୃଷ୍ଣକଳ ଓ ତମ ବଳଞ୍ଜୁବଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଶିକ୍ଷା
 ଦେଉଅଛୁ । ଏଥିରୁ ପ୍ରଧାନ କମିସନର ପ୍ରଥମ-
 ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୁର୍ଗାୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ-

କରେ ବହିଅଛନ୍ତି କି ତାହା ଅର୍ଥ ପାପେଶମାକ
 ଶିକ୍ଷିତ ଶିଳ୍ପମାନଙ୍କୁ ପୁଲ୍ୟମାନଙ୍କରୁ ବାହୁ ଦେବ
 ଅଧିକ ପରାମର୍ଶରେ ଅଳ ନିୟମଶାଳୀର ଦେବ
 କଳିଞ୍ଜୁବଳ ପଦରେ ଭରତ କର ସେମାନଙ୍କୁ
 ପ୍ରଥମେ ସଦର ମୁଦାମରେ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ପୁପ୍ରଣୟଙ୍କ
 ଅର୍ପଣଲେ ରଖି ନିମେ ଯେ ସେମନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଶିକ୍ଷା କରବ ଦେମନ୍ତ ଚାହାକୁ ଲୁଗା କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅର୍ପଣ କଲେ ଅର୍ଥ ଅପ୍ରେକ୍ଷିତ ଶ୍ରେଣୀ ବସା-
 ଲବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ ନାହିଁ । ଏ ନିୟମଟି
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବ୍ୟବେଚନାରେ ଉତ୍ତମ ଦୋଇ ଅଛୁ ।

ପୁଲ୍ୟ ବର୍ମଗୁଣର ଶାମଲପଣରେ ପ୍ରଧାନ-
 କମିସନର ପାଦେକ ବହିଅଛନ୍ତି କି ଦେବକଳ
 ବଠୋଇନିୟମଦ୍ୱାରା ଲୋକେ ଅପୂର୍ବ ଦୁଃଖ
 ନାହିଁ । ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଦୟା ଓ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର
 ରହିବା ଉଚିତ ପୁଲ୍ୟବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବରଦାସ ଲୋକେ
 ଯେପରି ସୁଖ ପାଇବେ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା
 ଅବଶ୍ୟକ । ବେତନ ରୁକ୍ତି ବରଦା ଅର୍ଥପା-
 ଯେନ କନ୍ତୁ ପୁଲ୍ୟବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦେବ
 ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର ଉପ-
 ରେ ନର୍ତ୍ତର ଉତ୍ତମ । ତେଣେ ଡେପୁଟୀ କମି-
 ସନର ଲେଖି ଥିଲେ କି ଭୟପ୍ରଦର୍ଶନ ପୁଲ୍ୟ-
 ସକୁ ଅବଶରେ ରଖିବାର ଏବମାତ୍ର ଉପାୟ ।
 ପ୍ରଧାନ କମିସନର ଚାହାକର ଏପରି ପରମ-
 ଶର ଯଥୋଚିତ ନିନ୍ଦା କର ବହିଅଛନ୍ତି କି
 କେହି ପୁଲ୍ୟବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିୟମ ନିୟମ କଲେ
 ଚାହାକ ଦୋଷର ଗୁରୁରୁ ସାଦୃଶ୍ୟ ପୂର୍ବକ
 ନିୟମକରରେ ଶୁଭ କର ବସୁ ଦେବାରୁ
 ଦେବ । ବେତନ ହସ୍ତ ଦେଖାଇଲେ ରହିବ
 ନାହିଁ ।

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ମୋଦଦମା ।

କମ୍ପେର ପ୍ରଦେଶର ପିଲ୍ଲୁଲ୍ୟାୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଶ୍ରୀ ସୁକୁ ଅର୍ଥକୋଷାଗାରୀ ସାଦେବ ତତ୍ତ୍ୱେ
 ପୁଲ୍ୟା ଓ ପଦପତ ବର୍ମଗୁଣ । କମ୍ପେର ନର-
 ରର ମିଶ୍ରକପିପଲ କମିସନରପଦରେ ସେ ପ୍ରକା
 ସମୟରେ ଚାହାକର ନାମ ଲୁଗା ବାଜପୁଲ ଏବଂ,
 ସେ ଉତ୍ତମଦେ ଆଇ ନାଗୋର୍ଡି ମାରଦେକ
 ନାମରେ ଯେଉଁ ଦାଟ ଦସାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ତହିଁପାଇଁ ଯେଉଁ ପୁଲ୍ୟ ଅଧିକଦାଟି ନିର୍ଦ୍ଦାଶ
 ବରଦାସଛନ୍ତି ତାହା ଚାହାକର ଗାର୍ଭପୁସ୍ତ
 ରହିଅଛୁ । ଉତ୍ତମଦେ କମ୍ପେରରର ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରଧାନ ଦୃଷ୍ଟ ଅଟଇ । ସେହି ନାଗୋର୍ଡି
 ସାଦେବ ଉଦାମ୍ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦେଶର ମଧ୍ୟର

ଅର୍ଥାତ୍ ତେଜାକର ରେବନ୍ୟକମିସନର ଥିଲେ ।
 ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଚାହାକ ରଗହପ୍ରଦ ସନେକ
 ଦେବାରୁ ବେଶ୍ଟିମେଣ୍ଡଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନମେ ସପପେଶ
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଚାହାକ ନାମରେ କି ଅଜ୍ଞ-
 ଗୋଶ ଦୋଇଅଛୁ ଠିକ ଜଣାପାଇ ନାହିଁ ।
 କମ୍ପେର ଦୁଅଇ ଯେ ସାଦ ନାମକ ଜଗେପ୍ରାକ୍ତିଶ
 ନାଗୋର୍ଡିସାଦେବ ଓ ଚାହାକର ଦୁଇଜଣ
 ଅଧିକୃଷ୍ଣକ ନାମରେ କମ୍ପେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ
 ସେକଟଗାଳ ନିକଟରେ ସମ୍ପାଦ ଦେଲ କ ସା-
 ଦେବ ପ୍ରାୟ ୨୦ । ୮୦ ଜଣଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତୋତ
 ଉଦ୍ୟାତ କେତେଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖି
 ଦୋଇଅଛୁ । ଏହି ସମ୍ପାଦରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଚାହାକୁ ସପପେଶ କର ଚାହାକ ନାମର ଅଜ୍ଞ-
 ଯୋଗନାକର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବୁ ଗୋଟିଏ
 କମିସ୍ତ ବସାଇବାର ଅବେଶ ଦେଇଥିଲେ ।
 ଏଥିରୁ ସାଦେବ ସପପେଶ ଦେବାରୁ ପଲାଇ-
 ବାର ତେଣୁ କଲେ । ସେ ଦେଶ ବଦନାଦ
 ରେଲକାଟରେ କମ୍ପେରରୁ ଅଧିକେ ମାଟ ସେ
 ଅଦୃଷ୍ଟ ଦେବମାନଙ୍କେ ପୁଲ୍ୟ ସଦର୍ଦିତା ପୁଣ୍ୟ
 ଜଣେ କଳେଞ୍ଜୁବଳ ଚାହାକସଙ୍ଗେ ପଠାଇଲେ
 ଓ ସେ କଳେଞ୍ଜୁବଳ ଚାହାକସଙ୍ଗେ ସକୁ ସମ୍ପାଦ
 ଜଣାଉଥିଲ । ସାଦେବ କମ୍ପେରରେ ପଦୁଷ୍ଟ
 ଗୋଟିଏ ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷେଲରେ ବସା କର
 ଚାହାକତତ୍ତା କେଇ ଲଜ୍ଜାଦ୍ୱାରା ବା ଅନ୍ୟପ୍ରାଣକୁ
 ପଲାଇବାର କଳୋକପ୍ର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଲଜ୍ଜା-
 ଲୟ ପାକଲତାଦ୍ୱାରା ବାହୁଥିବାରୁ ସଦକରେ
 ଚିତାଯାଇ ନ ଥିଲେ । ପୁଲ୍ୟ ଏହିସମୟରେ
 ଚାହାକ ଦେଖି ଚିତ୍ତିପାରିବାରୁ ଦାଢ଼ା ଟାଣି-
 ପତାଇ ନିଜରୁପ ବାଦାକଲେ ଏବଂ ଚାହାକ
 ବିଶ୍ୱପ୍ରାଣ କର ସ୍ତାନକରକୁ ଦେଇଗଲେ ।
 ସାଦେବ ପଲାଇବାର ତେଣୁ ନ କରୁଥିଲେ
 ପୁଲ୍ୟ ବାଦେ ନ ଅଧି କମିସ୍ତଦ୍ୱାରା ଚାହାକ
 ବରୁର ଦୋଇଆନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏକେବେଳେ
 ସାଧାରଣ ଅପରାଧରୁଲ୍ୟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଚା-
 ହାକ ମୋଦଦମା ବଦାରଣ କରବାନିତି
 ବିଶେଷ ପୁଲ୍ୟବର୍ମଗୁଣ ବସୁକୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ପୁଲ୍ୟ ରାଜକ ଦେଲେ ମାକପ୍ରେକ୍ଷିତଦ୍ୱାରା
 ଉତ୍ତମଦେ ଚାହାକର ବରୁର ଦେବ ଓ ଅପରାଧ
 ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ ଦୌରାସପର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ସା-
 ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗୀ ପ୍ରକାରୁ ସର୍ପସାଦେବ
 କେତୁରବାଳ କଲେ ଓ ସର୍ପସାଦେବ ଚା-
 ନକରୁ ମାସ ଏହି ଦୁଇଜଣ ମାନକଦାର
 ମଧ୍ୟ ସପପେଶ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିସ୍ତରାକୁ

ସମୟ ଅଧିକାରୀ ବ ସମ୍ପର୍କୀ ତ ୧୦ ଶ
 ସକାଳ କର୍ମସୂତ୍ର ସମୟରେ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଉଚ୍ଚୋଚ ପ୍ରଦାନ
 କରିବା ଏକ ଛକା ଶାଳ ଗୁଣବତ୍ତତାରେ
 ସନ୍ଦେହ ଦୋଇଅଛି । କଥାକୁହୁଅଛି ଯେ ଏକ
 କୁଳକୁ ଛ ୧୫୦ ଙା ବେଳେଇ ବେଳେଇ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା କାରଣ ଦିଶୁକାର
 ଙା ନେଇଥିଲେ । ମୋକଦମାର ବଚନ
 ଅସନ୍ତା ପ୍ରଥମଠାରେ ଠାରୁ ଅରମ୍ଭ ହେବ ଓ
 ପ୍ରଥମରେ ଏକଟି ବଳେକ୍ଷର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ହେବ ଏଥିର ଗୁଣ ପାଇଅଛନ୍ତି । କାହୋଳି
 ଏହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ୍ତ୍ୱବଦ୍ଧାତ ଛକାର
 ମାନ ଦେଇ ମୁକ୍ତି ପାଇଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାଙ୍କ
 ମାନବୀରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର ଜେମ ସେଠା
 ଯି ଗୁଣ ଏକଜଣ ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରମାପ୍ରଦର୍ଶନ ।

ଦେଶୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ବିକ୍ରୟ ଦୁବ୍ୟର
 ମୋଟାଏ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅସନ୍ତା ଅନୁବର ମାସରେ
 କାଳଗରରେ ହେବ । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନର
 ବିଷୟ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଦେଶର କଟ ଶାହେବ
 ଦାମାଳ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଏ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ କମ୍ପରକରଣ କାରଣ ଗୋଟିଏ
 ମେଟ୍ରି ଗଠିତ ଦୋଇଅଛି ଯେ ଚାହିଁଲେ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଅନେକ ମାନ
 ଶ୍ୟ ଲେବ ଅଛନ୍ତି । ସନ ୧୮୮୩ ସାଲରେ
 କୁଳଗରରେ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 ଧାୟିକ ଓ ବିଦ୍ୟାର ଅନେକ ସୁଧଳ ଫଳ
 ର ଦେଖାଯାଇଅଛି । ଏଥର ଯେହି
 ଦର୍ଶନ ହେବ ଚାହିଁଲେ ଉଚ୍ଚବର୍ତ୍ତର ନାନା
 କିରେ ସେତେ ପ୍ରକାର ଭଲ ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ
 ଦୁଇଅଛି ଯେ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ସମ୍ପ୍ରଦ କର
 ର ତେଣୁକେବ ଯେ ବଦ୍ଧାଏ ଏ ଦେଶର
 ଙା କାରଣର ଏକ ଶିଳ୍ପଦର୍ଶନ ବ୍ୟବ
 ହିମାନେ ଭଲ ଦୁବ୍ୟସ୍ତ୍ର ପ୍ରସୁତ ଓ
 ନା ପ୍ରାକରେ ବର୍ତ୍ତୁ ଦରମାକୁ ଠିକା
 ସକେ ଏକ ସାଧାରଣ ଲେବେ ତାହା ସମସ୍ତ
 ଙା ପ୍ରଦାନ କରିବାହାସ ଦେଶୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଯର ସମୁଦ୍ଧ ଉତ୍ପାଦକର୍ତ୍ତନ କରିବେ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କ ଯେ ସମସ୍ତ କଳ ଓ ଉଚ୍ଚସାଧାରଣରେ
 ଦେଶରେ ପ୍ରସୁତ ହେଉଅଛୁ ତାହାସବୁ ମଧ୍ୟ
 ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ । କାର୍ଯ୍ୟଟି
 କୁହୁ ଏକ ଅର୍ଥସାଧେଷ । ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ

ଦେଶୀୟକାରଣ ମିଳନସିଦ୍ଧାନ୍ତୀ ଏବଂ
 ଅପର ସାଧାରଣକରଠାରୁ କଟିତୀ ସେ ପର
 ମାଗରେ ଅର୍ଥସାଧାୟ ଥାଇବେ ସେ ପରମ
 ଶରେ ଏ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସଫଳ ହେବ ଏବଂ
 କମିଟି ଅଣା କରନ୍ତି ଯେ ଅର୍ଥାଗ୍ରହରୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
 କଫଳ ହେବ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଏ ପ୍ରଦ
 ଶନୀତ ଦୁବ୍ୟ ପଠାଇବେ ସେମାନେ ଚାହିଁର
 କରନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଏ ଫର୍ଦ୍ଦରେ ଲେଖି ଦୁବ୍ୟସହିତ
 ଅଗାମି ଅବସ୍ଥାମଧ୍ୟ ଛା ୩୧ ରଖ ମଧ୍ୟରେ
 ସେଠାକୁ ପଠାଇବେ । କିଲମ୍ ହେଲେ ପ୍ରାକ
 ମିଳକାର ବନ୍ଧୁ ହେବ ।

ପ୍ରମାପ୍ରଦର୍ଶନ ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
 ଅନୁମୋଦନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋଇ
 ଅଛି । ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତତତ୍ତ୍ୱ ଉଚ୍ଚବର୍ତ୍ତର
 ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଶେଷ ସମ୍ପଦ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଯେତେପ୍ରକାରେ ଦେଶୀୟକାର
 ଶରର ଉତ୍ପାଦ ସଦ୍‌ଗୁଣ ପାରେ ସମସ୍ତଙ୍କର
 ଚାହିଁରେ ମନୋଯୋଗୀ ହେବାର ଉଚ୍ଚେ ।
 ଅନୁମୋଦନ ସମାପ୍ତକାରଣକୁ ଏ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ
 ସଫଳକରଣା ବିଷୟରେ ମତୋଚିତ ସାମାନ୍ୟ
 କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି । ଓଡ଼ିଶାକୁ
 ପ୍ରମାଣ ମିତାର ସଫଳ ବାଟ ନ ହୁଏତୁ
 ଏଠାରୁ କିପ୍ରକ କାରଣର କା ବ୍ୟବସାୟ
 ଲେବ ସେଠାରୁ ଯାଏ ଏ ପ୍ରଦର୍ଶନକାର
 କରକାର ହେବେ ଏମନ୍ତ ଅଣା ହେଉନାହିଁ ।
 କିନ୍ତୁ ଏଠାରୁ ପ୍ରମାଣକାର କାର୍ଯ୍ୟ ପଠାଯାଇ
 ଶାରେ ଏକ ହେବଦ୍ଦାସ ଅର୍ଥ ସମ୍ପ୍ରଦ କର
 ସାଧାରଣ ଭଳେ ଭୂରୁଞ୍ଜନ କାରଣର ମଧ୍ୟ
 ଯାଇପାରନ୍ତି ।

ଗୋଟିଏ ଧର୍ମପରଦର୍ଶନ-ଉଚ୍ଚନା ।

ବାବୁ ବିଶ୍ୱାନୁମ ବସ ଜଣେ ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ
 ସୁଶିକ୍ଷିତ ସୁଧା ବସୁଙ୍କ ପ୍ରାୟ ବ ୪୦ ଶ
 ବାମକମାସୁର ଓହରସିୟା କର୍ମ ଭର
 ଦର୍ଶାଧିକକାଳ ଦେଲ ଏ ପ୍ରଦେଶକୁ ଅସି
 ସୁଖଭଙ୍ଗଗାୟ ଲଜ୍ଜିମାୟା ମହଲୁମା ପର୍ଯ୍ୟ
 ନରେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ସୁଖକନ୍ୟା
 ଗୋଟି ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚସନ୍ତାନ ଏହାଙ୍କ ଗର୍ଭ
 ଶରେ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବେବେତାନ
 ଦେଲ ମାଲୁମାନ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଗର ସପ୍ରଦରେ
 ପ୍ରକାଶପାଇଲ ଯେ ଏ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ
 ଧର୍ମ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ତାହାଙ୍କ ବହୁ ବାବୁ ଓ
 ସୁଜାତସୁମାନେ ବ୍ୟସ୍ତହୋଇ ତାହାଙ୍କ ମଳ

ଦେଶୀୟକୁ ଅନେକ ତେଣୁ କରେ ମାତ୍ର
 କିଛି ଫଳଦେଲ ନାହିଁ । ଗର ବହୁକାର
 ସକାସମୟରେ ଏ ନଗରସ୍ତ୍ର ବାପୁଷ୍ଟ ମିଶ୍ର
 ବିଳାରେ ବିଧିମତ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ଧର୍ମ ପ୍ରଦାନ
 କଲେ । ଚାହିଁପୁଣ୍ୟରୁ ତାହାଙ୍କ ପୁଞ୍ଜମାନଙ୍କୁ
 କରେ ବନ୍ତୁ ଅପଣା ବସାକୁ ଦେବା ଯା
 ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ବାବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକାକୀ
 ଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁଙ୍କର ନୂତନ ଦକ୍ଷାପ୍ରଦାନ-ବ୍ୟାପାର
 ଦେଖିବାକୁ ଏ ଦେଶୀୟ ଭଦ୍ରଲେବ ଏତେ
 ଅଧିକ ଯାଇଥିଲେ ଯେ ବିଳାରେ ପ୍ରାକ
 ଅଛିଲ ନାହିଁ । ବେବନ ନୂତନକାର ଦେଖି
 ବାକୁ ଯେ ଏତେଲେବ ଯାଇଥିଲେ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଲଂଗଣଶିଖାର ପ୍ରଥମ
 ଅବସ୍ଥାରେ ଜଣେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ଦେବାର ଶୁଣା
 ଯାଉଥିଲ । ବାବୁଧର୍ମର ଚର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ବଢ଼ିଲ
 ବନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷିତଲେବକର ମଳ ଭେଟିବ ଯିବାର
 ଦେଖା ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ବର ଛନ୍ଦଧର୍ମ
 ପର ବିଶିଷ୍ଟଲେବକର ମଳ ଦେଶକାର
 ଦେଖାଯାଏ । ଫଳତଃ ଏଠାରେ କୌଣସି
 ଶିକ୍ଷକ ଲେବ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ଦେବାର ପ୍ରାୟ
 କେବେ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତସୁଲେ
 ଜଣେ ବଙ୍ଗୀୟ ଶିକ୍ଷିତଲେବ ଜୀବକର ଅର୍ଦ୍ଧ
 କାଳ ଅଭିଜ୍ଞ କର ପୁଞ୍ଜକନ୍ୟାଙ୍କ ମାୟା
 ଉ୍ୟାଗସ୍ତଙ୍କ ଉନ୍ନତଧର୍ମ ପ୍ରଦାନକରଣା ବଥା
 ସମସ୍ତଙ୍କ ବିଚିତ୍ରପ୍ରାୟ ଜଗାଗଳ ଭେଣ୍ଡ ଅନେ
 ଲଲେବ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିବାର
 ବୋଧହୁଅଇ । ସେହିଦିନଠାରୁ ଏ ନଗରର
 ଶୁଭଭାଗରେ ସେହି ଚର୍ଚ୍ଚା ଲାଗିଅଛି ମାତ୍ର
 ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ବାବୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ
 କେହି ଅନୁମୋଦନ କରବାର ଭେଟିବ ଆଉ
 ବରଂ ନାନା ଅପବାଦ ହେବାକୁ କୁଣ୍ଠ
 ହେଉ ଜାହାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଲେବକର ବିଶ୍ୱାସ
 ଦୋଇଅଛି ଯେ ବାବୁ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସନରେ ଏ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରି ଏକଜଣ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ଶାଳ
 ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ି ତାହାକୁ ବଦାଦ ହେବା
 କାରଣ ଏହା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ବିଶ୍ୱାସ
 ବେବେକଜଣ ଭଦ୍ରଲେବକ ମଳରେ ଏମନ୍ତ
 ଦୃଢ଼ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନଦେବା
 ପ୍ରଦେ ତାହାରୁ ଉନ୍ନତ ଶାଳ ବଦାଦକରବେ
 ନାହିଁ ବୋଲି ଅଜୀବାର କରବାକୁ ଅନୁରୋଧ
 କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପ୍ରମାଣ
 ଲେବ ଯେ ଦେବଲ ଶିଳ୍ପରେ ବିଧର୍ମ

ଦ୍ୟାଗ ହେଉଅଛି ଏକଥା ବୋଲିବା ବଡ଼
 କଠିନ ଅଟଇ ଏବଂ ସେଥିଲେ ବାବୁ କହୁଅ-
 ଉକ୍ତି କି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟାନ ଦେବାକୁ ତାହାଙ୍କର
 ଅନେକଦିନ ଲଜ୍ଜା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ନାନା କାର-
 ଣରୁ ଭଲମ୍ଭ ଦେଲେ ସେଥିଲେ ବୋଲିବାକୁ
 ଦେବ ସେ ସେ ଧର୍ମକ୍ଷତ୍ରୀରେ ଉଲ୍ଲସ ଦୋଳ-
 ଅଭିଳାଷ ଏବଂ ଏହିମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟାନ ଦେବେ-
 ବୋଲି ଯେବେ ସେହିଧର୍ମକଲମ୍ପେ କୌଶିକି
 ଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପର୍କପ୍ରଣୟ କରବାର ସତ୍ୟ ହୁଏ
 ତେବେ ତାହାରୁ ବାହାରିବ କହଇ ଫଳ ବୋଲି-
 ଯାଇପାରେ । ବାସ୍ତବରେ ବିବାହ ମନର କଥା
 ଅନ୍ୟଲୋକ ତାହା ସଦୃଶ୍ୟ ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
 କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ତାହା ଚିତ୍ତାବିବାର କଥା ।
 ବାବୁ ମହାଶୟ ସେମନ୍ତ ନୂତନଧର୍ମ ପ୍ରଦର୍ଶ ବ-
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯେବେ ଚିତ୍ତରେ ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ରଖି
 ଚିତ୍ତନୁସାଧି କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର
 ହୃଦୟକୁ ଅତରଣରେ ସେହି ଧର୍ମର ଉପ-
 ଦେଶମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଖାଯିବ ତେବେ ଅଳ୍ପ
 ସେହିମାନଙ୍କର ତାହାଙ୍କପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ ଦେଉ-
 ଅଛି ସେମାନେ ଅପରାଧି ଅପେ ସମସ୍ତ ଦେବେ
 ଓ ତାହାଙ୍କ ଜୀବନ ସାଥୀକ ଦେବେ । ସାଧାରଣ-
 ଲୋକ ଦେଖି ବିଲକ୍ଷଣ ଜଣାଯାଇଅଛି ଯେ ସି-
 ରିକ ଲେକକର ସ୍ୱଧର୍ମ ପ୍ରତି ସତ୍ୟୋଚିତ ଅନୁ-
 ରଣ ଅଛି । ସେହିଭଳି ସ୍ୱଧର୍ମ ତ୍ୟାଗକରେ
 ସେ ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସର ପରିବର୍ତ୍ତା ଦୋଳ ତାହା
 ନଲେ ଜ୍ଞାନର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲିପାରେ ମାତ୍ର
 ତାହା ବାହାରି ଅନୁମୋଦନାୟ ନୁହନ୍ତି ।

ପୁଣ୍ୟପଥସାଧାରଣ ବିବରଣ ।

ସମସ୍ତମାସ ପରେ ଅନବସର ବ ୧୫ ନ
 ପରେ ନବମୌସମ ଦର୍ଶନର ବନୋଦୟ
 ଗରବର୍ଷପର ହୋଇଥିଲା ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ନିମ୍ନାକୃତ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଏବର୍ଷ ଉତ୍କଳାକ୍ଷୀ
 ବ ୩ ନ ଦେଲ ।

ତା ୧୧ ରଖେ ବୃଷବାର ଶ୍ରୀ ଶୁକ୍ଳପାଶା ।
 ରଥ ହିନ୍ଦୁଦ୍ୱାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା-
 ଦେଲ ପର ସରଦାର ଦାକମମାନେ ଜାଲର
 ସାହେବ ଓ ମୁରୁବନ ବୋଇଥିବା ପୁରସପପସ୍ତା
 ପ୍ରଭୃତି ସୁକସରକାର ସମସ୍ତ ଅମଳମାନେ ପ୍ରାୟ
 ଦାକର ରହି ସହକ୍ରିଷ୍ଟରେ ୩ ଟା ସମୟରେ
 ଅରମ୍ଭ ଓ ସ୍ୱର୍ଷ ବା ୯ ଖାସରକ ଶେଷ କର-
 ନଲେ ସେଦିନ ଜାତି ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି ।

ତା ୧୨ ରଖେ ଶୁକ୍ରବାର ପ୍ରଭୃତି ବା ୮ ଖା-

ସମୟରେ ସାହେବ ଅମଳପ୍ରଭୃତି ରୂପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ରଥ ତଳାଇ ବଡ଼ରଥ ଦାସପାତାଳ-
 ନିକଟରେ ରଖାଇ ଚାଲିଗଲେ । ଏଦିନ ବା ୩ ଖା
 ସମୟରେ ସେହିପରି ସମସ୍ତ ଦାକମମାନେ ଥାଇ
 ଶ୍ରୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ରଥ ତଳାଇ ବଡ଼ରଥ-
 ପଛରେ ରଖାଇଲେ ।

ତା ୧୩ ରଖେ ଶୁକ୍ରବାର ସକାଳ ବା ୮ ଖା-
 ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦଦୋଷ ରଥ ନେଇ ଶ୍ରୀ ଠାକୁ-
 ରାଣୀଙ୍କ ପଛେ ରଖିଲେ ।

ତା ୧୪ ରଖେ ଶନିବାର ବା ୮ ଖା ସମ-
 ସ୍ତରେ ବଡ଼ରଥ ଶୁକ୍ଳପାଶର ହିନ୍ଦୁଦ୍ୱାରେ
 ସହୁଆଇଲେ ଓ ଅପରାଧ ବା ୩ ଖା ସମୟରେ
 ଶ୍ରୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ରଥ ସେଠାରେ ଲଗାଇ
 ଦେଲେ ।

ତା ୧୫ ରଖେ ରବିବାର ଦେବପାତା
 ଅପରାଧ ବା ୩ ଖା ସମୟରେ ରଥଟଣା ଅରମ୍ଭ
 ହୋଇ ନନ୍ଦଦୋଷ ରଥ ଯାଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟକୁ
 ଲାଗିଲେ । ସହକ୍ରିଷ୍ଟରେ ନ ଦେବାରୁ ନନ୍ଦ-
 ଦୋଷ ରଥରପରେ ସନ୍ଧ୍ୟାଧର୍ମ ସମୟରେ
 ଠାକୁରାଣୀ ଯାଇ ରଥରପରେ ଦେବ ଯାବା-
 ମାଳ ହେଲା । ବ ସକାଳେ ସେ ଦେବଦିନ
 ବିକଳ ନ ଲଭାଇ ଏପରି କଲେ ଏଥିର ମର୍ତ୍ତ
 ବୃଣାଯାଉ ନାହିଁ ।

ତା ୧୬ ରଖେ ସୋମବାର ୩ଟା ସମୟରେ
 ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଶୁକ୍ଳ ୮ଟା ସମୟକୁ ପହଞ୍ଚିବିଜେ
 ଶେଷ ହେଲା ।

ତା ୧୭ ରଖେ ମଙ୍ଗଳବାର ଏ ଦିନ
 (ନାନାଦ୍ରୌ ଦଶସହସ୍ରାଣି ଅକ୍ରମେ ମଗ୍ଧପେ
 ଦିନେ) ସନ୍ଧ୍ୟା ଦର୍ଶନ ଦେବୁ ସୁସ୍ୱାବାସିନୀ
 ପ୍ରାୟ ଅବାଳ ବିନିତା ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ରତ୍ନ-
 ଦ୍ୟୁମ୍ନେ ସନ କର ପ୍ରବାସ କରବାକୁ ଶୁକ୍ଳି-
 ବରଠାରେ ରହିଲେ ।

ମହାରାଣୀଙ୍କ ହୁକୁମ ଅନୁସାରେ ସେ ଦିନ
 ଶାନ୍ତୀ ମହାପ୍ରଭୃତି ନାଚକଡ଼ି ୧୦ଟା ସମୟରେ
 ସକାଳ ଧୂପ ସହ ୧୨ଟା ସମୟରେ ଶ୍ରେଣ-
 ମଗ୍ଧ ଶ୍ରେଣପରେ ବଦଳ ବିଜେ ଦେବାର
 ନଅରଠାରୁ ହୁକୁମ ପଦସ୍ଥଳ । ତାହା ଶୁକ୍ଳ
 ରାଜବର୍ଣ୍ଣରମାନେ ଶ୍ରେଣମଗ୍ଧପଦାରେ ଚାଲି-
 ଦେଇ ଶ୍ରୀ ମହାପ୍ରସାଦ ଶୁକ୍ତି ଦେଲେ ନାହିଁ ॥
 ପରେ ଶ୍ରୋଥ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ନଅରଠାରୁ
 ଶ୍ରୀମୁକୁନ୍ଦଦେବ ମହାରାଜା ମାତା ଓ ପ୍ରମାତା
 ଠାକୁରାଣୀ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ ଅର୍ପଣା ସମୟକାହାରେ
 ଦେନାଇ ଶୁକ୍ତି କର ସହୁ ଶୁକ୍ଳି ମଗ୍ଧମଧ୍ୟରେ

ପ୍ରବେଶ କଲେ ଘରଠାରୁ ୧୨ଟା ସମୟରେ
 ଦାଦାର ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ୩ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଲେ
 ଏ ପର ଦେବରା ବିଜେ ଦେଲେ ପ୍ରାୟ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ସରକ ନଅରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଗଦୁଣ ବିଜେ
 ବଡ଼ିଲଭରୁ ଶ୍ରେଣମଗ୍ଧପଦର ଚାଲି ଖୋଲି
 ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ସକାଳର ମହାପ୍ରସାଦ ସନ୍ଧ୍ୟା-
 ବିଜେରେ ଯେପରି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା ତାହା
 ଲେଖିବା ବାହୁଲ୍ୟ ।

ସେହିମାନେ ସକାଳୁ ଶୁକ୍ଳପାଶର ପ୍ରବାସ
 କରବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନେ ନାଗର
 ହୋଇ ଫଳ ମୂଳ ଚୁକ୍ତା ରୁଦ୍ରାଲଭ୍ୟାଦି ଖାଇ
 ରହିଥିଲେ ବା ୩ ଖା ପରେ ଶ୍ରେଣମଗ୍ଧ ମହା-
 ପ୍ରସାଦ ସେବନ କର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା-
 ଦର୍ଶନ କର ଅର୍ପିଲେ ।

ତା ୧୮ ରଖେ ବୃଷବାର ଏଦିନ ଦୋଠିଜା
 ଶ୍ରେଣ ଏଦିନ ଦିନ ଓ ସ୍ୱର୍ଷ ବିହାସଦିନର
 ମହାପ୍ରଭୃତି ବିସ୍ତରମାନ କର ଉଦୟ ସାହାଧି-
 କାଶ ହୋଇ ସେହିକାଶିନାମାଳେ ସବୁ ପ୍ରବାସ
 କରବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନେ ଯଥାସମୟରେ
 ଶ୍ରୀମହାପ୍ରସାଦ ସେବନ କର ଅର୍ପିଲେ ସ୍ୱର୍ଷ
 ଆର୍ତ୍ତ ଶ୍ରେଣି ଶ୍ରେଣ ଶେଷ ହେଲା । ରଥ-
 ସହ ଦକ୍ଷିଣମୁଖି ନୋହୁଥିବାରୁ ତା ୧୯ ରଖ
 ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ୩ ଟା ସରକ ରହିସକାଳକୁ
 ପହଞ୍ଚିବିଜେ ହୋଇ ଜଗନ୍ନାଥନରେ ବିସ୍ତର-
 ମାନ କଲେ ।

ରଥ ଦକ୍ଷିଣମୁଖି ହେବାରେ ମେଘ ବ୍ୟାଧା-
 ଭୁକ ଦେବାରୁ ଏପରି ଘଟିଅଛି ଯେ କେବଳ
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ରଥ ଦକ୍ଷିଣମୁଖି ହୋଇ କଦ-
 ରଥ ଅଧାବାଟରେ ରହିଅଛନ୍ତି ନନ୍ଦଦୋଷରଥ
 ରୁଠି ନାହିଁ । ବୋଧହୁଏ ଅହୁର ବ ୨୮ ଟ
 ବାବୁ ରଥ ଦକ୍ଷିଣମୁଖି ଶେଷ ଦେବ । ଏପରି
 ଯାହା ଦେବ ଜଣାଇବୁଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଦେବନାଗରୀରାଜ୍ୟର ସାହାସ ଯୋଗୁଁ ଉତ୍କଳର
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶୁଭ ଗାଢ଼ ଅଭୁତଜା ବିଭିନ୍ନପ୍ରାୟ ଏହାଦିନ
 ଦୟା ୧୨୯ ଶିବର । କାଲେବରର ଯୋଦ୍ଧାପ୍ରମାଣକ୍ରମ
 ଜଣାଯାଏ ଯେ କୌଣସି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ଦେବୁ ସେ ଏପରି କଲେ ।
 କାଲେବରର ପୁତ୍ରମାନ ମାନବୀକୁ ମନୋରୋଚକ
 ତୌରୀ ସେବେପେଟକା ଅତୁଷ୍ଟତ ଗୋଷ୍ଠରେ ପୁରୁଣ
 ମିତ୍ରତ ଗାଢ଼ସଂପର୍କ କୁରୁଆଦେବକ ଠାରେ ଅତିକ ଚଳି
 ସରକ ଗାଢ଼ସଂପର୍କ । କାହୁଣୀ ଧରଦସହୁତ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 କୋଷ୍ଠକର ପଦ ସମୟରେ ଏ ପଦବରଣା ବାଗାପଦ-
 ବାସୁ ବାହାକର ପଦେ ଶାସନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ଉତ୍କଳମାନ ଆଉ time-bill ର ପ୍ରଚଳନ ନ ଦେବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଯୋଷ୍ଟି-ମାଣ୍ଡୁର ମହୋଦୟ ବରକବିକୁ ପ୍ରଣୟ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି ।

ପରଶେଷରେ ଶାଶ୍ୱାତୀୟ ଇଲକାର କର୍ତ୍ତୃ-ପକ୍ଷ କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦମ୍ଭୁ ନିବେଦ-ନ ଏହି ଯେ ମହୋଦୟଗଣ ଏ ବିଷୟର ଉଚିତ ଚିନ୍ତା କରି ଯଥାସମୟରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରା-ପ୍ତିର ସୁବିଧା କରିଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଠାରେ ଚିତ୍ତବୃତ୍ତ୍ୟାଗରେ ଅବତରନ୍ତୁ ଇତ୍ୟା-ଦି ଇତ୍ୟା-ଦି ।

ମହାଶୟ ।

ଅମୂଲ୍ୟ କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଇତ୍ୟା-ଦି ଅପ-କ୍ଷର ନିକଟତର ପଦ୍ଧତିରେ ଏବଂ ଯଥା-ସ୍ଥେ ପ୍ରାକ୍ତ ଦାକ୍ଷତ୍ୟ ଫଳରୁ ବଢ଼ିବାଦେ ।

ଚଳନ୍ତମାସ ଛା ୧୪ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ କୁଅଁପାଳ ନିବାସୀ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ ମହାଶୟ ଦୁଇବକ୍ତିପ୍ରଦାୟୀଣ ସଭା ସମ୍ପର୍କରେ ଯେସବୁ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଅଛନ୍ତି ସେସମସ୍ତ କାଳର କଲ୍ପନା ପ୍ରସୂତ ଅଟେ । କାରଣ ଅତ-ରା ଦେବେଇ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ବୃକ୍ତ ଓ ସୁବିଦ-ମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଧାର୍ମିକତାର ସ୍ୱରୂପ ଦେବାରୁ ସେମାନେ ଏବମତ ଦୋଇ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଯଥାସକ୍ତି ଶୁଦ୍ଧା ସପ୍ତକ କରିଶାଳନ୍ତିର ଶ୍ରୀୟ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ଶ୍ରୀ ସୁଆବୁତ୍ତ ଚିତ୍ତକ ମନ୍ତ୍ରରେ ଦୁଇବକ୍ତିପ୍ରଦାୟୀଣ ନାମରେ ଗୋଟି-ଏ ସଭା ସମ୍ପ୍ରାପକ ଦଇ ଶ୍ରୀ ମଲାନବତ ପ୍ରଭୃତ ହୃଦୟମୁଗ୍ଧମାନ ଶ୍ରୀଦଶ କରୁଅଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ-ଏପରିକି ସଭାଟି କୌଣସି ନିୟମାବଳୀରେ ଅବକ ବା କେହି ସମ୍ପାଦକପଦରେ ନିର୍ଦ୍ଦା-ପତ ଦୋଇ ନାହିଁ । ତେବେ ଲେଖକମହାଶୟ ଏଦେହୁରୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସେଦତ୍ତ ସ୍ୱୟଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦକ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ତାହା ଅମୂଲ୍ୟ ବୋଧ-ଶକ୍ତିର ଅଗୋଚର ଶ୍ରୀ ସେଦ ବାଟୁ କଣେ ଅନୁବୟୁ ଚରନମତ ଏକ ଅସିଧିର ସୂଚକ । ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏବାଦୁଷ୍ଟ ଶୁଭର କାର୍ଯ୍ୟର ଲାଭ ଅର୍ପଣର ଅସମ୍ଭବ, ବୋଧହୁଏ ଚୌଧୁରୀ ମହାଶୟ ଉକ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଦରକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବଢ଼ାଇବା ସକାଶେ ଲେଖକଙ୍କ

କୋର ପ୍ରକାଶ କରି ମିଥ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ ଜମାଇ ଦୋଷପ୍ରତି ଦୂରପାତ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଲେଖକ ସୁକରଣି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ “ବାବୁମହୋଦୟ ଏ ସ୍ଥାନର ସୁବିଦ୍ୟଲଙ୍କୁ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଅଣିବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶକର ସେମାନଙ୍କୁ ସତ୍ୟଶ୍ରେଣୀରୁ ଦେବାରୁ ଅନୁ-ଗ୍ରହ କରିବାରୁ ତେବେକ ବଙ୍ଗାୟ ଦାକ୍ଷିଣ-ସୁବକ ସେହିସମ୍ଭାରେ ମତ ମନାସ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ, ଯେଉଁଠାରେ ଶ୍ରେଣିତେୟାର ମିଳନ ନାହିଁ ଇତ୍ୟାଦି ଉକ୍ତର ଦେଇ ନାସ୍ତି-ତାର ପରିଚୟଦେଲେ” ଯେଉଁମାନେ ଏଭୂପ ଉକ୍ତର ଦେଲେ ସେମାନେ ଲେଖକଙ୍କର ଅପତ୍ତିତ ନୁହନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଚିତ୍ତାଇ ଦେବା ତାଙ୍କପକ୍ଷରେ ଉଚିତ ଥିଲା, ଯଦା ଦେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୌଧୁରୀଙ୍କୁ ନିଜଦିବାରକାର ବସବର୍ତ୍ତୀହୋଇ ଉକ୍ତ ବଙ୍ଗାୟ ସୁବିଦ୍ୟଲଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣସଦ୍‌ ଚିତ୍ତାଇଦେଇ ଫାଇଲେ ସେମାନେ ସମାଜରୁ-ଉଦ୍‌ଗ୍ରସ୍ତେ ବକ୍ତିର ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଯଦିବାବୁମହାଶୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ତାଇ ଦେବାକୁ ଅସମ ହେବେ, ତେବେ ସେ ବିଦେହୁରୁ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ବୋଲି ବିବେଚିତ ନ ହେବେ ତାହା ସ୍ୱୟଂ ଇନ୍ଦ୍ର କରବେ, କୌଣସି ବିଷୟ କି ବୁଝି ନ ସୁଦ୍ଧା ଦଠାତ କୌଣସି ପଦ୍ଧତିରେ ଚିତ୍ତାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ଯେ ତେବେ ଅନୁଚିତକାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ମଧ୍ୟ ସେ ହିତ-ଏ ସୁଲୁକ୍ତିରେ ଚିତ୍ତାଇ କରବେ, ପରଶେଷରେ ବକ୍ତିବ୍ୟ ଏହି ଯେ ଚୌଧୁରୀ ବାବୁ ବିଦ୍ୟଲଙ୍କୁ ଏପରି ମିଥ୍ୟାପ୍ରବକ୍ତ ଲେଖିବାରୁ ମତ ନ ଦଳାଇ ସତ୍ୟପ୍ରବକ୍ତ ଲେଖିବାକୁ ଅବ୍ୟାପକଲେ ଅନୁ ସୁଖୀ ଦେବୁ । ଇତ୍ୟ ।

୧୮୮୮ } ଆପଣଙ୍କ ବସମ୍ଭବ
କୁଅଁପାଳ } ଶ୍ରୀ ସୁବିଦ୍ୟାୟ ଅଭ୍ୟର୍ଥନ ।

TO THE EDITOR OF UTKAL DIPKA
Sir,
In your issue of the 30th Ultimo "A Follower of Keshub Chandra Sen" calls the Karans, the Kayasths and the Kayets hybrids evidently with a view to throw a halo of glory around "the intermarriage which recently took place in your town." In your subsequent issues I vainly looked for a reply from a better hand on so important a correspondence. You and your readers seem either to have taken it for granted what the Follower says regarding the three classes or to have thought it not worth while to take any notice of it. But it is

you who have given importance to the correspondence by making room for it in your paper. I hope you will not grudge me a little space for the interest of a class and the importance of the question raised. I must premise that I have nothing to do with the marriage alluded to which is questionable from physical, moral, social and national point of view and to deal with which is out of question for the present. I shall speak a few words with regards to the hybridism of the Kurans and the question of hybridism itself. As regards the Kayasths and Kayets I am now not in a position to say anything. I hope, however, that they will not value themselves upon the epithet of hybrid bestowed upon them and follow the Follower blindly.

If your correspondent will read the Manu chapter X slokes 20th to 60th, he will find that the Karans are therein called Bratya Kshetriya and are said to be inhabitants of Orissa or Udra, not from the time of Keshub Chandra Sen, but from the time of Manu whom the Follower accepts as his authority when his self interest requires him to do so. The word Bratya is not without its explanation in the body of text itself. There is nothing which implies hybridism. The term Bratya is applicable only to those who have ceased to perform certain religious rites. I shall, however, be very glad and much obliged if your "Follower" points out his better authority on this point. I cannot understand how and why your correspondent passes by this portion of the Manu when he pretends its knowledge, unless it be a policy of hybridism.

A new era seems to have dawned upon us. Busy as they are, people so long seemed content with being called descendants of this or that family, belonging to this or that nation, a Brahman, a Rajput, an Afghan or a German; they were so long content, with crossing an Arab with an Arab, not with a Waler or a Burma pony, a grey-hound, with a grey hound, not with a Spanish. But now a days individuals one here and there met with whose efforts are in the opposite direction; a voice is now and then heard recommending an intermarriage between the Uriyas and the Panjabies, Afghans and Newzelanders, so that people may be proud of their Asiatic and American parents; to support this one is here, and there heard to preach equality of mankind, and a correspondence appears of pure hybridism in mankind itself. The immemorial practice of the world speaks against Hybridism. It

is not only as regards man but animals also. Hybrid are, as a rule, barren. No better example can be given than the familiar mule. The worst part of nature also meet in the hybrids. Is not then more obstinacy in the mule than in either of its parents, the horse and the ass? To illustrate this amply will take long. But it is a matter of hard and dry fact. It is for this reason that a clergy man once observed that " God made the white man and God made the black man ; but the devil made the mulattoes. Darwin has proved this in the case of plants, animals, and man. He has more over shown by facts among the mixed descendants of the aboriginal Americans and Europeans what a hybridman's nature is and can be. I would advise the advocates of hybridism to study these facts before they go about preaching hybridism. They will find more followers if they can disprove what the clergyman and Darwin say, than by calling Karans or Kaisths hybrids.

There must, however, be hybrids as a feature of nature and to bring home truth to such minds as your "Follower". But let him bless them who made them provided they are others alone.

Golokdham } Yours sincerely
The 17th July 1888. } Golakdhanda.

ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁସ୍ତକାଳୟ ।

କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦
କାମ୍ପୋସ୍ ମହାବଳୀ	୧ ୦ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE

Key to New Royal Readers No II is out. Price 3 (Three) annas. To be sent by value-Payable post. Apply to the Secretary Printing Company Cuttack.

ATTENTION !

Grammetical Notes in the form of model Qes. and Ans. for the

candidates preparing for Minor Scholarship Examination is ready for sale., Price Ans. 3. Postage 6 pies. 6 copies for one rupee— post free.

Apply to
Lakshminarayan Das Gupta
Kendrapara
Cuttack.

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନୁରାଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ତୁ ପୁ- ବିଜ୍ଞାନ କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଗୁପ୍ତା ପୁ- କଳିକା ଶ୍ରେଣୀଗ୍ରନ୍ଥ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀମୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉପାଦକାର୍ତ୍ତା ବା ଜାକଟକଲିପି ଶ୍ରେଣୀର ବିକ୍ରୟ ଲେଖିଲେ ଉଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଅନ୍ତି । ଏକ ଉଦାହରଣ ଓଲଟାଠାରେ ଶ୍ରେଣୀ- ସ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫୯ ଏକମାତ୍ରା ସେକନକର ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ-ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶ୍ରେଣୀମୁକ୍ତ ହେବ ।

TO THE DEAF.

A 132 page Illustrated Book on Deafness Noises in the head how cured at your homes, Price 6 annas; Address Dr. Nicholson, 5, Old Court House Street. Calcutta.

ବ୍ୟାଧିରଜ୍ଞପ୍ରତି ।

ବ୍ୟାଧିରତା ଓ କାନଜିରରେ ଶବ୍ଦ ଦେବା କଷ୍ଟର ଯାହା ଦକ୍ଷିଣ ଅମେରିକା ଦେଶର ଶ୍ରୀମତୀ ସରଳା ପୁ ୧୩୭ ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫୯ କଲିକତା ଓଲଟା କୋର୍ଟହାଉସ୍ ପୁ ୫ ନମ୍ବର ମୂଲ୍ୟ ଉକ୍ତକରେ ଜାହାର ନିକଲସନଙ୍କ ଠାରେ ପାଣ୍ଠାୟିବ ।

ଦ୍ଵାରକାକୁଳ କୁଟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି :—

ଶ୍ରେଣୀଗ୍ରନ୍ଥମାନ	ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫
ସରଳରୂପେ	ଟ ୦ ୯
ଓଡ଼ିଶାପୁସ୍ତକ	ଟ ୦ ୯ ୧୦
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	ଟ ୦ ୫୯
ବିଜ୍ଞାନ	ଟ ୦ ୫

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ପୁସ୍ତକାଳୟ
ସେକ୍ଟେଟ୍

କଳା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ।
ବିଭିନ୍ନଭାବେ କାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ- ଶ୍ରେଣୀରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଉ ଯାଉ ବହୁପ୍ରକାର- ସହଜ ପ୍ରକାଶ ହେଉଛି; ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଅନୁ- ଶ୍ରେଣୀ ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଶ୍ରେଣୀ- ଲେଖା- ଲେଖି ପଠକ କରନ୍ତୁ ଯହିଁରେ କ ଅମ୍ଭର ଶ୍ରମ ସଫଳ ହେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ବେଳେ ଜାକମାସ୍ତର ନିମିତ୍ତ ଦୁଇପଇସା ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏକ ବାଲେଶ୍ଵରର ସମାଦକାହକାଳ ଅର୍ଥରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସରଳା ପୁସ୍ତକାଳୟ କଳାକେବ ବାମଣୀ ପା ୧୩୫୮୮

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ କଟକ ।

୧୯୩୮ ମସିହାରେ ସଂସ୍କୃତିତ ।
ଉପରୋକ୍ତ, ବିଜ୍ଞାନ, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ କଳା- ସମ୍ପର୍କୀୟ କାଗଜ ପତ୍ରର ପ୍ରକାଶ ହୁଏ । ଏକମାତ୍ର ମାସରେ ମିଳେ ।

ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ବଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷା ଜାଗ୍ରତ ଓ, ବ, ସାହାଜି ସାମାପତନାରେ ଶିକ୍ଷା । ଏକଦା ଯାହା ବା ଯାହାର ବଳ ରୁଚି ହୁଏ ଉଦର, ମୂର୍ଖତାରେ ମେଲୁଣ୍ଡି, ପୁସ୍ତକ ଓ ଯଦୁର ଉତ୍କଳମୁଖରୁ ଉଦର ଓ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷା ବୋଲି ଉତ୍କଳମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କଦ୍ଵାରା ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃଶ ଯଥା; ବାଗ, ବର୍ଷ, ଉଦର, କୂର୍ମ, ପାଥର, ବହୁଦକ୍ଷ୍ୟାପି ଜୁର, ଯଦୁର ଅସାପ୍ତ୍ୟ, ଦୁର୍ବଳ ଜଙ୍ଗଲ, ମସ୍ତକରୁଣିକ, ଧାର ବା ନାଜୀ କୌଶଲ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା, ଅନୁରକ ଯା, ଶୁକ୍ରସଂସ୍ଥ, ମଝିରେ ହେବ, ମେଦ, ମେଦବିକାର, ମୂର୍ଖତାର ପାଠ୍ୟ ଓ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଜାଗ୍ରତ ଓ, ବ, ସାହାଜି ସାମାପତନା ଶିକ୍ଷା ବାହ୍ୟକ ଲେଖନଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିକେତନ, ଯଥା;—ପୋଡ଼ା ଯା, ବହୁଦକ୍ଷ୍ୟର ଯା, ପାଠ୍ୟଦାୟକ ଯା, ଦୁର୍ମ, ଉତ୍କଳମୁଖ, ଦୁର୍ମ

ସହାୟା, ରୁଷ୍ଟ, ଅନୁଗ୍ରାହୀତା, ଦାତ, ଗରମି
 ବା, ଓ ନିକାନ୍ତ ମନପ୍ରକାର ଚର୍ଚ୍ଚାସେବା,
 ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର କରତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମନୀଳ
 ପ୍ରକାଶକ ଶିଶିବହୁ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,

ପ୍ରକାଶକ ଶିଶିବ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧, ୨, ଟ ୩୫
 * ଓ ୧୦ ଟା ଅଟେ ଏକାଦଶମ ସଠା
 ଉଦାହାରଣ ଟ ୦ । ବେଶାଖଣ୍ଡା ପଠିବ । ଯଦ
 କେହି ଏକେଶା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେ-
 ଦେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ସଫା ଲେଖିବେ ।
 ଉଲ୍ଲଭତା ଅନୁଷ୍ଠାନ } ଏ, ଟ, ମୁଖ୍ୟ
 ବରୁଣଗର }

ମେହରୋଗ ।

ସଂସ୍କାରମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ଯଜ୍ଞଶାଳ ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ଶ୍ଚି ହେବ । ଦୁର୍ଭବ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମାନ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଭଲାର୍ଥ ଗୌ-
 ଶକରକାର ଉତ୍କଳ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସଦାସେ ଶାବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଉ ।
 ଏହି ଉପାଧି ଯଥାସ୍ଥଳରେ ଏକ ସପ୍ତାହ ଶେଷ
 କଲେ ମୂଳକ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ଛଳ ବୃତ୍ତ ସପ୍ତା-
 ହରେ ପୁରୁଷକଲ୍ୟାଣ ଅବଶ୍ୟ ଅଭାବେ ଦେବା
 କେହିମାନେ ଅଭାବେ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ପତ୍ତ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 ହୋଇ ଶାବନର ଶେଷସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶ୍ରେଣୀ ଉପସ୍ଥଳରେ ପରଶକ ନ ଦେଲେ ଅର୍ଚ୍ଚ
 ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଭାବେ ଲଭ
 ଲଭ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅଭିଳାଷରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରଭୁରତ ଦେବ
 ଭଳିକର୍ତ୍ତା ଅର୍ଚ୍ଚିତଗଣେ ନ୍ୟୁରୁ କରକରେ
 ସ, କେ, ସୁତ କମ୍ପାନୀକାରେ ଏକ କଟକ
 କରବାବକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ସୁସ୍ଥାକାଳରେ
 ଏହି ଉପାଧି କରାଯିବ ବୋଧହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ଠିକି ଟ ୫୫ । ସୁଲଭା ଓ ଗାକଶାଳା ପୂର୍ଣ୍ଣ

ବାଲିକାଗଣ ।

ଭଲିକାଗଣ ସପ୍ତା ଦରରେ ସବର ଦକ୍ଷ
 ଗୌତମ କଳାର ବାବୁ ଗୌତମଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ
 ବସା ନିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଚ୍ଚିତହର ଭର କମ୍ପାନୀ
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—
 ୧୦ ଚିଠି ବାର ୧୫୦ ଟ ୧୫ ୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦
 ୨୦ ଚିଠି " " ୧୫୦ " ୩୦ ୧୦
 ୩୦ ଚିଠି " " ୧୫୦ " ୩୦ ୧୦
 ୪୦ ଚିଠି " " ୧୫୦ " ୩୦ ୧୦

ଦେଖାଇମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏକ-
 ତ୍ରରେ ରୁ * ମ ବା ଅଧିକ କରୁ କରବେ ଅନୁର
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବ । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନ ।

ଗ୍ରାହକ ବାବୁ ଗୌତମଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ
 ଉତ୍କଳବିକାଳ ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନ
 ଦୋକାନରେ ଉଲ୍ଲଭକୋଷା ଓ ଭଲକା ଓ
 ରେସମାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେଣୀ ଓ କଲ
 କଳା ଭଙ୍ଗା ସରଗତର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
 ଚାଦା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ଅଛି । ଉତ୍କଳ ଅର୍ଚ୍ଚି କେତେକ ଫେସ୍ତଲ
 ଭଲପାବୁ ବିକ୍ରୟ ସଦାସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଗାଦା ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାଙ୍କର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ ହୋବାନରେ ଅନୁ-
 ସଣ କଲେ ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏକତା ଅନୁମାନେ ବିଲେଇ ଖାଡ଼
 ବିକ୍ରୟ ସଦାସେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-
 ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାକୁ
 ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ସଦ ଉତ୍କଳ ଖାଡ଼ମାନ ବିକ୍ରୟ
 ଦେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମକଲସ ସଦାସେ ବିକ୍ରା
 ରୁହାନ୍ତି କେବେ ଏକ ଗ୍ରହକୁ ଯି ବଳା ଟ ୫୫
 ହସାବରେ ବିକ୍ରା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ଚାଦାର ସତ ଖାଡ଼କର ଉତ୍କଳ ଗାଳ ଉପରେ
 ଥିବ । ସକ ଦେଲେ ଖାଡ଼କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବ
 ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପହାରି ।

କଲର ଚେରଣା ୦	ବର୍ତ୍ତମାନ ଅର୍ଚ୍ଚ ।
ଉତ୍କଳେ ଉକ ଦେଲେ	ଦୋହୋଦାନକ୍ ।
ଭୁରୋ	କାତ ବିକ୍ରୟ ଓ
କେରକାଡ଼	କତ ରଦିକ ଓ ସାତା
କଦୋରାକୁ ଦେଇ କରବା	ସଦା
କେତ ସଦା ଓ ଦୋମ	ଭବର୍ଷ ବୁଦ୍ଧବଦ୍ଧ
ସହର ।	ଏକସଦ ସଦ
ପୁରୁ ଅର୍ଚ୍ଚିତ ନିକା	କେରକର କପୋର ସମ
କଦବା ବାସର ଦେବ	କେରକ ଅପଲ
ବିକ ଓ କଲମ ।	ଏ, ଦୋହର ସମ୍ପଦେ
କେତ୍ତିକ କାଷ୍ଠକା ସଦ ।	କାମାତ ଓ ବୁଦ୍ଧା ।
କାକା ସଦାକର ଚିଠି-	କଦବା ଅବଦୋଷ
କାକର ଓ ଲଗାତା	ଏକତ କାଦା ।
କେତ୍ତି ସଦ	ଅକ୍ଷୟକ ସେତ୍ତିକ
କେରକ ସଦ ।	ଅର୍ଚ୍ଚି ଏ କେତ୍ତିକଦେ
କଦବା କାକ୍ତ ।	କେତ୍ତି କର୍ତ୍ତା ଦେ
କାକାଦ ସଦାକ ସଦ୍ କେ	କଦ୍ କାକାଦ ସେତ୍
କୃଷା ସଦହାର କୃଷା	କେତ୍ତିକ ଦୋଶା କ
ଅକ୍ଷୟକ ଦେବ—ଅର୍ଚ୍ଚିତ	କେତେ ଦେବ ଚଣାକ
ସୁଲଭା ଦୁର୍ବ ।	କେତେ ଚିଠିର ଚକ
ଅପଲ ଦୁର୍ବ ।	କ ରଦେ ।
କାକାକ ସଦ୍ କୃଷା ।	

ଦୋହୋଦାନ ଓ କେରକ	କର୍ତ୍ତା ଗାକରକଚୋକା
କେତେ ମେକ ଓ କେତେ	ଚିଠା
କେତେ ଦେବ	କେତେ ଦେବଦେ ବକ
କୃଷାକ ବାତ ଅର୍ଚ୍ଚିତ	କାକାକା ହାଡ଼
କେତ୍ତିକାଦେବେ ଦେବ	ମମଦାମା
ଓ କୃଷିକେ ବଦା	କେତ୍ତି ଦୁ ସେତ୍ତିକ
କେତା ଦକ୍ତା	କଦାକା ଗାଡ଼ ଓ କୋଡ଼
୧୨ x ୧୦ ଉଚ୍ଚ	ଓ କେ
୧୫ x ୧୨ ଉଚ୍ଚ	ମଦସଦାକା ଓ କିଦ
୧୫ x ୧୫	ଗାଦ ଗାକୋକ ଓ
ମୋକା ଓ ମୋକାଦେ	ଗାକା ।
କେତମ ସଦ କେତା	ଚିଠା ବାତ
କେତ ସାକ୍ତ ବଦା ଓ	
ସଦା	

ପିଚତାର ।

ଏ ଗାଳକୁ ଦେଇପାରି ପାଠରେ ରଖି
 ନଅରେ କରକାଳ ହୋତାକର ଶାକ୍ତରେ
 ଦେଲେ ପାଶିଗଲା ବଦ ଦେବ ଦେଇ ମଧ୍ୟ-
 ଅରେ କେପିଦେଲେ ମକ୍ତର ଓ ଉତ୍ତ ଧରକ
 ନାହିଁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ସାକରେ କାମଦକାର
 କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।
 ଅଭିଳାଷକ ବର କମ୍ପାନୀ

ଉତ୍କଳଗଣିତରେ ବିଜ୍ଞପକ ଉପାଦକାର
 ଶ୍ରୀ ଭଲକାଶିଳ ରୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋହଅଛି
 ଯଥା—

ପ୍ରଥମଅର୍ଚ୍ଚ ସଦାସେ,
 ଧାତପ୍ରକ୍ତ ଟ ୦୫,
 ଅଧିପ୍ରକ୍ତ ଟ ୨୫
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମକୁ ଟ ୫୦
 ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞପକ ସେତେ ମୁଦ୍
 ଦେଲେ କର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀ ଟ ୦୫ ରୁ ନିକା ଦେବ
 ନାହିଁ ।
 ଦୁର୍ଗା ଓ ଦୁର୍ଗାପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦାସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
 ଅରକ ଦେବ ଓ ଦୁର୍ଗା ଯଥାନମେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ କରକ ସଦାସେ ସୁଲଭ ଦୋହପ୍ର
 ଦୋହପାକ ।
 ବିଜ୍ଞପକ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞପକସଙ୍ଗେ ପାଠ
 ବାକୁ ଦେବ ।

କ୍ଷତ୍ରୀକର କେତେକ ଚିଠି ଓ କେତେକ ଚିଠି
 ଚିଠି ଓ କେତେକ ଚିଠି ଓ କେତେକ ଚିଠି

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା

ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପଞ୍ଚମ ସଂସ୍କରଣ ପତ୍ରିକା । ମା. ପ୍ରାଚୀନ ଓ ୨୨ ଓ ୨୩ ୧୯୧୫ ବାଲୁ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ଦାସର ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରତ୍ୟାଦେୟ

ଟ ୩୯
ଟ ୨୯

ଗଣତନ୍ତ୍ରପଦ୍ଧତିରୁ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
କି ସେଠାରୁ ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ତର ଗ୍ରହଣ-
ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ସର୍ବ ୧୮୮୫ ବାଲୁର ବନ୍ଧୁ କାଳରେ
କୋଟାଏ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ପଡ଼ିଥିଲା ଏଥି-
ମଧ୍ୟରେ ଲେଖକେ କହିବ ତାଲିକାକୁ ଦାସ
କେଉଁଠିଠାରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦେବଦ ଦା ୨୦୧୫-
୧୬ ଲମ୍ବ ଗଣିତା ଶୋଇ ରହିଥିଲା । ପ୍ରାୟ
୧୨୦ ନ ଦେବ ସେହି ଗଣି ଦଠାରୁ ଉତ୍ପା-
ଦୋଇ ଅଛି । ବଡ଼ ଅଧ୍ୟୟନପଥ ।

କିନ୍ତୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସମୟରେ ଏଠା ମିହିର-
ପାଲିଟୀରୁ ଯେଉଁ ଅଭିନନ୍ଦନ ପଦ ଯାଇଥିଲା
ଏହା ଉତ୍କଳରେ ବାବା ଅନନ୍ଦସହର
ରୁଦ୍ଧ କରାଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଉତ୍କଳୀୟ ଷ୍ଟେଟ-
ସେକ୍ରେଟାରିଆଟ ଅବେଶମରେ ଲଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟର ଅଗ୍ରଣ ସେକ୍ରେଟାରି ଚେଅରମାଜକ
କଟକରୁ ପଦ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ସଭା
ସମାଜର ଅଭିନନ୍ଦନପଦର ଉତ୍କଳରେ
ସେହି ପଦ ଯାଇଥିଲେ ଏଥିପ୍ରକ୍ତେ ପ୍ରକାଶ
କରାଅଛି । ଏ ପଦର ଉତ୍ପା ଠିକ ସେହିପ୍ରକ୍ତ
ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ କରବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ବାକୀଠାରେ ସରକାର ତଦା ଉତ୍କଳବା-
ସୀମାନୁଷ୍ଠାନରୁ ୧୯୧୫-୧୬ ବା ୧୯୧୬ରେ
କମିଶ ଦେବ । ଯେଉଁମାନେ ଏଥିର କିଛି
କେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତି ସ୍ଵଳ ତଦକଳର ଏକ-

କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କଠାରେ ଉତ୍କଳବାସ
କା ୧୫ ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରେ ଅବେଦନ କରିବେ ।
ଏଥିର ଇଂରାଜୀ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରାଚୀନରେ ପ୍ରକା-
ଶିତ ହେଲା । ସର୍ବଶେଷ ଦୁଇଟି ବିକ୍ର-
କରେଣ୍ଟର ଗଲେ ଅବଶ୍ୟତାରେ ପାରିବେ ।
ପୁଣ୍ୟ ତଦକଳର ନୂତନ ଏକକିନ୍ଦୁର ଉତ୍କ-
ଳୀୟର ସୁଦୃଶ୍ୟ ସାଦେବ ଏ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶ
କରି ଅନୁମାନକର କୃତଜ୍ଞତାର ଉତ୍କଳ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ବାଲକ ଏଥିରୁ ପଞ୍ଜୁ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ-
ଅଛି କି ସେ ଏଦେଶୀୟଲେଖକ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଯେତେ ଏ ମଦା-
ଶୟ ଏପ୍ରଦେଶର ଅଭ୍ୟାସ ବାରିକମାପ୍ର-
ମାନେ ସମସ୍ତ ଅନ୍ତରାଃ କରୁ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
ଦେବା ବସୟରେ ଏହି କମ୍ପାନୀ ଅନୁଷ୍ଠାନକେ
ଦେବେବାରିକମାପ୍ରସା ଏଲକାରୁ ଏଠା ଲେଖ-
ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କି ପାଇବାର ସେହି ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକା-
ୟାଅଛି ତାହା ଅନୁକାଳରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଦେବ ।

ବାଲକୀଦାରୁ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
ସେଠା ଦାହରେ ଲୁଗା ବାଲେଶ୍ଵର ସେରକୁ
ଟ ୦ ୪୭ ଲେଖାଏଁ ବିକ୍ରୟ ଦେଇଅଛି ।
କାଲିକଟୋର ବମା ପୁଲିସ୍‌କମିଶନମାନେ
କହିବ କିଛି କଟକରା ନ କର ଶରଂ ପ୍ରସ୍ତୁ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକକର କାଶିବା
ଉତ୍କଳ ସେ ବକାର ଦର ଉତ୍ପା ଆଦି ଦରକା
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କିଛି ଅଧିକାର ମାହି ଉତ୍କ-

କର୍ମଶୂରମାନେ କେବଳ ଦର ଶୁଣି ରିପୋର୍ଟ
କରିବେ ଏକକ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ।
ମାତ୍ରାକ ଲବଣ ବିକ୍ରୟର ନୁହଇ କଲୋ-
କସ୍ତରେ ଲୁଗାର ଦର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ଯୋଜ୍ଞାନ ବନ ଦୋଇ ନ ଥିଲେ
ଏକେଅଧକ ଉତ୍କ ବୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ଉତ୍କ-
ଳୀୟ ମୋଫସଲର କାଳାପ୍ରାଳରେ ବିକଳଲୁଗା-
ବିକ୍ରୟ ଦେଇଅଛି ଏକ ଲେଖକର ଉତ୍କ ପ୍ରକା-
ଅଗ୍ରଣ ନ ଥିଲେସଦା ଦେଶୀୟ ଲୁଗାର ଉତ୍କ-
ଠାରୁ ବିକ୍ରୟ ଉତ୍ପା ଦେବାରୁ ବିଶୁଅଛନ୍ତି ।
ଦେଶର ବ୍ୟବସାୟ ବନ ଓ ବିଲର ଲୁଗା
ବିକ୍ରୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର ଅନୁମାନେ ଓଡ଼ିଶାର
ଲବଣକରୁଣ ମାତ୍ରାକକୁ ବିକଳଦେବା ସମୟ-
ଠାରୁ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ
ଦେଖାଗଲା । ଏଥିର କିଛି ପ୍ରକାଶର ଦେବ
ନାହିଁ କି ? ଏ ଦେଶର ସରକାରୀ ସମସ୍ତକର
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ଉତ୍କଳ ।

କଳକାର ପାଗଲଜାନାମାନଙ୍କର ଗରବ-
ଶର ବିଜ୍ଞାନରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଉତ୍କ ପଦ-
ଶରେ କ ୨୦୦ ଶ କରକି ହୋଇଥିବା-
ପ୍ରକାଶେ ଉତ୍କରଣ କ ୧୨୮ ଶ କରକି
ହୋଇଥିଲେ ଓ ବର୍ଷକେତରେ କ ୧୨୭ ଶ
ରହିଥିଲେ । ଅପରାଧ ପାଗଲମାନଙ୍କ ବସ-
ୟରେ ଗୋଟିଏ କମିଟୀ ବସିଥିଲା । ଉତ୍କ
କମିଟୀ ରିପୋର୍ଟ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା

ଗଜଶ୍ରୀମେଘାଦ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ସିଦ୍ଧିରେ ଅଛୁ । କ୍ଷେତ୍ରର
 କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି
 ଯେ ମହିଲ କାରଣରେ ପାଗଳ ହୋଇଥିବା
 ୧୯୧୫ ଖ ଯେରୁ କ ୨୪୭ ଖ ଗଣ୍ଡେଇ,
 କ ୪୪ ଖ ମଠ, କ ୭୭ ଖ ଅସ୍ତ୍ର, କ ୪ ଖ
 ଗୁଣ୍ଡା ଓ ଚରଣ, କ ୨୫ ଖ କୁର ଓ ୪୧ ଖ
 ଦଶଦୋଷଦ୍ୱାରା ପାଗଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ
 ମାନସିକକାରଣରେ ପାଗଳ ହୋଇଥିବା
 କ ୧୨୬ ଖମୟରୁ କ ୮୧ ଖ ଦୁଃଖ, କ ୫ ଖ
 ହସ୍ତ, କ ୧୩ ଖ ହିଂସା ଏବଂ କ ୮୧ ଖ ଅନ୍ୟ-
 ତାରଣରୁ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗଣ୍ଡେଇ ଖାଦ୍ୟ ପାଗଳ ଦେବାର
 ପ୍ରଧାନକାରଣ ଅଟଇ ଏହି ଏ ଦେଶରେ
 ପାଗଳ ଦେବାର କାରଣ ନିଷ୍ପତ୍ତିରୂପେ ପ୍ରିୟ
 କରବା ବଡ଼ ବୃଦ୍ଧିବୋଧ ଦାସପାତଳ-
 ସମ୍ବନ୍ଧର ଉଚ୍ଚମୁପେକ୍ଷିତ ଚେତନାର କହିଥି-
 ବାଲୁ ଗଜଶ୍ରୀମେଘ ଇନ୍ଦ୍ରିୟେ କ୍ଷେପି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ନ
 କରିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଉଚ୍ଚକା ଦୋଷଅଛି । ଫଳ ବଦେବ ହଏ
 କହୁପାରେ । ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଅବଧି ସୋ-
 ମୟ ହୋଇ ଲାହି ।

ଏଠାଲୋକେ ରୁଚୁ ଓ ଫସଲର ଉନ୍ନତ
 ଅବସ୍ଥା ରୁଚୁ ଶୁଣାଗଲ ଯେ ଖୋରାଧାରୀ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ-
 ଦାସମାନେ ସର୍ତ୍ତାକାଳରେ ଉତ୍ସୃହ ହୋଇ
 ସାଦାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭକରିବା ଏବଂ ରହିନମିତ୍ତ
 ଟିକା ମହୁଷସଦାଶେ ଗଜଶ୍ରୀମେଘାଦ୍ ସମ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଖୋରାଧାରୀ କେହି
 ଅନ୍ଧରେ କପରିମାନରେ ପ୍ରଦାୟ ହୋଇଅଛି
 ଅନ୍ୟମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେ ଚାଣିବାକୁ ଅବଧି
 ସମର୍ଥହୋଇ ନାହିଁ । ଦେବନ ପୁସ୍କରୁ
 ଜଣେ ପଞ୍ଚପ୍ରକାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଖୋରାଧା-
 ଅନ୍ଧରେ ଜଣେ ଅନାଗ୍ରକରେ ମଉସିକାର
 ସମ୍ପାଦ ପାଇ ଯେଠା କଲେକୃତ ପାଦେବ
 ପଞ୍ଚଦଳାଭଟିକା ନେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଶୀତଳ ଲେକକ
 ସାଦାରଣ ଦରବରକମିତ୍ତ ମାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗର ସମ୍ପାଦ ପାଇବାମାନାଦେ କଲେକୃତ
 କାଦେବ ସାଦାରଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସମ-
 ପ୍ରକାର ଅଧିକାର ପାଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସଦେବ
 ନାହିଁ ଏହି ବେଢ଼ପ୍ରଣାୟ ଲେଖେ ବସ୍ତବର
 ଅବସ୍ଥାରେ ମରପଡ଼ିଲେ କ ଚାଣିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ମନ ପ୍ରିୟ ହେଉ ନାହିଁ । ଏକପକ୍ଷରେ ବର
 ବଳେ ଅଳିକାର ସର୍ବଶରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ ପଡ଼ିଅଛି
 ହୋଇବାକୁ ଦେବ । ଏଠାଲୋକେ ଏଢ଼େ
 ଦରୁତ ଯେ ଯାକ୍ତି ସେ ୧୭ ର ଉତ୍କଳରେ
 ନକାଦ ଉତ୍ତମା ବଠର ଜ୍ଞାନବରଣ ଏଥକୁ
 ସେ ୧୨ ର ସୁକ୍ଷ ହେବାକୁ ଅନେକ ଲେଖ
 ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣକେତନ ପାଉ ନାଦାନ୍ତି ଓ ଦେହ
 ଉପକାସ ରୁଚୁଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଦେହ ଚନ୍ଦ୍ର
 ନାହିଁ । ଅମ୍ବମାନେ ଅପା ବରୁଁ ଯେ ବସ୍ତବ
 ଓ ବାଲେଶ୍ଵର କଲେକୃତମାନେ ଅପଣା
 ଏକାକାର ଲେକକ ଅବସ୍ଥା ସାବଧାନପୂର୍ବକ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଦୂର୍ଦ୍ଦିଗ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଲଭବାର
 ଦେଖା ଦେବେ ।

ଏ ପ୍ରକ୍ଷ ଲେଖାହେଲ ଉତ୍କଳୁ ସରକାର
 ଖୋରାଧାରୀ ଖଣ୍ଡି ଏ ପଡ଼ ପାଇବାରୁ ସଆ-
 ସ୍ଥାନରେ ପଦାଏ ବଳୁ । ତହିଁରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗର ଅସ୍ଥା ଦେବେବ ଜଣା ଯାଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀକଣ୍ଠନାସର ଭକ୍ତପ୍ରସାଦ ଭୋଗ ହେଲା
 ଇଥାତ ପ୍ରକୃତ ପରମାଣରେ ଜଳ ଦ୍ୱାରା ଗଢ଼ିଅ
 ଯ ଯୋଗ୍ୟମାନ ବଢ଼ିହେଲ ନାହିଁ । ମେଘର
 ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଦେଖି ଧାରଣକଲ ଲେକେ
 ଦାବରୁ ଶକ୍ତି ନାଦାନ୍ତି ଏଣୁ ଉତ୍କଳ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଟିକାକ୍ତି ସେ ୧୮୩୦ ର ଦେବାରୁ
 ମତା ଅପକାର ଦାରଣ ହୋଇଅଛି । ମୋଦ-
 ସଲେ ଫସଲରସାପର ବୁଝି ଦେବାର ସମ୍ପାଦ
 ଅସିଲେ ଦୈ ଲେକନ ମନରେ ଅଧିକ
 ଅଧାର ସଞ୍ଚାର ହେଉ ନାହିଁ । ବର ଏବର୍ଷ
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର-ସୋଗ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ପ୍ରକୃତ
 ଦେବାରୁ ବଖେଷି ବସ୍ତୁଜାଣ ହୋଇଅଛି ।
 ଏ ଯୋଗ ଉପର ଦୁଅଲ ଜୋଗିଷସାଧୁର
 ଭଲଲିଖିତ ବଚନରୁ ପ୍ରକାଶପାଇବ, ଯଥା ।
 ପଚର ସଠ କଦାଚିତ୍ କାହିଁକେ ନଷ୍ଟତନ୍ତେ
 ରର ରୁଚ ସନିହାରେ ପାଇବୁମୁଁ ଯୋଗେ ।
 ରୁଚନଚରଣନାନାଂ ସ୍ତ୍ରୀବରଣାଂ ଚରଣାଂ
 ନୂପଳ-କରଣନାଶଃ ପୂର୍ଣ୍ଣଭୂଇଂ ଚ ଧାନ୍ୟଂ ।
 ବବର ସଠ କଦାଚିତ୍ କାହିଁକେ ଦର୍ଶିଯୋଗେ
 ରବକୃତ ସନିହାରେ ପାଇବୁମୁଁ ଯୋଗେ ।
 ରୁଚନଚରଣନାନାଂ ସ୍ତ୍ରୀବରଣାଂ ଚରଣାଂ
 ବବର ସଠକଳାଶେ ଦାୟତା ବାରଣା ବା ।

ଅଗାମି ବାଣିକମାସ ୭ ୨୦୧୯ ଚ ଅର୍ଥାତ୍
 ଦାସାବଳୀ ଅମାବାସ୍ୟା ସମୟରେ ଏ ସମସ୍ତ

ଉପରେ ମାନବର ଶ୍ରେଣୀକଟକ ମନୁଷ୍ୟରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ କୁଲିକଦ୍ୱାରା ଓ ବନିଶ୍ଵର-
 ଦାସଦ୍ୱାରା ଯେତେ କୁଲି ସମ୍ପଦ ହୋଇ-
 ଥିଲେ ତହିଁରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ଅନ୍ୟପ୍ରକାରେ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଅଳତର ବିଧାନାକ୍ତରେ ନ ହୋଇ
 ସ୍ୱାଧୀନକର୍ତ୍ତା ସମ୍ପଦ ହୋଇଅଛି । ଏକା
 ଅପାମରୁ କ ୧୮୩୧ ଖ କୁଲି ସାଧୁଥିଲେ
 ବହୁ ପୁସ୍କବର୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କ ୧୯୧୫ ଖ
 ଥିଲ । ଏମାନଙ୍କର ଜାମ ସ୍ୱାଧୀନ କୁଲି ବନ୍ଦୁ
 ବଦ୍ଧାକୃତମାନଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦତ୍ତ
 ଦଳରେ ପ୍ରସେଦ ଦେବା ଏବଂ ଅପାମରେ
 ପ୍ରକେସ ଦେବା ମାତ୍ରେ ଯୁକ୍ତଘଠାରେ
 ଚକ୍ରିପଞ୍ଚ ରେଡ଼କ୍ଲଷ ଭବଉତ୍ପତାରୁ ଏମାନ-
 ଙ୍କର ବିଷୟଶା ଅନ୍ୟକୁଲିସଙ୍ଗେ ସମାନ
 ପଡ଼ିଯାଏ । ଅଧିକାଂସଂସ ବଦ୍ଧାକୃତ ଓ
 ବନିଶ୍ଵରଦାସର କୁଲି-ସମ୍ପଦକାର୍ଯ୍ୟ କମଗ
 ଜୁଣା ପଡ଼ିଅଛି । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ବଦ୍ଧାକୃତମାନେ
 ପୁସ୍କବର୍ଷଭୂଇଂ କ ୨୧୫୫ ଖ କୁଲି ପଠା-
 ଥିଲେ ଏବଂ ସରଦାସ ନିୟମରେ ଗଭର୍ଣ୍ଣ
 କ ୨୨୪୪ ଖ ଓ ବହୁ ପୁସ୍କବର୍ଷ କ ୧୯୧୫
 ଖ ପଠାଯାଇଥିଲେ । ବଜ୍ରଲୋକେ ଉଦ୍ଭବ-
 ପରଶା ଓ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଦେବାରରେ ସାଦା-
 ଦାଦ କୁଲିସମ୍ପଦର ଦୁର୍ଦ୍ଦପ୍ତମ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ
 ଦକ୍ଷିଣକାଶ ଓ ବାକ୍ସିଦ୍ୱାରୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା ଲେକ-
 ମାନେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ସମ୍ପାଦ ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ଏବର୍ଷ କୁଲିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବଳ ଏବଂ
 ମୁକ୍ତ-ସଂଖ୍ୟା ଉନ୍ନତ ପଡ଼ିଅଛି ଯେ, ସନାଚକ
 କୁଲିସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏଥିର
 ବାରଣ ଏଥିପରି ଲେଖାଅଛି ଏ ଯେହି
 କୁଲିମାନେ ଚୌକାରେ ସାନ୍ତି ସେମାନେ
 ନାରୀୟଣଗଠାରେ ମହାନ କରଣି ଏବଂ
 ସେଠାରେ ବାଦାକ୍ତ ଲେକେ ଫସଲର କର୍ତ୍ତା
 ଅର୍ଥାତ୍ ସେଠାର ଶ୍ରେଣୀକଟକେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରବା କାରଣ କୁଚିତ୍ କରୁ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
 ହେତେନାରେ କୁଲିମାନେ ନାକାଶିଧା ଓ
 ଜୁନରେ ପଡ଼ି ଯାଉଁ ବାଟରେ ଅପଣା
 ଉପ ବୁଢ଼ିପାଉ ନାରୀୟଣଗଠାରେ ଅବସର
 ପାଇଲଣି ବାଟ ଦେଖନ୍ତି । ଅନେକ କୁଲି
 ବାଟରୁ ସନାଚକରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ
 ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଦୂର୍ଦ୍ଦାସଂସର ଅପଣା
 ଲୋକସଂଖ୍ୟେ କୁଲି ହୋଇ ଅପାମକୁ ଯାଣି ବରନ୍ତି
 ନାହିଁ ।

ପୁସ୍ତକଅଧିକାର ବବରଣ ।

ଗର ଜୁଲାଇମାସ ତା ୧୮ ରଖେ ରଥ ଦକ୍ଷିଣ-
ତ୍ରୀ ଦେବା ଲାଗି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରୁ ଅଜ୍ଞାନ
ପିଲେହେଁ ସେହିଦିନଠାରୁ ତା ୨୭ ରଖ
ପୁସ୍ତକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦ ନରେ ରଥମାନଙ୍କର
କ୍ଷିଣମୂର୍ତ୍ତି ଶେଷ ହେଲା ।

ତା ୨୮ ରଖ ପନବାର ଦନ ୪ ଟା
ମୟରେ ରଥ ଉପରକୁ ପହଞ୍ଚିବକେ ଅରମ୍ଭ
ଦାଇ ଧାଡ଼ି ପହଞ୍ଚି ହୋଇ ୮ଟା ରଖ ସରଳ
ରୁ ରଥଉପରେ ବଳେ ବଲେ । ପହଞ୍ଚି
ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇ ହେଲା ।

ତା ୨୯ ରଖ ରବିବାରଦିନ ବଡ଼ରଥ
ମନ ସକ୍ଷ୍ୟା ସମୟକୁ ରଥ ଆସି ବିଦହାରେ
ପିଗଲେ ।

ତା ୩୦ ରଖ ସୋମବାର ଶ୍ରୀ ସୁଦ୍ଧାଠାକୁ-
ଶୀଳ ରଥ ତଳ ୨ ଦଉଡ଼ି ଆସି ଆଉ
ତଳବାରୁ ରଥ ଟଣା ବନ ହେଲା ।

ତା ୩୧ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ରଥରେ ଦଉଡ଼ି
ପିଣି ସେଦନ ଠାକୁରଶ୍ରୀଙ୍କରଥ ବଡ଼
ବଉଳସିଦ୍ଧହାରେ ଲାଗିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା ୧ ରଖ ରୁସବାର ୪ ଟା
ମୟରେ ନରସିଂହ ରଥରେ ବଉଡ଼ି ଘରି
କ୍ଷ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ ବଡ଼ ସାହେବ ଥାଇ
କାନ୍ଧୁଥିଲେ ମାତ୍ର ରଥ ମାଉସିମାଙ୍କଠାରେ
ହୁଏ ବଉଡ଼ି ଖୋଲଗଲା ।

ତା ୩୧ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାରଦିନ ବେଳ
୮ ଟା ସମୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହା-
ତ୍ମାଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ୱରେ ଗୋଟାଏ କୁଅ
ପ୍ରସିଦ୍ଧି ବସିଗଲା । ଏଥିରେ ଲେକେ ଅଳ୍ପଖୁସିକା
କରୁଅଛନ୍ତି ଦରଦାମାଳେ ଯାତ୍ରୀ ଥିଲେ ଜଣି
ସନ୍ଧି । ଯାତ୍ରୀ ନ ଥିବାରୁ ଦରଦା ବେହୁ
ଅଙ୍ଗ ଜଣିବସି କ ଥିବାରୁ ଏପରି ଦଣ୍ଡିଲା ।
ତା ୩୦ ରଖ ସୁକରେ ଦରଦାଳେ ବନଭୋଜୀ
ରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସଖୁଡ଼ା ରଜାବର ପୂଜାପଣ୍ଡାଙ୍କ
ମାତ୍ର ଭୋଗ ଲଗାଇ ମହାପ୍ରସାଦ ଶୁଣ ବର
ଭୁଜନ କରନ୍ତି ସେହି ଅମୋଦରେ ରହି
୫ ଘଣ୍ଟି ପ୍ରସାଦ ରଥଉପରେ ବେହୁ ନ
ଥିବାରୁ ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶନା ଦଣ୍ଡିଲା । ଏପରି
ଦଣ୍ଡିନା ଦେବେ ଦଣ୍ଡିଥିବାର ଶୁଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା-ରେଲବାଟ ।

ବନାରସ ପୁଣ୍ୟ ରେଲବାଟ ଅଥବା ଚହୁଁର
ଯେଉଁ ଅଂଶ କଟକ ପୁଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ସେହି

ଅଂଶ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ମିତ ହେବା ବିଷୟରେ ଉତ୍କଳ-
ସଭା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଯେଉଁ ଅବେଦନପତ୍ର
ପଠାଇଥିଲେ ଚହୁଁର ଚଳଇଣିର ଉତ୍ତର
ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଅସିଥିବାରୁ ସକ୍ଷ୍ୟାଧି-
ରଣଙ୍କ ଜାଣିବା ବାବଦ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହେଲା । ଯଥା:—

NO. 668 R. O.
GOVERNMENT OF INDIA.
PUBLIC WORKS
DEPARTMENT.
RAILWAY CONSTRUCTION.

To BABU M. S. DAS,
VICE PRESIDENT, ORISSA ASSOCIATION,
CUTTACK.
Simla, the 29th June 1888.

Sir,
I am directed to acknowledge
the receipt of the Memorial, dat-
ed the 14th May 1888, addressed
to His Honour the Lieutenant
Governor of Bengal by the Orissa
Association, praying, for the rea-
sons therein set forth, that speedy
measures may be adopted for the
construction of the Benaras,
Pooree Railway; and asking that,
if the whole project cannot be
undertaken at once, that the
portion of it which lies between
Cuttack and Pooree may be taken
in hand.

2. In reply I am to say that
the Government of India fully
recognises the importance of rail-
way communication in Orissa and
will be glad to entertain favour-
ably any Scheme for its develop-
ment which may be put forward
by private enterprise.

I have &c.
M. C. BRACKENBURY
Major R. E.
Under Secretary.

ଏଥିର ମର୍ମ ଏହି କି ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଲ-
ବାଟ ଫିଟିବାର ପ୍ରୟୋଜନତା ଗୁରୁତ୍ୱ ସବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ମୁଖରୁପେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
କେହି ବ୍ୟବସାୟୀ ଏଥିର ବୌଶଧି ଉପାୟ

ସ୍ଥିରକରି ଜଣାଇଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନନ୍ତ-
ସହର ଚହୁଁର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିବେ ।

ଉପରଲିଖିତ ଉତ୍ତରରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଉ-
ଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଶାବାଟ ନିର୍ମିତ କରିବେ
ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ଯାହା ଶୁଣୁଥିଲୁ କି
ବୌଶଧି ବେସରକାଣ୍ଡ ବ୍ୟକ୍ତି ହା ବ୍ୟବସାୟୀ
ଏବାଟ ନିର୍ମିତକରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି
କାହାଣୀକା ଠିକ ନୁହଇ । ଓଡ଼ିଶାରେଲବାଟ
ନିର୍ମିତ ଓ ଚଳାଇବା ସକାଶେ ସ୍ଥିରକର ହେଉ
ବାହାର ନାହିଁ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ବାହାରବାର ଅଣା
ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଉ ନହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ନିରାନ୍ତ
ଗରବ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଏଠାରେକେ ଅବଧ
ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ସାହସୀ ହୋଇ
ନାହାନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟ କନାରସ ରେଲବାଟ ପରି

ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟବସାୟ କି ଯହିଁର
ଏକାଂଶ ପୁଣ୍ୟଠାରୁ ରାଏପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମିତ
କରିବାକୁ ଅଡ଼େଇ କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଗିବ ଓଡ଼ି-
ଶାବାସିକ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକତ୍ର ବଲେ ସୁକା
ହେବ କାହିଁ ଓ ଏପ୍ରଦେଶର ଧନମାନେ ମିଶି
ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ କେବଳ
ପୁଣ୍ୟଠାରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଅଧକୋଟି
ଟଙ୍କା ମୁକ୍ତପଳ ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ତାହା
ସୋନାମ ସାରିବେ କି ନା ସନ୍ଦେହ । ଏପରି
ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରାଣାୟ ତେଣୁଦ୍ୱାରା ବହୁ ହେବାର
ନୁହଇ । ପୁଣି ଏଠାର ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ
ଏଡ଼େ ପ୍ରଶସ୍ତ ନୁହଇ ଯେ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନର ଲୋ-
କଙ୍କର ଏ ପ୍ରାଣପ୍ରଳୟ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବ । ଫଳତଃ
ସେବେ ସରକାର ଏଠାରେ ରେଲବାଟ ନ
କରିବେ ଓ ଅପରି ବ୍ୟବସାୟିକଦ୍ୱାରା ତାହା
ହେବାର ବିଶେଷ ଅଶା ନାହିଁ ତେବେ ଦେ-
ମନ୍ତ୍ରକର ବୋଲିବିକ ସେ ଅନୁମୋଦନ ଶୀଘ୍ର
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ରେଲବାଟ ଦେଖିବା ?
ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାର ଯେ ବହୁ ଉନ୍ନତ ଚାକା
ଗରଦୁର୍ଦ୍ଦିଶର ମଙ୍ଗଳଫଳ ଅଟଇ । ଯେବେ
କାଳ ନ ହୋଇ ସେହି ଟଙ୍କାରେ ରେଲ
ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଅନୁମାନକର ଅଶା
ସୂକ୍ଷ୍ମ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶର କଥା ମନେ
ପଡ଼ିଲେ ଶତରୁ ଲକ୍ଷ ଶୁଣିଯାଏ । ସେପରି ବିଷୟ
ବାସ୍ତବ୍ୟ ନ ହେଲେ ସୁକା ଅନୁମୋଦନ ଅନୁ-
ମାନ କରୁଅଛୁ ଯେ ଅନ୍ତରେ ବିଷୟରେ ନ
ପଡ଼ିଲେ ଏଠାରେ ରେଲବାଟ ଫିଟିବାର
ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

ଖଣ୍ଡାମନୁଷ୍ଠାନ ନିୟମ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିର ଖଜଣା ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଦାଖଲ ହେବା ପ୍ରଥା ବଡ଼ ସୁଧାକଳର ଏଥିରେ ସନେହ ନାହିଁ ଓ ଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିରେ ଅନେକ ଉତ୍ତମାଦାରର ସକଳ ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଦାଖଲ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏଥିର ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅନେକେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ଘା ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଶେଷରୁ ଉତ୍ତମରୁ ଗୁଣି ନାହାନ୍ତି । ବୋଧହୁଏ ଲୋକେ ବୁଝିଅଛନ୍ତି ଯେ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିର ଡାକଦରେ ଖଜଣା ଦାଖଲକରି ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ରଖିଲେ ସରକାରରେ ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ଖଜଣା ଦାଖଲ କରାଗଲେ ଦେଲ କିନ୍ତୁ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଶେଷ ଭାଗରେ ଖଜଣାଖାତାରେ ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ସଦୃଶ୍ୟର ଅବସର ଭାଗର ଅଭାବରେ ବୁଧ ଅନୁକ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିର ସୁଯୋଗୁ ସର୍ବଦା କୌଣସି ମହାଲର ସକଳ ଦାଖଲ ନ ହେଲେ ତାହା ବାଗରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଅସିବ । ଏଥିରୁ ମଗର ଦେଇ ଅବା ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଦେଇ ସୁଯୋଗୁ ସର୍ବଦା ଖଜଣାଖାତାରେ ଟିକା ଭେଦ ଦେବାକୁ ଅବସର ଏହା ବୋର୍ଡ଼ ମାମାଂସା ବରପଛନ୍ତି । ପୁଣି ବୁଧ ଅନୁକ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧି ମହାଲର ସକଳ ସୁଯୋଗୁ ସର୍ବଦା ଦାଖଲ ନ ହେଲେ କୌଣସି ବାଗର ଦର୍ଶାଇ କଲେକ୍ତର ସାଦେବକାରେ ଅଠାଅଶୀଅ ଖାତାରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲେ ସାଦେବ ଖଜଣା ନେବାହକାରେ ଅନୁମତି ଦେଖାପାଏ । ଅତିଏବ ଯେଉଁ ମହାଲ ସରକାର ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧି ଉତ୍ତମେ ଖଜଣାଖାତାରେ ସଦୃଶ୍ୟର ତାହା ଉଦକ ସଦାସେ ଅଠାଅଶୀଅ ବୋର୍ଡ଼ିସ ସହର ବରଖାସ୍ତ ନ ହେଲେ ସେ ସକଳ ପ୍ରଦାନ ନ ହୋଇ ମହାଲମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିରେ ଅସିବ । ଏଥିରୁ ବରଖାସ୍ତ ପ୍ରଦେବ ମହାଲ ଥାନ ପୁଅର ଦେବାର ପ୍ରଦୋଷନ । ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ନବମ୍ବର ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିରେ କେତେକ ମହାଲର ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଦୁଇଏକଦଳ ଉତ୍ତମେ ସଦୃଶ୍ୟକୁ ସେ ମହାଲର ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉପରେକ୍ତ ପ୍ରକାର ଦରଖାସ୍ତ ଦେବା ସଦାସେ ଖୋଟାସ ଦୋଇସୁଧ ଏଥିରୁ ବରଖାସ୍ତର ବୋର୍ଡ଼ିସ ଟ୍ୟା ଉଡ଼ା ଖୋଟାସ ମିଥା ଟ୍ୟାଲେଖାଏ ଅଧିକା ପଡ଼ିଲ । ତଥାତ ଗୁଣିବାରେ ଗତ ଅପ୍ରେଲ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିରେ ଅନେକ ମହାଲର ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିର ଅର୍ଥାତ୍ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ରା ୨୮-

ଖଣ୍ଡରେ ମୋଟସର ଡାକଦରେ ଦେବାରୁ ସେସକ ଦୁଇଏକଦଳ ଓ କେତେ ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମେ ଖଜଣାଖାତାରେ ସଦୃଶ୍ୟ ଏଥିରୁ ସେ ମହାଲ ସର ବାଗରରେ ଅପିଅଛି ଓ ଉତ୍ତମରୁ ମତେ ବରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ ନ ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଅସିବ । ଅତିଏବ ଅପ୍ରେଲରେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ସର୍ବତ୍ର କରଇ ଦେଇଅଛି । ସେମାନେ ହୁଏତ ମୋଟସର ଡାକଦରମାନଙ୍କରେ ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ବରଦେବ ଯେପରି ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିର ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଖଜଣାଖାତାରେ ପ୍ରଦୃଶ୍ୟ । ଏଥିରେ ଉତ୍ତମରେ ହରକରରେ ପଡ଼ିବେ ଅବା ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସକଳରୁ ଦୋଇ ନ ଗାନ୍ଦେ ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ଟିକା ସଠାଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧି ପ୍ରଦାନ ପଠାବୋଲୁ ହୁଏ ଓ ଅନେକ ଖଜା ଓ ବହୁରୁ ଉତ୍ତମରୁ ଏଥିରେ ଦୁଇଦଳେ ଦୁଇଏକଦଳ ପ୍ରଦାନ ମନୁଷ୍ୟଭାବେ ବରଦେବ ବୋର୍ଡ଼ିସ ମାମାଂସା ବଡ଼ ବହୁରୁ ବୋଲି ଥାଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ଏତା ଅବଶ୍ୟକତାରୁ ଉତ୍ତମକୁ ଦେବ ସେ ବୋର୍ଡ଼ିସ ଅନେକ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦାନ ଉପାଧି ଧର ଦୋଇଅଛି ଅଭାବର ଲାଭ ଓ ଉଦେଶ୍ୟ ଓ କେତେକ ପ୍ରଦା ଅନେକକାରେ ଦୋଇ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧି ଉତ୍ତମରେ ଡାକଦରେ ଖଜଣା ଦାଖଲ ଦୋଇସୁଧାର ଉତ୍ତମରେ ଦେଖି କଲେକ୍ତର ସାଦେବ ତାହା ପ୍ରଦାନ କଲେ ବ ବଧା ଦେବ ଅପ୍ରେଲରେ କୃଷିଆରୁ ନାହିଁ । ଅଭାବରେ ଉତ୍ତମକୁ ବାଗର ପ୍ରଦାନ ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିର ଅଧିକା ଟିକା ନେବାର ଅଧିକାର କଲେକ୍ତର ଅପି ଓ କୌଣସି ପ୍ରଦାନ ଦରଖାସ୍ତର ବୋର୍ଡ଼ିସମଧ୍ୟ ମାତ୍ର ଦିଆ ଗାଉଅଛି । ସଦାସମ୍ପରରେ ସକଳ ଦାଖଲ ସରକାର ଓ ଜମିଦାର ମଧ୍ୟ ଦାଖା ଓ ସରକାରକାରେ ଅନୁମତିର ଅଧା ସଦା କରଖାଏ । ଏଥିରୁ ଅବସ୍ଥାରେ ବୋର୍ଡ଼ିସ ଏଥିରୁ ସରକାରର କ କର ଗବର୍ଡ଼ିସମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଘା ଲକ୍ଷ୍ୟବିଧିର ଡାକଦରେ ଖଜଣା ଦାଖଲ ଦେଲେ ତାହା ଖଜଣାଖାତାରେ ଉପାଧିଦାର ନିୟମ ବଦଳରେ ନ୍ୟାସୁସକର ଦୋଇଆନ୍ତା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋର୍ଡ଼ିସ ଅନେକମତେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଦାର୍ଦ୍ଦି କରଗାରୁ ଦେବ କରୁ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଗବର୍ଡ଼ିସମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡେ ସାଧାରଣ ଅନେକଦଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପର ।

ବାବୁ ବରଦେବମାନ ଡାକଦର ଓ ବାବୁ ଉତ୍ତମରେ ଡାକଦରୁ ଏକ ସିଦ୍ଧିପ୍ରଦାନରେ ଉତ୍ତମର ପାଦର ଅପ୍ରେଲରେ ବୁଝିଆ ସୁଧାର ବରୁଅଛି । କେଲ ଦେଖିବାକୁ ସେମାନେ ସୁଧାର ଦେଲୁ ସୁଧାର ସୁଧାର ଅତିଏବ ଏକ ନାମିଲେବକାରେ ଅବଶ୍ୟାସ୍ତ ଦେବ ସନେହ ନାହିଁ । ସିଦ୍ଧି ଉତ୍ତମେ ପ୍ରଦା ହେବରୁ ପ୍ରଦାନ ସେ ଏହାଦ୍ୱାରା ସୁଧାର, ପ୍ରଦାନ, ବାଣି, ଉତ୍ତମ, ଜମିଦାରୀ ଏକ ବାବୁର ମେତ୍ର ପ୍ରଦାନରେ ଅପ୍ରେଲ ଦୁଇ ଅପ୍ରେଲ ଏକ ବସ୍ତୁରେ ମତ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟ ପାଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଡାକଦରୁ ପ୍ରଦାନ ଦୋଇସୁଧାରୁ ସେଇ ଉତ୍ତମରୁ ଉତ୍ତମ ସୁଧାର ଅଛି । ଅତିଏବ ସୁଧାରରେ ବଦଳର ଅନେକ ବଡ଼ିଅଛି ଓ କଲେକ୍ତର ଅଧାକାରେ ଡାକଦର ଉତ୍ତମ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବସ୍ତୁ ଅତି ଅତିଏବ ଏକଦଳରେ ସେପରି କେଲ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାର ଦେଖି ଅପ୍ରେଲରେ ଅନେକ ଦେଲୁ ଏକ ଏହାରୁ ପ୍ରଦାନ କରବା ଜମିଦାର ସଦାଧାରା ଉତ୍ତମ ଅନୁସେଧ କରୁଅଛି ।

ଉତ୍ତମରୁ ଉତ୍ତମରୁ ଉତ୍ତମର ମାନେ ବହୁର ଏ ମ ଖଣ୍ଡ ବାବୁ ବୈଭବନାଥ ଦରୁ ଓ ଏକଠାରୁ ଉତ୍ତମର ପ୍ରାପ୍ତି ସୁଧାର ବରୁଅଛି । ଏକ ମାନେବହୁରେ ୧୮୮୮ ମସିହା ସଦାସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାନେବ ବୋର୍ଡ଼ି ଓ ଅଧ୍ୟ ଦେବେବ ବରକାର ପ୍ରଦାନ ଅନୁମତି ପରିବେଶେ ଦେବାର ପ୍ରଦାନର ବି ସରକାରରେ ଉତ୍ତମ ଅଛି । ଏ ପ୍ରଦାନ ଉତ୍ତମରୁ ପ୍ରଦାନ ବାବୁର ବରୁଅଛି କରଖାସ୍ତର ପ୍ରଦାନ ପାରିପାତ୍ର ଏଥିରେ କେତେକ ଓ ବାବୁର ଅଧିକ ଅବଶ୍ୟାସ୍ତର ମାନେବ ଓ ଉତ୍ତମ ଅଧିକ ଅନୁମତିରୁ ଉତ୍ତମ, ଉତ୍ତମ ଦୁର୍ଘା ଉତ୍ତମର ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦାନର ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ ଏହା ମାନେବ । ବାବୁମାନେ ଏକଦଳ ପ୍ରଦାନରୁ ଅନେକ ସାଧାରଣ ପ୍ରଦାନେବେ ଅପ୍ରେଲରେ ଧର୍ମ ବରୁ ବିଷୟମାନେ ଉତ୍ତମରୁ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦାନରେ ସଦାସାଧ ସାଧାରଣ ପ୍ରଦାନ କରବେ । ପ୍ରଦାନ ମାନେବରୁ ସକଳ ଉତ୍ତମ ଓ କଲେକ୍ତର ଦୋଇ ବରଦେବରୁ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରଦାନ ଦେଇପ୍ରଦାନ ବରମାନ ଏକଦେଖାସ୍ତ ବିଷୟ ସୁଧାରକଲେକ୍ତର ଉତ୍ତମ ଓ ଉତ୍ତମରେ ମାନେବରୁ

କେତେବେଳେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆଉ କିଛି ହୁଏତ ହୋଇଛି ବଳନମା ଦୋଳଅ-
 ଛନ୍ତି । କିଲେ କଳପୁତ୍ର ଭୋଜନ କରୁ
 ନାହାନ୍ତି । "ମହାରାଜାଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ବହୁତ, ମରୁ-
 ତ୍ତିରେ ମେଘ ବହୁତ" ଏହି ଅଭାବକୁ କଥା
 ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।
 ମେଘ ବର୍ଷା ନ ହେଲେ ଯେ କିଛି ଦେବ
 କାହା ପାଠକମାନଙ୍କ ଅନୁମାନ ସିଧା । ସ୍ୱପ୍ନା
 ଦେଇ ନା ନ ଦେଇ ଏ ଅନୁଭବ ଶିଶୁ ଅ-
 ସ୍ତର ଦେଖାଇ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

ବୈଶାଖମାସରେ ଯେଉଁ ମନ୍ଦାକ ଦୃଷ୍ଟି
 ଦୋଳଥିଲା ତେବେବେଳେ "ରୁପ ଭର",
 ବଶିଳ ଧୀର" ଏକଥାଟା ଚିତାକୁ ଅସ୍ଥିର
 କରି ସକାଳ । ଧାର, ଉଷାର କର ସଜ୍ଜିତ
 ଛୁଟିଥା ସବୁ ଜମିରେ ଉଦନ ଭୂମିରେ ଏବେ
 ଉପରକୁ ଅନାଇ କସିଅଛନ୍ତି । ଗରଜଥା
 ମନେ ସଜୁଅଛି ।

ଉପମାରେ ଗଜକୋଷରୁ ସଥାପନ-
 ରୂପେ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଥିଲା । ସବୁ
 କ୍ଷେତ୍ର ଦେଲଣି ଦେବରେ ଦେବଳ କଣ୍ଠା ଅଛି
 (ଶୁଣିବାରେ ଅନୁଭବ୍ୟ ବସନ୍ତ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀରୁ
 ଆତ୍ମବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କୁ ବାଠେଟ୍ଟା ଛିପିରୁ ଅକ୍ଷୟକ
 ମିଳିଅଛି ଏହା ଯେବେ ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ
 ତେବେ ଏକପ୍ରକାର ଭଲ ବନ୍ଧୁ ଦେଖି ସାଧ୍ୟ-
 ରଣରେ ଏହି ଅକ୍ଷୟକ ଉପ ଯାଇଥିଲେ
 ଅତି ଉତ୍ସାହ ହୋଇଥାନ୍ତା)

ମାନମୟ ସୁଜ୍ଞାତକ ମହାଶୟ ! ଅପଣଙ୍କୁ
 ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥ ସ୍ୱପ୍ନରୂପେ ଜଣାଇବାରୁ ଶଲେ
 ଉପରଭାଗର ବଳେକର ବୁଦ୍ଧି ଦେବ । ଅପଣ
 ଯଦ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ (ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ସବୁ-
 ଉଚ୍ଚକକରେ) ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତେ "ବୋଧ
 ଦେଉଅଛି" ତେବେ ଅପଣଙ୍କ ପାଦ ଚଳନ୍ତା
 ନାହିଁ । ମହାନମାନଙ୍କର ପୁଣ୍ୟବାଦ କୁଣ୍ଡଳା
 କହିବାକୁ ନାହିଁ । ଧାର, ଉତ୍ତଳ, ମାଣ୍ଡିଆ
 ପ୍ରଭୃତି ଅଦାରିୟ ସମୟର ଦୁର୍ମଲ୍ୟାଦା ବୁଦ୍ଧି
 ଦୋଳଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦୁସ୍ତମର ଦେବା ମହା
 କଠିନ ଓ କଠିକର ପାଠ ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ମାନମୟ ସବୁ ଉଚ୍ଚକକନ-
 ଅପିସର ମହୋଦୟ ଉପସ୍ଥିତ ଅନୁଭବ୍ୟ ଦେଖି
 ଶୁଣି ଯିବା ସଜ୍ଜିତ ଗଜକୋଷାଠାରୁ-ଅପଣିକ-
 ଧର୍ମ୍ୟକୁ ନୁହେଁ ନିର୍ମାଣରେ ବୁଦ୍ଧିବଳ ହୋଇ
 ମାର୍ଯ୍ୟାନୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟ ଏଥିରେ ଏକ-

ପ୍ରକାର ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନର ସଥ ଦେଖାଗଲ ମାତ୍ର
 ଅଦାରିୟ ପଦାର୍ଥର ଅଭାବ ଓ ଦୁର୍ମଲ୍ୟାଦା ଦୁଷ୍ଟ
 ନାହିଁ । ଏ ସମୟ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ନ ଦେଲେ
 ଲୋକମାନଙ୍କର କ୍ଳେଶ ଅପରାଧୀମ ହୋଇ ଯିବ
 ସମସ୍ତେ ତଳିକାର ଉପାୟ ଅଛି ବା ହୋଇ-
 ଯିବ ମାତ୍ର ଦରପ, ଲକ୍ଷ୍ମଣୀନ ବଦଳନକ
 ବାହୁଣୀ କରଣ ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଯେପରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ମାରଦୁଃଖ-
 ରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ତାହାର ଉପାୟ କି ଦେବ ?
 ଏଣିକି ଯେ କପରି ଜାଣିବାଚଳାଇବେ ଏହାର
 ଉପାୟ କରୁଣାମୟ ଜଗଦୀଶ୍ୱରଙ୍କ ମଙ୍ଗଳମୟ
 ଲତା ଉପରେ ନିର୍ଭର ରଖେ । ଉପରେକା
 ଲବ୍ଧ୍ୟୁ ।

ଅପଣଙ୍କର
 ଏକାନ୍ତ ଅନୁପମ
 ଶ୍ରୀ ସ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ଦାସ ।

ମହାଶୟ !
 ଭଲଭବର୍ଷ ଯେପରି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ଅନେକ-
 ପୁଲରେ ଜଳକଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ହେଲା ଏପରି
 ପୂର୍ବେ ଉଚ୍ଚିପ୍ରକାର ଦେଖା ନାହିଁ ଗର ସକ୍ରାନ୍ତି-
 ଦିବସରୁ ପ୍ରତିଦିନ ଶ୍ରେଣୀ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଅଛି ବନ୍ଧୁ
 ଶୁଣିବ ପକ୍ଷରେ ଅବଧ ପ୍ରଭୃତିପରମାଣରେ
 ଜଳ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ବିଶେଷ
 ଜଳ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଓ ଶରସ୍ୱତୀ
 ଓ କରକରଣୀ ନଦୀମାନ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କମି ଯାଉଅଛି ଏହି ନଦୀଗୁଡ଼ିକ ତନ-
 ଯୋଗେ ଉପରଭାଗ ଓ ଭଲଦେ ପରଗଣାମା-
 ନଙ୍କରେ ଫସଲପ୍ରତି ବିଶେଷ ଉପକାର
 ହୋଇଅଛି ଦେବଳ ଶରସ୍ୱତୀ ନଦୀର ଯୋବ-
 ଶୀତାଳ ଜାମକ ବଳ ଉପାଣିତ୍ୟ ପରଗଣାର
 ସୁଦୀନ ମଜ୍ଜିକା ଉଚ୍ଚରେ ଗୁଣିଯିବାରୁ ଉପା-
 ଶିତ୍ୟ ଓ ବୋକଗ୍ରାମ ପ୍ରଭୃତି କେତେକ ସର-
 ଗନାର ଫସଲ ବିଶେଷରୂପେ ହୁଏ ଦେଉଅଛି
 ଉକ୍ତ ଗାଈର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର ଦେବେକ
 ଭର ଓ ବୃକ୍ଷାଦ ଗୁଣି ଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତଗାଈର
 ବଳକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରବା ବାଲକ ଉପାଣିତ୍ୟ-
 ପରଗଣାର ଜମିଦାର ମୁତ ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସଙ୍କ
 ଶ୍ରୀ ଭଲଭବର୍ଷ ବହୁପରମାଣ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ
 କରୁଥିଲେ ଓ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ମଧ୍ୟ ଫସଲ ରକ୍ଷା-
 ସକାଶ ରହିଲେ ବିଶେଷ ପରମ ମରୁଥିଲେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କ ପରମ ମରୁ ଓ ଫସଲ
 କଷ୍ଟ ଦେବାରୁ ସେମାନେ ଦୁଃଖହୋଇ ରହି-

ଅଛନ୍ତି ଏବର୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ଅଳ୍ପ ଫସଲ ପା-
 ବାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଅଣା ନାହିଁ । ଅନୁମାନକଦୟ-
 ବାଲକସୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବମିଶ୍ୱର ଓ ଶ୍ରୀ କଳେକର ସ-
 ଦେବ ମହୋଦୟମାନେ ଉପରେକ୍ତ ଗାଈ ବନ
 ଦେବାପକ୍ଷରେ ମହୋଦୟଗାଁ ହୋଇ ଚେଷ୍ଟା
 କଲେ ଗରଜପ୍ରକାମାନେ ଉକ୍ତଗାଈକେ ଓ
 ଉକ୍ତ ଗାଈର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ ମଧ୍ୟ ବିଚ୍ଛିନ୍ନପୁର-
 ଗସ୍ତା ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସଜ୍ଜିତ
 ମାତ୍ର ପ୍ରତିଭର୍ଷ ଯୋଗ ଯାଉଥିବାରୁ ପ୍ରୋଜ-
 ମାନଙ୍କର ସମସ୍ତେ ନାସ୍ତି କଷ୍ଟ ଦେଉଅଛି
 ଦୌଶୟୀ ପ୍ରଭେଦକା ନୌକାଗାଦାୟରେ
 ଗରସେଧ ହୋଇଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୋଟ୍‌ରୁକି
 ଟ ୧୯୧ ସେ ୧୮୯ ର ଓ ସପା ସେ ୧୨୯
 ଓ ସରୁ ସେ ୧୦୯ ରେଖାଏ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ-
 ଅଛି । ସରକାରଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଦୋଷ ଅଛି ।
 ବିଦେଶୀୟ ଯାତ୍ରୀ ଏକଗରକୁ ନ ଅସିବାରୁ
 ଗାଈ ଅ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ନଅଅଳ ଭୂଲ୍ୟ
 ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କର
 ଯାତ୍ରୀକୁ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନାତ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଏ ନଗରରେ ଠେଙ୍ଗାକୁର ଓ ଓଲଭା-
 ବେଗର ବିଶେଷ ପ୍ରାଭୁତ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରତିଦିନ ଭୂଲ୍ୟର ମନୁଷ୍ୟ ଓଲଭା ଗ୍ରେ-
 ଗରେ ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏ ସ୍ଥାନର ପୁଲସଂପର୍କିତମାନେ ତେବେକ
 ଦାଗୀ ଦଦମାଏସକୁ ଉଲଗ୍ନର ସକା
 ଦଅନବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁପରମାଣରେ ଚୋଷ
 ବନ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଏପ୍ରୟୋଗ୍ ଏଠା
 ପୁଲସଂ ଅପିସରକ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସବୁଭଳକନ-
 ଅପିସରକ ବହୁପ୍ରତି ସହାଧାୟକ ବିଶେଷ
 ସନ୍ତୋଷ ଅଛନ୍ତି ।

ଅସ୍ତ୍ରଅସଦାଠାରୁ ଏ ନଗରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ
 କ୍ୟାଲେନ ପ୍ରସ୍ତର ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ପଦ୍ମଶା ସ୍ୱରୂପ ଜଳପରମାଣ କର ହୋଇ-
 ଅଛି । ଉପାୟସ୍ତ୍ର ବାସିନୀମାନଙ୍କ ଗୁଦର
 ଭଲପ୍ରାପ୍ତି ହେବା ଜଳ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ
 ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ସୀମା ନାହିଁ ଓ ଉଚ୍ଚପଦକୁ
 ସେମାନେ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ବାସ ବଦ
 ରହିଆଇବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉଅଛି ।

ମଧ୍ୟରୁ ବହାଉ ବାବାନକ ଗଜା ବୟସପ୍ରାପ୍ତ
 ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତେଶା ଗଣ୍ଡିମେନହାବ
 ବୋଟଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧୀନରେ ରହି ଶାସିତ
 ଦେଲେ ସହପ୍ରକାର ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ଉକ୍ତ

କୋଷରେ କର୍ମେ ସୁଯୋଗ୍ୟତାକୁ ମାନେକର-
ସ୍ୱରୂପ ନିୟମ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଓପାରିଆ ପ୍ରକାର ଭୂମିପୁଂଜ କମିସନର
ଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତକାର ଦାସ ଅପଣାର ଶ୍ରୀ ଓ
ନାବାଲମ ସୁବିଧା ଉପରେ ଦୁଇବର୍ଷଦେଲ ପର-
ଲେବ ବମନ ବରଦଲେହାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ନାବାଲମ-
ପ୍ରଦେ ମାହାତ୍ମ୍ୟସ୍ୱରୂପେ ଅବଧି କମିସନର
ପ୍ରକାର ବୁଝାମୁଣ୍ଡା ବାବଦୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ନିର୍ବାହ
କରୁଥିଲେ । କେ ସୋମବାର ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ
ଦେବାରୁ ନାବାଲକ ପିଲା ପିଲା ଓ ମାତୃସ୍ତନ
ଦେଉଅଛି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ନାବାଲକର
ସମ୍ପତ୍ତିରକ୍ଷା ପକ୍ଷରେ ଅନୁମାନକ ଦୟାବାନୁ
ରକ୍ଷାମେଣ୍ଡ ମନୋଯୋଜୀ ନ ଦେଲେ ଅପର-
କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଏ ନାବାଲକର ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷା
ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ମୁରମୁକ୍ତ
ନାବାଲକମାନଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି କେଟିଅପର୍ତ୍ତନାହିଁସ-
ଅର୍ଥାତ୍ରେ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡକ ଚତୁରାଧାରଣରେ
ସେପରି ଶୋକ୍ତ ଏ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଲେକାପ୍ରକାର
ରୁହାଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସେପରି ସୁଖରେ ପୁରୁ-
ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହୁଏ ଓ ନାବାଲକମାନେ
ବଦଳା ଓ ଶୁଳକ ଲାଭକର ନିର୍ବାହରେ ବସନ୍ତ-
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପକ୍ରମ
ସେପରିକାର ଉପକ୍ରମ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଦୋଇ କ ପାରେ ଅନୁମାନକ ଦୟାବାନୁ
ଓ ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଶ୍ରୀ କଲେକ୍ତର ସାହେବ
ମନୋଦୟ ସୁବିଧାର ପ୍ରଦାନ ଉପକ୍ରମ ନାବା-
ଲକମାନଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରକ୍ଷା ଓ ସେମାନଙ୍କ ବଦଳା-
ପିଣା ପ୍ରତି ବସନ୍ତ କଲୋକପ୍ର କଲେ ସେମା-
ନଙ୍କର ବିଶେଷ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଯାକପୁର } । ନ । ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପଞ୍ଚନାୟକ
୨୭୭୮୮ }

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ନାହିଁ ପୂର୍ବମତେ ମହାତ୍ମ୍ୟ ସର୍ବତ୍ରରହିବୁର ବଡ଼କଣା
ଅଗ୍ରମ ୧ ୩୯
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୁରଦେବ ମହାପାତ୍ର ବରଦାସହସ୍ରମ ୩ ୩୯
ନାହିଁ ବସନ୍ତ ମହାତ୍ମ୍ୟ ୧୩୯ ୩ ୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Key to New Royal Readers No II
is out. Price 3 (Three) annas.
To be sent by value-Payable post.
Apply to the Secretary Printing
Company Cuttack.

NOTICE.

Tenders are invited in Form
No. 7 M. for the construction
of a new police Building at
Cuttack. The special estimate
amounts at Rs. 2659 exclusive of
wood and iron work.

The work to be commenced on
the 15th October and completed
by the end of February 1889.
Rs. 100 in currency notes to ac-
company the tenders.

Tenders, will be opened by the
Executive Engineer on the 15th.
August 1888. For further parti-
culars apply to the office of the
Executive Engineer Pooree Dn.
Cuttack.

Sd. J. R. SWINDEN
Executive Engineer
Pooree Division.

NOTICE.

Tenders are invited for the construction
of a new Treasury Room, at Banki to the
amount of Rs. 361.

Apply for particulars to Executive Engi-
neer Pooree Division at Cuttack on or
before 15th August 1888.

Sd. J. R. SWINDEN
Executive Engineer
Pooree Division.

TO THE DEAF.

A 132 page Illustrated Book on
Deafness Noises in the head how
cured at your homes.

Price 6 annas; Address Dr. Nichol-
son, 5, Old Court House Street,
Calcutta.

ବ୍ୟାଧିରକ୍ଷାପତ୍ର ।

ବ୍ୟାଧିରକ୍ଷା ଓ ବାନ୍ଧକରେ ଶକ୍ତ ହେବା
କପର ପରେ ବସି ଅସ୍ୱେଚ୍ଛା ହେବାବସ୍ତୁ
ସମ୍ପର୍କ ସ୍ୱ ୧୨୨ ପୃଷ୍ଠା ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୬ ୩୯
କଲକତ୍ତା ଓଲଡ୍ କୋର୍ଟହାଉସ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍
ନଂ ୫ ନୂର ବଡ଼କରେ ଡାକ୍ତର ନିକଲସନଙ୍କ
ଠାରେ ସାହସ୍ୟକ ।

ଦ୍ୱାରକାଦିକ ଭୂତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ
ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି :-

କ୍ଷେତ୍ରପରମଣ	ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ।
ସରଳଭୂଗୋଳ	୪ ୦ ୯
ଓଡ଼ିଶାଭୂଗୋଳ	୪ ୦ ୯ ୧୦
କେନ୍ଦ୍ରସୂତ୍ର	୪ ୦ ୯୯
ଶିକ୍ଷାବିଧାନ	୪ ୦ ୯
ଶ୍ରୀ ଗୋପବନ୍ଧୁରାୟ ସେକେଟରୀ	

କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟରେ ବରପ୍ରଦ ।

ଚତୁରୋଧକ ନାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ-
କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯା ଯାଉ ବହୁପ୍ରସାସ-
ସହକ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି; ମହାତ୍ମ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନୁ-
ରୋଧ ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖାଏ
କେଉଁ ପଠକ ବରମୁ ସହରେ କ ଅମ୍ଭର ଶ୍ରମ
ସଫଳ ହେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତକ ହେବକ ତାହାମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ
ଦୁଇପଇସା ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ବଡ଼କ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହାଉସ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏକ
କାଲେଣ୍ଡରର ସମ୍ପାଦକାହାରୀଙ୍କ ଅଧିକରେ
ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସମ୍ପଦକ ସାହ

କିମ୍ବାଦେବ
ବାମଣୀ
ଡା ୧୩୮୮୮

ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ବଦେବୀରୁ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ଡାକ୍ତର ଜି, କ,
ସାହାବ ସାମୋରଜୀବକ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ।

ଏକଦା ଲାଜା ବା ଧାତୁର ବଳ ରୁକ୍ଷି
ହୁଏ ଉଦର, ମୁଣ୍ଡାଧାର ମେରୁପ୍ରକ୍ତି, ଯୁଗପ୍ତ
ଓ ଯଦୁକ ଉତ୍ତମରୂପରେ ଓ ବରପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ
ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶିକ୍ଷାପକ୍ଷରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷ୍ୟ
କୋଲି ଉତ୍ତମରୂପେ ପରଚିତ ଓ ସମସ୍ତକଦ୍ୱାରା
ବିଶେଷରୂପେ ଅଦ୍ୱିତ ସଫା; ବାସ, ବସ, ଉଦର,
କୂର୍ମ, ସାଧୁର, ବହୁବଦ୍ୟାପି କୁର, ଯଦୁକର
ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର, ହୃଦୟ ଉତ୍ତମ, ମସ୍ତକପ୍ରକ୍ତିକ,
ଧାତୁ ବା ନାଡ଼ା ବୋବାଲକ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା,
ଅନ୍ତରାଳ ବା, ଶୁକ୍ରସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ମୁଣ୍ଡରେ ହେବ,
ମେଦ, ମେଦନିକାର, ମୁଣ୍ଡାଧାରର ପୀଡ଼ା ଓ
ହେଷ୍ଟ ।

ଡାକ୍ତର ଜି, କ, ସାହାବ ସାମୋରଜୀବ
ଶିକ୍ଷ୍ୟ ବାହ୍ୟକ ଲେପନଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ
ଶିକ୍ଷାପକ୍ଷରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ କୋଲି ବିକେରକ,
ସଫା;—ସୋଡା ବା, ବହୁବଦ୍ୟର ବା,
ଶିକ୍ଷାଦାୟକ ବା, ବୃଦ୍ଧି, ଲୁଗ୍ନସ୍ତ୍ର, ଦଦ୍ଦ,

ପରାପାତ, ଭୁଷ୍ଟ, ଅଧୁନାଶିତା, ବାତ, ଗରୁଡ଼ି
 ଦା, ଓ ନିରାନ୍ତ ମରୁପ୍ରବାସ ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରେଣୀ,
 ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର କରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପ୍ଳମମାନ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧, ୨, ଟ ୩
 * ଓ ୧୦ ନା ଅର୍ଥେ ଏତଦ୍‌ଦୟାପ୍ରାପ୍ତ ପଠା-
 ଉପାପାରି ଟ ୦ । ବେଶାଞ୍ଜଳୀ ପଢ଼ିବ । ଯଦ
 ଦେହ ଏକେକ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେ-
 ଦେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ପଠ ଲେଖିବେ ।
 କଲିକତା ଅନୁଷ୍ଠାନ } ଏ, ଟ, ମୁଖ୍ୟ
 ବସୁନ୍ଦରୀ }

ଦେପାରିମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏବ-
 ଚରେ ରି ୪ ମ ନା ଅଧକ କର୍ମ କରନ୍ତେ ଅଧିକ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ କରବ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ବୌଦ୍ଧଦେବର ଗୁପ୍ତକର
 ଚତୁର୍ଥଲକ୍ଷ୍ମୀର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନକ
 ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା ଓ ବଲ୍‌ଗା ଓ
 ରେସର୍ପାଣ୍ଟିଫେର ନୂଆ ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ କଲ-
 ଇଗା ଚମାପ ସତସତର ବକ୍ସ ଦେଇ ଅଧି-
 ଶ୍ରୀକା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦାନକର୍ମକ ମଧ୍ୟରେ କପଡ଼
 ଅଧିକ । ଉଦ୍‌ଭବ ଅଧି କେତେକ ଫେସ୍‌ଲ
 କରପାତ୍ର ଉକ୍ତ ସତାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଧି
 ତାହା ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାକର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲୁ ଗୋଦାନରେ ଅନୁ-
 ଶଣ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏଥିପ୍ରାୟ ଅନେକାନ୍ତ ବାକି
 ବକ୍ସ ସତାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-
 ଅଛି । କେହି ଶରକ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କୁ
 ବକ୍ସ କରାଯିବ । ଯଦ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରୀକ୍ରମାନ ବକ୍ସ
 ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପମାନ ମଜଲସ ସତାଶେ ବଡ଼ା
 ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ଶୁଣକୁ ଥି କଲ ଟ ୩୪୨
 ନିୟାରେ ବଡ଼ାଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ତାହାର ଯତ୍ନ ଶୁଣକରି ଉପ ଗାବ ଉପରେ
 ଥିବ । ଯଦ ଦେଲେ ଶ୍ରୀକ୍ରମ ପସ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ପୋଷାକର ଓ ଚାଉଳ	କଟିକ ପାତ୍ରକରଗୋଡ଼ା
କେଶର ନେତ ଓ ଚତୁର୍ଥ	ଟିକା
ତେଲ କୂଳେ	କେଶର ଦେଲଦେ ବଡ଼
ଫୁଲ ବାଦ ନୂଆ	ନାଦକାର ଶାମ
ଲେଖିକାଦେଲେ କେତ	ମମତାମା
ଓ ବୃଦ୍ଧିଲେ କରା	କେତ ଦୁ ଫେସ୍‌ଲ
ଦେବ ।	ପଦାବଳୀ ଯାତ୍ରା ଓ ଗୋଡ଼
ଅନିକା କରା	ଓ ବଡ଼
୧୨ x ୧୦ ଇଞ୍ଚ	ମନୁସାଦାବ ଓ ଟିକା
୧୪ x ୧୨ ଇଞ୍ଚ	ପାଦ ଗାଠିଗୋଡ଼ ଓ
୧୬ x ୧୪ ..	ଶାଢ଼ୀ ।
ମୋଟା ଓ ମୋଟାବଡ଼	ଚିତ୍ ଗଡ଼
ଉଚ୍ଚମ ଧର୍ମ ବକ୍ସଗଡ଼	
କରା ପାତ୍ର ବଡ଼ା ଓ	
ସବୁଗା	

ମେହରୋଗ ।

କ୍ରୀଷ୍ଣାମୟର ସମସ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତା ଯଦ୍ୟଦ୍‌ର ବିଦ୍-
 ଠି ଦେବ । ତୁଲ୍ୟ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
 ଅଳ୍ପମାତ୍ରା କରୁଥିବ ସମାଜକର ଚିକିତ୍ସା ବୌ-
 ଶ୍ଵରସଦ୍‌ଭାବ ଉଚ୍ଚତ ଲଦେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସୁକାଶେ ଲାଭକର ମାତ୍ର ପରାପାତ କରାଯିବେ ।
 ଏହି ଉଷଧ ଯଥାଶକ୍ତିରେ ଏକସପ୍ତାଦି ହେବା
 କଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏକ ଭିନ୍ନ ରୂପ ସପ୍ତା-
 ତରେ ପୁସ୍ତକର ସେମ ଅବଶ୍ୟ ଅବେଶ୍ୟ ଦେବା
 ଯେଉଁମାନେ ଅବେଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ
 କଷ୍ଟଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସମାଜକ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 ହୋଇ ଲାଭକର ଶ୍ରେଷ୍ଠସମସ୍ତ ଯର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଉପରାଗରେ ପରାପାତ ନ ଦେଲେ ଅଧି-
 ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅବେଶ୍ୟ ଲାଭ
 କର ପ୍ରମେହପାତମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅଳ୍ପମତ୍ରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ
 କଲିକତା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବକ୍ସକରେ
 ସ, ଦେ, ଗଡ଼ ଉନ୍ନୀକରଣରେ ଏକ କଟକ
 କରାଯାବକାର ପ୍ରତିବନ୍ଧନାଶକ ପ୍ରସ୍ତୁତାକାରରେ
 ଏହି ଉଷଧ ବକ୍ସ ଦେଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଗ୍ର-
 ଶିକୁ ଟ ୨୫ ନା । ସୁଲଭ ଓ ଗୋପଣୀ ପୁଅ

ରଫ୍‌ସିଲ ।

କରା କେଶରୀ ବ	ବରଦ ଅର୍ବ ।
ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ରୁକ ଦେଲେ	ଦୋକାନୀମତ୍ ।
ଲକ୍ଷ୍ୟ	ବାତ ବିସମ ଓ
ବେସେଣ୍ଟର	କଟ ରିକି ଓ ଘାତ
କେଶରୀ ଦେଲ କରା	ପଦା
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଦା ଓ ଚୋର	ଉଚ୍ଚମ କୂଳପଦ୍ମ
ବକ୍ସ ।	ଏବଂ ଚକ୍ର
ପ୍ରତି ଅର୍ଜିତ ବକ୍ସ	ନେଇବେ ଚୋର ଫଳ
କରାକାର ଫେସ୍	ଦେଖିବ ଅପର
ବିକ ଓ କରମ ।	ଏ ଦୋଷର ସମ୍ବେଦ
ଫେସ୍‌ଲ ବାହା ଚର ।	କାମିତ ଓ ବୃଦ୍ଧା
ମାତା ପଦାକ ଚି- କାର ଓ କରା	ଦେବା ସବୁକୋଟ
ଫେସ୍ ମୁଖ	ଏତଦ୍‌ କାରଣ ।
କେତ ବଡ଼ ।	ଅନେକଦିନ ଚୋପିତ
ଦେବା ଘାତୁଟ ।	ଧିକ୍‌ ଏ ଦୋଷକିରେ
ଗାତା ଗାତା ବଡ଼ ଦେ	ଲେଖି କରା ଚୋ
ଉଦା-ପଦାକ ବୁବ ।	ଦେ ଫୋର ଫେସ୍
ଅର୍ଥେତ୍ ଦେବ-ପଞ୍ଚାତ	ଫେସ୍‌ଲ ଲେଖା ର
ସୁକୋ ଚୋପ ।	ଫେସ୍ କେତ କରା
ଅପର ଦୁପ ।	ଦେଲେ ଚୋର ଚକ୍ର
ଫେସ୍‌ଲ ସୁଅ ବଡ଼ ।	ଲ ଲଦେ ।

ପିଚତାର ।

ଏ ଦାସକ୍ତ ଦେହଧର୍ମ ଅଧିକେ ରାଶି
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଲେ କୋଠାଗର କ୍ରୀଡ଼ାଦେ
 ଦେଲେ ପାଶିଗଲା ବଦ ଦେବ ଘରର ମତ୍ତ-
 ଅଧିକେ ଲେପିଦେଲେ ମଜୁରୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ଧର
 ନାହିଁ ।

କରିଲେ ଚମତା ଓ ସାତରେ ଲଗାକାର
 ପାନ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିନବଜିତ କର ବ୍ୟାଜ

ଉତ୍କଳପଣ୍ଡିତାରେ ବିଜ୍ଞାନ ଉପାଦାନ
 ଶର୍ମା କଲିକତା ଚୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋକାନ
 ପଥା ।

ପ୍ରଥମସ୍କନ୍ଧ ସତାଶେ	
ଧାତ୍ରପ୍ରଦ	ଟ ୩୪
ଅଧିପ୍ରମୁ	ଟ ୨୯
ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଏବ ପ୍ରମୁ	ଟ ୨୯
ମାତ୍ର ଦୋଶଧି ବିଜ୍ଞାନ ଯେତେ ମୁଦ୍ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶର୍ମା ଟ ୩୫ ରୁ ଉପା ଦେବ ନାହିଁ ।	
ଦୁଗ୍ଧ ଓ ଉଦ୍‌ଗୁଣର ସତାଶେ ଶର୍ମା ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ଦେବା ଓ ପୁରୁଣା ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ । ସଧିକ ବକ୍ସ ସତାଶେ ପ୍ରଚଳ ବନୋପସ୍ତ ଦୋକାନୀମତ ।	
କଞ୍ଚାମର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନସଙ୍ଗେ ଯୋଗ କାକୁ ଦେବ ।	
କ୍ରୀଷ୍ଣାମୟର ସମସ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତା ଯଦ୍ୟଦ୍‌ର ବିଦ୍- ଠି ଦେବ । ତୁଲ୍ୟ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପମାତ୍ରା କରୁଥିବ ସମାଜକର ଚିକିତ୍ସା ବୌ- ଶ୍ଵରସଦ୍‌ଭାବ ଉଚ୍ଚତ ଲଦେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ- ସୁକାଶେ ଲାଭକର ମାତ୍ର ପରାପାତ କରାଯିବେ । ଏହି ଉଷଧ ଯଥାଶକ୍ତିରେ ଏକସପ୍ତାଦି ହେବା କଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏକ ଭିନ୍ନ ରୂପ ସପ୍ତା- ତରେ ପୁସ୍ତକର ସେମ ଅବଶ୍ୟ ଅବେଶ୍ୟ ଦେବା ଯେଉଁମାନେ ଅବେଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ କଷ୍ଟଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସମାଜକ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ ହୋଇ ଲାଭକର ଶ୍ରେଷ୍ଠସମସ୍ତ ଯର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଉପରାଗରେ ପରାପାତ ନ ଦେଲେ ଅଧି- ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅବେଶ୍ୟ ଲାଭ କର ପ୍ରମେହପାତମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଅଳ୍ପମତ୍ରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ କଲିକତା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବକ୍ସକରେ ସ, ଦେ, ଗଡ଼ ଉନ୍ନୀକରଣରେ ଏକ କଟକ କରାଯାବକାର ପ୍ରତିବନ୍ଧନାଶକ ପ୍ରସ୍ତୁତାକାରରେ ଏହି ଉଷଧ ବକ୍ସ ଦେଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଗ୍ର- ଶିକୁ ଟ ୨୫ ନା । ସୁଲଭ ଓ ଗୋପଣୀ ପୁଅ	

ବାଲିକାଗଜା ।

କଲିକତାରେ ପ୍ରାୟ ଦେଲେ ସବୁକି କଟକ
 ଚୋପିତ କରା ବାବୁ ବୌଦ୍ଧଦେବର ଗୁପ୍ତକର
 ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନକ ଦୋକାନରେ
 କରୁଥିବେ ବାବୁ ଅର୍ଥେତ୍ କର କରା ନିକ-
 ଦୋକାନରେ କରୁଥିବେ ଅଧି ସତାଶେ—

୧୦ ପଡ଼ି ନାହିଁ	୧୦ x ୧୫ x ୩୫	୧୦ x ୧୫ x ୧୫
୧୨ ପଡ଼ି	" ୧୫	" ୧୦ x ୧୫
୧୪ ପଡ଼ି	" ୧୫	" ୧୦ x ୧୫
୧୬ ପଡ଼ି	" ୧୫	" ୧୦ x ୧୫

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପୂ ୨୩
ପୂ ୩୨ ଖଣା

ପା ୧୧ ରୁପ ମାତ୍ର ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୧୮ ଖରିଡ଼ା । ମା ଗ୍ରାହଣ ୧ ୨୧ ୨ ୧୯୧୫ ଖାର ସମକାଳ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୮
ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବୁ ୪ ୨୮

କଲିକତାରୁ ଭାରତ ଅଧିକାର ବିଲମ୍ବ ଦେବାରୁ ଏଥର କାଲିକତାରେ ପାପିକା ଶ୍ରୀକାଳୀ ବାଧ୍ୟ ଦେଲୁ ପାଠକମାନେ ସମା କରନ୍ତେ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ବମେଇ ଦୁରାଳୁ ବଦଳି- ଦେବା ପ୍ରସାଦ ବରୁକରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ନାନାପ୍ରାକରେ ସରକାର ତୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ- ଣ୍ଟରୁ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏ ବସ୍ତୁରେ ସେଠାଲେବେ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକ ପ୍ରସ୍ତାବର ବଦଳିବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ ଜାଣିବାରୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁ ବସ୍ତୁରୁ ଜାଣି ।

ଭାରତବର୍ଷର ଦାଉକୋର୍ଟମାନଙ୍କ ସମ- କରେ ବିଲ୍ଲଭ ପାଲିମେଣ୍ଟ ଏବଂ ନୂତନଅଇନ ଜାଣି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏ ଅଧୋକାଂସ୍ରଦେଶ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶ ମଦାଇକୋ- ଟରୁ ଏଲ୍ଲଭାରୁ ଦେବ ଏବଂ ବସ୍ତୁରେ କୌଣସି ସମୟରେ କୌଣସି ଦାଉକୋର୍ଟର ଏଲ୍ଲଭା ଦୃଷ୍ଟି ବା ଦ୍ଵାସ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦେଲେ ବିଲ୍ଲଭରେ ଥିବା ଗୁରୁତ୍ଵ ସେକେ- ଟରୁ ଜାଣା କରପାରିବେ ।

ବମେଇ ପ୍ରଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ସାହେବଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳିତମାସ ପ୍ରଥମଦିନ ପୁନାଠାରେ

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଦରପେସ ହୋଇ- ଥିଲା । ବନ୍ଦୁ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସେସବୁ ପ୍ରମାଣ ଦୁସ୍ତଗତ ହୋଇଅଛି ସେସବୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତୁର ଥିବା ଓ ସଜଲ କରବାରୁ ବିଲମ୍ବ ଦେବାରୁ ସରକାରୀ ବାଉଣ୍ଡର ଏକପକ୍ଷ ମକଲ୍ଲତ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୁ ଅସତ୍ତି ଦେଲେସବୁ ଆଉ ମକଲ୍ଲତ ଦୟାସିବ ନାହିଁ ଏହୁଦିନୀ ବହୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏଥର ପ୍ରାର୍ଥନା ଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ।

ଅଗାମି ଅଳ୍ପ ବୟସୀ ପ୍ରଥମରୁ ଚିତ୍ତ ଓ ସମ୍ବଲପୁର ବଙ୍ଗଳାଦ୍ଵାରା ସୈନିକବଳ୍ଲଗରେ ରୁକ୍ତଦେବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତ ମାନ୍ୟାକରବାର ଅଧୀନ ଥିବାରୁ ଚେଲଙ୍ଗା ପଲଟନ ରୁକ୍ତଅଛନ୍ତି । ଏଗିତ ପଶ୍ଚିମ ପଲଟନ ରୁକ୍ତବେ । ୧୩୩୩ ଶିବଲେ ଏଠାକୁ ପଶ୍ଚିମା ପଲଟନ ଅସି ଜଗରବାସିକୁ ଅସ୍ତ୍ରର କରୁଥିଲେ । କରସା କରୁ ଏ କାଳରେ ଆଉ ସେପରି ଦେବ ନାହିଁ । ବଡ଼ ପକ୍ଷକର ଉଚିତ ସେ ପ୍ରଥମେ ସମ୍ଭାର ପଲଟନ ଦେଖି ପଠାଇବେ ।

ବିଲ୍ଲଭରୁ ଗରମାସ ତା ୩୧ ରଖରେ ବମେଗଜେଟ ସମ୍ଭାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି କି ଭାରତ- ବର୍ଷର ବିଲ୍ଲଭ ସେକେଟରୀ ଏ ଦେଶସମ୍ପ- କାର୍ଯ୍ୟ ବିଲ୍ଲଭର ଖର୍ଚ୍ଚା ଉଶାକରବା ଉଦ୍ଦେ-

ଶରେ ଗୋଟିଏ ଦିନିଆଁ ବସାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିସ୍ତରଦୁଅଇ ସେ ଭାରତବର୍ଷର ବିଲ୍ଲଭଦୁବ୍ୟ ବଣି ପଠାଇବାର ସେହି ମଦ୍ଵମା ସେଠାରେ ଅଛି ରହିବ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ସମ୍ଭବତ ଇଣ୍ଡିୟା- କାଉଣ୍ଡସଲର ବ୍ୟୟ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିଏ ସଂକ୍ଷେପ କରବାର ତେଣୁ ଦେବ । ଏ ସମ୍ଭାଦ ଅନଳ- ଜଳଦ ଅଟଇ ମାତ୍ର ସୈନିକ ବ୍ୟୟ ଉଶା କରବାର ତେଣୁ ନ ଦେଲେ ଅଧିକ ଫଳଲଭ ଦେବ ନାହିଁ ।

ବିସ୍ତରଦୁଅଇ ସେଣ୍ଟରୁ ପି, ନୋଲକସାଦେ- ବ ସେ ବି ଅନେକଦିନ ପୂର୍ବେ ଏଠାରେ ବିଲ୍ଲ- ଭଳ କଲେକ୍ଟର ଥିଲେ ବିଜଳା ଓ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ବୁକ୍ତଦେଶରେ ବସତି କରବା କାରଣ ଲେବ ପଠାଇବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶୀଘ୍ର ନିୟୁକ୍ତ ଦେବେ । ବୁକ୍ତଦେଶର ଲେବସମ୍ପାଦା ଉଶା ଅଥଚ ଅନେକ ରୁମି ସେଠାରେ ଲେବାଗ୍ରବରୁ ପଢ଼ିୟା ପଢ଼ିଅଛି । ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶ ବିଜଳାପ୍ରଭର ଗ୍ରାହର ଅଧିକା ଲେବ ସେଠାରେ ଯାଇଁ ବାସ କଲେ ସୁଖରେ ରହୁବେ । ନୋଲକ ସାହେବ ଜଣେ ବିଚାରଣ କର୍ମରୁ ବରସା ତୁଅଇ ସେ ଏଥିର ଉତ୍ତମ ବନୋବସ୍ତୁ କର- ବାରୁ ସମସ ଦେବେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେ ବୁକ୍ତଦେଶ ରୁମଣ କରବାରୁ ଯିବେ ।

ବୁକ୍ତଦେଶର ଉପଦ୍ରବ ଅବଧି ସାଲୁ ହୋଇ

ନାହିଁ ତଦାଭିତ ଓ ସାମାନ୍ୟ ଲଜ୍ଜା ପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ପ୍ରାୟ ଦେଉଥିଲୁ ଏବଂ ଜଣେ ଲଂଗଳ-
 ସୈନିକକର୍ମଚାରୀ ମଧ୍ୟ ସଜୁଅଛନ୍ତି । ଏଥି-
 ମଧ୍ୟରେ ସେଠାର ପ୍ରଧାନ କର୍ମିଶୂର ଏକ
 ଦରବାର କରି ମଗମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ହେବା-
 କାରଣ ଅନେକ ଗୃହୀତ ଚିହ୍ନମଧ୍ୟରେ କହି-
 ଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ କୌତୃକର୍ମର ପ୍ରଧାନ
 ଉପଦେଶ ଅର୍ଥାତ୍ ପରମଧର୍ମକୁ ମାନବାର
 ଉଚିତ । ଉପଦେଶଟି ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଅଟଇ ମାତ୍ର
 ଏହା ଦେବାସମୟରେ ପ୍ରଧାନ କର୍ମିଶୂରଙ୍କୁ
 ଟିକିଏ ଭାବିବାର ଉଚିତ ଥିଲା ଯେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମରେ
 କେହି ଏକଗାଳରେ ଗୁପ୍ତତା ମାରିଲେ
 ତାହାକୁ ଅନ୍ୟଗାଳ ଦେଖାଇଦେବାର ଯେ
 ଉପଦେଶ ଅଛି ତାହାକି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାର ବିଖ୍ୟାତ ବାଗପୁର ଉମେଷ୍ଟରୁ
 ଦାନୁର୍ଯ୍ୟା ସାହେବ ସମ୍ପ୍ରତି କଲକତର ଏକ
 ସଭାରେ ଗୁରୁତରବର୍ଣ୍ଣସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ବକ୍ତୃତା
 ପ୍ରଦାନ କରି ଚିହ୍ନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥାମଧ୍ୟରେ
 କହିଥିଲେ ଓ ଲର୍ଡ଼ ସାଲିସବରୀ ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍-
 ସେକେଟରୀ ଥିବା ସମୟରେ ଅପମାନ ପ୍ରାକର
 ଅମିରଙ୍କ ସହଚ କୌଶଳରୂପେ କଳ ଭୟା-
 ଉବା କାରଣ ସେ ସମୟର ଗବର୍ଣ୍ଣିର କେଳ-
 ଉଲ ଲର୍ଡ଼କର୍ମ ରୂପକୁ ପଶି ଲେଖିଥିଲେ ।
 ଲର୍ଡ଼କର୍ମ ରୂପ ତାହା କରିବାକୁ ଅସୀକାର
 କରି ଅପମାନ ସଦୃଶ୍ୟ କରିବାରେ ଲର୍ଡ଼
 ରିଟିନ ଗବର୍ଣ୍ଣିର କେଳରଲ ଦୋଇ ଅସିଲେ
 ଏବଂ ଅପମାନ ପ୍ରାକର ଅମିରଙ୍କସହଚ ତଳ
 ଭୟାୟ ଯୁକ୍ତ କଲେ । ଲର୍ଡ଼ ସାଲିସବରୀ
 ଏହା ଜଣିପାଇ ଅପମାନ ସେକେଟରୀଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ସହସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏକଥା
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ମିଥ୍ୟା ଅଟଇ । ଏଥର ଦାନୁର୍ଯ୍ୟା
 ସାହେବ ଅପମାନ ବକ୍ତୃତାରେ ଯାହା କହି-
 ଥିଲୁ ତାହା ପ୍ରମାଣ କରିପାରିବେ ଓ ନା
 ଦେଖିବାକୁ ବାଧା ରହିଲ । କୌଶଳଦେବୁ
 ଦଳା ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ସାହେବ ଏଡ଼େ ବଡ଼ଲୋକ
 ଉପରେ ଦୋଷ ଲଦିବାକୁ ସାବଧାନୀ ଦୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି ସହସା ବିଶ୍ୱାସ ଦେଇ ନାହିଁ ।

ମଦ୍ୟାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିର କେଳରଲ ବାବା-
 ଦୁର ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଯାହାକର ମାତ୍ର-
 ରାମ୍ପା ଓଡ଼ିଆ ନୁହେଁ ସେମାନେ ସରକାରୀ-

କର୍ମରେ ସମ୍ବଲପୁର ଜଳରେ ପ୍ରଥମେ ନିୟୁକ୍ତ
 ହେଲେ ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀକର୍ମିତ୍ତ
 ନିର୍ବାହର ଥିବା ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ
 ପସନ୍ଦା ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏଥିପରେ
 ହୁଦୁଗୁମା ହୁନା ଅଥବା ମରୁଦକ୍ଷୀ ଭାଷାରେ
 ପସନ୍ଦା ଦେବାକୁ ହେବ ମାତ୍ର ଏଥିମଧ୍ୟରୁ
 କୌଣସି ଭାଷା କାହାର ମାତୃଭାଷା ଥିଲେ
 ସେ ଚିହ୍ନରେ ପସନ୍ଦା ଦେବ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆ
 ଅଥବା ଅନ୍ୟ ଭିନ୍ନଭାଷାରୁ ଏକଭାଷାରେ
 ପସନ୍ଦା ନ ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଅସିଷ୍ଟାନ୍ତ
 କର୍ମିଶୂର ଟ ୫୦୦ କା ବେତନ ପାଇବ ନାହିଁ
 ଏବଂ ଓଡ଼ିଆଭାଷାପସନ୍ଦାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନ ଦେବା-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଅସିଷ୍ଟାନ୍ତ ଏକପ୍ରା ଅସିଷ୍ଟାନ୍ତ
 କର୍ମିଶୂର ପୁଲିସର ସୁପ୍ରଣୟ ଅସିଷ୍ଟାନ୍ତ ଅଥବା
 ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ପଦୋଦ୍ଧତ ପାଇବେ
 ନାହିଁ । ସମ୍ବଲପୁର ବାସ୍ତବରେ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶ
 ସେଠା ସରକାରୀମହଲମାନଙ୍କରେ ଉତ୍କଳଭାଷା
 ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଅଥଏକ ଦାହମ ଓ ସରଦାର
 କର୍ମକାରକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳଭାଷା ବାଧ୍ୟ ଦୋଇ
 ଶିକ୍ଷା କରିବାର ନିୟମ ଦେବାରୁ ଅନେମାନେ
 ବଡ଼ ଅନୁକମ ଦେଲୁ ।

ପୁସ୍ତ ମିତ୍ରନିସିପାଲିଟୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିର-
 ଉପରେ ପାଇଖାନା ଖାକୁ ବଗାଇବାର ସ୍ତାନା-
 ନ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶିତ ସେଠା ସକାଳଧର୍ମରୁଗଣୀ-
 ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟକରଣରୁ ପ୍ରକଟ ସଭା ଏ-
 ବିଷୟରେ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଦୃଷ୍ଟିତ ଓ ବରୁ
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ପାଇଖାନା ନ
 ଥିବା ବନ୍ୟା ଦେବାର ବ୍ୟତୀ ଅଥବା ସୁଲେ
 ବପର କର୍ମିଶୂରମାନେ ଏ ଖାକୁ ବସାଇଲେ
 ଅନେମାନେ ବହୁ ସ୍ତ୍ରୀ କରି ପାରୁ ନାହିଁ ।
 କର୍ମିଶୂରମାନେ ବଦେଶୀୟ ଏବଂ ଭାରତୀୟ-
 ଲମ୍ବା ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାକର ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟକୁ ଯିବାର
 ଅଧିକାର ନାହିଁ ଦୋଇଥିଲେ ଏପରି କମ
 ଦୃଷ୍ଟବା ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀମୟ ଏବଂ
 ଅଧିକାଂଶ ହୁନ୍ କର୍ମିଶୂର ଦୋଇ ଯେବେ
 ଏପରି ବର୍ଣ୍ଣରକଲେ ତେବେ ଅସୁସାସନ ପ୍ରଣା-
 ନୀର ମହତ୍ତ୍ୱ କେଉଁଠାରେ ରହିଲ ? ଗବ-
 ଶିମେନ୍ତ ଅନେକ କସ୍ତରେ ଅନୁମାନକୁ ଏହି
 ଅସୁସାସନାଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଦେବକ ଗୁଡ଼-
 ମାତର ଗୌରବ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବ୍ୟ-
 ଘାତୀ ସମ୍ପ୍ରମାଣକର ଚରଣୁର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ଅନେମାନେ ଯେବେ ସାବଧାନ ଧ୍ୟାନ

ଏହି ଅଧିକରର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ନ କରିବୁଁ
 ତେବେ ଅତିରେ ତାହା ଦରକାରକୁ ହେବ ।
 ଅନେମାନେ ପୁସ୍ତ ମିତ୍ରନିସିପାଲିଟୀକ ବିଶେଷ-
 ରୂପେ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରୁଅଛୁ ଯେ ଏପ୍ରକାର
 ଅକାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷର ଅମଙ୍ଗଳ-
 ସାଧନରୁ ଖାଲି ଦେବେ ।

ଦହଦହପୁର ଏଲକା ରେଭୁଅସାସନ-
 ନବାସୀ ବାଲୁନୀ ରଥଙ୍କ ପୁତ୍ର ଗଙ୍ଗାଧର ରଥ
 କର୍ମପୁ ପ୍ରାୟ ବ ୧୨୩୭ ବର୍ଷ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ
 ପଢ଼ିବା ନିମିତ୍ତ ଯାଇଥିଲ । ସେଠାରେ ଉକ୍ତ
 ଜଗରକୁ ଅସିଷ୍ଟାନ୍ତ ନରକପାତ୍ର କର୍ମର
 ସାହେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମରେ ଘଣ୍ଟିତ ଓ
 ବ୍ୟସନରେ ତୁଚ୍ଛ ଦୋଇ ନକ୍ଷେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାୟାନ-
 ଘରେ ଥିଲ । ତାହାର ପିତା ଓ ବଡ଼ଭାଇ
 ଏ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି ସେଠାକୁ ଯାଇ ତାହାକୁ ଅପ-
 ଶାସନକୁ ଅଣିଅଛନ୍ତି । ଯାହା ସାହେବ ପ୍ରଥମେ
 ଶୁଣି ଦେବାକୁ ଅପରି କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ମୁରୁଗ-
 ମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସତ୍ୟ ଦେଖି ପିଲକୁ ମାତ୍ର ପିଟି
 ନ କରିବା ଏବଂ ତାହାକୁ ଲେଖାପଢ଼ା ଶିକ୍ଷା-
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରୁଣ ସ୍ତ୍ରୀରେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରି ତାହାକୁ ବିଦାୟ ଦେଲେ ।
 ଗଙ୍ଗାଧର ଘରକୁ ଫେରି ଅସି କହୁଅଛୁ ଓ
 ତାହା ଶିକ୍ଷାରେ ରୁଚିପଡ଼ି ମୁଁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାୟାନ
 ଦୋଇଥିଲି ଏବେ ମୋତେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରିବ
 ଗୋଷ୍ଠିରେ ନିୟୁ । ଅନେମାନେ ଶୁଣି ଅନୁକମ
 ଦେଲୁ ଯେ ତାହାର ବାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର
 ଉଦ୍ୟମ କରିଅଛୁ ଅଗ୍ରପ୍ରବସ୍ତୁ ସୁବାମାନେ
 ଦୁଇଧର୍ମର ତାରତମ୍ୟ ବଦେତନା ପୂର୍ବକ
 ଏକକୁ ଉପେକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରବଣ କର-
 ବାର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରିଣି ।
 ତଥାକମତ ଦେବୁ ଅନେକ ସୁବା ବୁଲି ପଡ଼ିବାର
 ସମ୍ଭବ । ଏଥିର ଉଚିତ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ
 ହେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ କଲ ନ ଦେଇ କି ସର୍ତ୍ତ
 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାୟାନ ଦୋଇ ପୁଲିସର ସୁଧର୍ମକୁ ଲେଉଟି
 ଅସିବାର ଇଚ୍ଛା କରିବେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ତାହାକୁ
 ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରିବ ଅପମାନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଣ
 କଲେ ଅନେକ ହୁନ୍ତୁ ସୁବା ଇନ୍ଦା ପାଇବେ
 ଏବଂ ପାଦମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହାକି ଖ୍ରୀଷ୍ଟାୟାନ
 କରିବାକୁ ଭରସା ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଲଗ୍ନନଠାରୁ ଅସିଥିବା ଏକ ଭାବ ସମ୍ପାଦକ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅନୁମାନକର ଉଦ୍‌ଲିଟି ଲର୍ଡ଼କର୍ମ

ନ୍ୟ ଜାତୀୟବାଦକୁ ଦାଦାଭାଇ ନାଉରେକି-
ପ୍ରମୁଖ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବିଲ୍ଲଭଗଣ ଭାରତବା-
ସିମାନେ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।
ଲର୍ଡ଼ ନର୍ଥବୁକଙ୍କ ଘରଠାରେ ସମଗ୍ର ହୋଇ-
ଥିଲା ଏକ ଇଞ୍ଚିରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଷ୍ଟେଟସ୍-
କେଟିଙ୍ଗ ଲର୍ଡ଼ କମ୍ପଲେଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ବଡ଼
ସାହେବମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଅଭିନନ୍ଦନ-
ପତ୍ର ପ୍ରଭୃତିରେ ଭବିଷ୍ୟତ ମହୋଦୟ ବ୍ୟକ୍ତି
କଲେ ସେ ଭାରତବର୍ଷରେ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର
ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ଦୋଇଅଛି ଏମନ୍ତ କି
ସେଠା ଇଂରାଜସରକାର ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସେନା-
ଉପରେ ଯେତେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇ ନ ଯାରେ
ଇଞ୍ଚିକଳ ଲୋକଙ୍କ ଭଲ ଭାବିଉପରେ ନିର୍ଭର
କରା ଯାଇପାରେ । ସ୍ଵାଧୀନରାଜାମାନେ ସାମ୍ରା-
ଜ୍ୟରକ୍ଷା କରିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅପ୍ରସର ହୋଇ-
ଥିବାର ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ବହୁଳ ପ୍ରଶଂସା
କଲେ । ଭବିଷ୍ୟତମହୋଦୟ ସେ ଦିନ ଏହି-
କଥା କହି ଆସିବାର ବଳୁ ଭାର ଉପହାର
କଲେ ସେ “ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ଗଣ ପ୍ରତି
ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଭାରତଶାସନ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ
ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁରକ ଯୋଗପ୍ରଦାନ କରିବା
ଠାରୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଭାରତଶାସନ
କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ” ଏକଥାମାନ ଅତ୍ମ-
ମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵପ୍ନପ୍ରାୟ ଜଣା ଯାଉଅଛି । ଲର୍ଡ଼ଉପନ
ଏହି ସ୍ଵଳମାନର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିଥିବାରୁ ସେ ଏକାନ୍ତ ସଦାନୁଭୂତି ଅଭା-
ବରେ ସମ୍ପତ୍ତ ମନୋଭିତ ହୋଇ ନ ଯାଉ-
ଲେହିଁ ଲୋକଙ୍କୁ କଣି ନେଇ ଥିଲେ । ଲର୍ଡ଼-
ଲେନ୍ସଡାଉନ ମହୋଦୟ ଏଠା ଇଂରାଜମା-
ନଙ୍କ ପଦନ ପାଇ କପର ଦେବେ ବୋଲି ଯାଇ
ନ ଯାରେମାତ୍ର ସେ ସେପରି ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ସେହି ମାତ୍ର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ
କଲେ ଅତ୍ମମାନେ ତାଙ୍କର ଜାତିବାସ ହୋଇ
ରହିବୁ ।

ଖୋରଧାର ଅନୁକଣ୍ଠ ।

ଖୋରଧାରେ ଅନୁକଣ୍ଠ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବୀର
ଶ୍ରୀବୀମାତାଙ୍କେ ସମ୍ଭବ ବଲେକର ୫୨୦୦୦ଟା
ସହସ୍ର ଗଣନ ବାବୁ ଡେପୁଟୀ ଏକ ଦର୍ଶନାସୁପ୍ତ
ବାବୁ ସବୁ ଡେପୁଟୀକି ସେଠାକୁ ଯାଇଦେବାରୁ
ଏମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ବେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମଲ୍ଲ-
ୟାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ସଜ୍ଜକଲକାର୍ଯ୍ୟା-

ରମ୍ଭ ଦୋଇଅଛି । କୃଷି ବିଭାଗର ଏକଟି ଜାତି-
ରେକଟର ସାହେବ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଖୋର-
ଧାର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ବନୋ-
ବସ୍ତୁ କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗତ ଇତିହାସ-
ଠାରୁ କମ୍ପେନର ସାହେବ ମଧ୍ୟସେଠାକୁ ଯାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମନ ହୋଇଥିଲା ସେ ଶୀଘ୍ର ଦୃଷ୍ଟି
ଦେଲେ ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଥିକୁ
ଗତ ଶକ୍ତିବାର ଓ ଉଦ୍‌ବାର ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ
ଦେଉଁ ପ୍ରଭୃତ ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଇଥିଲା ତାହା ସୁଖ-
ରେ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ଅସିଅଛି । ଏ ଦୃଷ୍ଟି
ତତ୍ତ୍ଵିନୀ ଅଟଇ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏଥିରେ ଖୋର-
ଧାର ଅବସ୍ଥା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଦଲ ହୋଇଥିବ । ଖୋର-
ଧାରେ ଗତ ଦୂରଦର୍ଶ ଭଲ ଫସଲ ହୋଇ ନ
ଥିବାରୁ ଏ ବର୍ଷର ଖର ବିଶେଷ ବାଧ୍ୟ ଅଛି ।
ଏଥିକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ବନୋବସ୍ତୁ ଓ ଏଣିକି
ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାରୁ ଆଶା ଦେଉଅଛୁ ସେ ବିଶେଷ
କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଭଗବା ଦାଦନ ଯେପରି
ଦିଅ ଯିବାର ଏଠାରେ ଶୁଣା ଯାଉଅଛି ସେବେ
ପ୍ରଭୃତରେ ତାହା ହୋଇଥିବ ବେବେ ପ୍ରଜା-
ଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମେଣ୍ଟିବ ନାହିଁ । ଅତ୍ମମାନେ
ଶୁଣୁଅଛୁ ସେ ଭଗବା ଦାଦନରୁ ବଳାୟା
ଖଜଣା ତାଟି ନିଅପାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ସାହା ରଦ୍ଧ-
ତତ୍ତ୍ଵ କାହା ଦିଅ ଯାଉଅଛି । ଏଥିରେ କେହି
ପ୍ରଜା ଦୁଇ ଏକ ଟଙ୍କା ଯାଉଅଛନ୍ତି ବା ବହୁ
ପାଉ କାହାନ୍ତି । ଏରୂପ ଭଗବା ଦାଦନ ପ୍ରଭୃ-
ତିରେ ଦିଅ ଦେଉ ଥିଲେ ତହିଁରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ
ଉପହାର ଦେବ ନାହିଁ । ଅତ୍ମମାନଙ୍କ ବଦେ-
ରକାରେ ସେମନ୍ତ ଜଙ୍ଗଲର ବଟକଣା ଏ ସମ-
ୟରେ ଶିଥିଳ କରି ଦିଆପାଇ ସଅର ପ୍ରଭୃତି-
କର ସାହାଯ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ତେମନ୍ତ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଖଜଣା ଉତ୍ପଳ ସୁକଳ ଓ ସରେ
ବଦେରକା ପଦ୍ମକ ମାଫ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରିବା ଦ୍ଵାରା ଗୃହିମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଉ । ଏକ ଦାଈରେ ଭଗବାଦାନ
ଓ ଅପର ଦାଈରେ ଖଜଣା ଉତ୍ପଳ ଦେବା
ଭଲ ବିଭବ ନୁହେଁ ବାସ୍ତବରେ ଟାଣ ବନୋ-
ବସ୍ତୁ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ବିଷୟର ଅଭ୍ୟନ୍ତ କ୍ଳେଶ-
କର ନିୟମାବଳୀ ଖୋରଧାର ଉପସ୍ଥିତ ବିପ-
ଦର ମଲ୍ଲ କାରଣ ଅଟଇ । ତାହା ନ ହେଲେ
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ସର୍ବତ୍ରରେ ଏବର୍ଷ ଏକପ୍ରକାର
ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଖୋରଧାବାସିଙ୍କୁ
ନାହିଁକି ଅଧିକ ବାଧ୍ୟନ୍ତା । ଅତ୍ମମାନଙ୍କରୁ ଏକାନ୍ତ
ଭରସା ସେ ସ୍ଵାମୀୟ ହାକିମମାନେ ସେମନ୍ତ

ଅରମ୍ଭରୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ପରି-
ଶେଷରେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଭୃତ ଉପହାର କରିବେ ।

ସୁଭାରଥଯାତ୍ରାର ବିବରଣ ।

ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୧ ରାଜ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିନିଯୋଗ ରଥ ବଳଗଣ୍ଡି ମଠ-
ପଲ୍ଲରେ ବିରାଜମାନ କରୁଥିଲେ ।

ତା ୨ ରାଜ ଗୁରୁବାର ରଥ ଚଳିଯାଇ
ନାହିଁ । ତା ୩ ରାଜ ଗୁରୁବାର ଦିନ ୩ ଟା
ସମୟରେ ସୁଭାରଥଗୁରୁପ୍ରଭୃତ ଉପସ୍ଥିତ
ଥାଇ ରଥଚଳା ୪ ଟା ସମୟରେ ଅରମ୍ଭ
ହେଲା । ରଥ ନରେନ୍ଦ୍ରଗଣ ନକଟ ହେଲା
ଦେଖି ବଡ଼ଦେଉଳର ଦେଉଳକରଣପ୍ରଭୃତ
ଦାକିମମାନେ ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ଫେରିଆସି ଶ୍ରୀ-
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ବେଶଭୂଷା କରିବ ଗଜ-
ଦନ୍ତ ପାଲିକାରେ ଚାପାଗିମଗୁଣକୁ ବିଜେକର
ପ୍ରଭୃତ ଅଗମନ ଦର୍ଶନକର ବିଜେକଲେ
ଶ୍ରୀ ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ମହାଗଜା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ
ଗଦଣରେ ରହିଥିଲେ । ବିଜେକରଦ୍ଵାରେ
ରଥ ଅଟକ ରହିଲେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଦେଖି
ସେଠାରେ ହେଲପରେ ଦର୍ଶନମାନେ ମହା-
ଅନନରେ ଦରିବୋଲ ଓ କରତାଳ ଧ୍ଵନି କରି
ଆସଣକୁ କୁଚାର୍ଥ ଶୁଣ କଲେ । ରକା
କଦରୁ ବିଜେକଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାକୁରାଣୀ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଗଦଣରେ
ରହି ରଥ ଚଳିଲେ ମାତ୍ର ସେହିଦିନ ରଥ
ସିଂହଦ୍ଵାରେ ଲାଗିଗାରିଲେ ନାହିଁ । ଦାରଣ
ବଡ଼ଦାଣ୍ଡି ପଦ୍ମବରଣ ପକ୍ଷୀ ସଜ୍ଜକରେ ରଥ
ଲାଗିବାରୁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କଲେସତ୍ତା ଅର୍ଥ
ରଥ ଚଳିଲା ନାହିଁ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟ ହୋଇଗଲା ।

ତା ୪ ରାଜ ଶୁକ୍ରବାର ଏଦିନ ଚକଗୁଲ୍ଲା-
ଏବାଦଣୀ ଥିଲା । ମାତ୍ର ମହାପ୍ରଭୁ ରଥରେ
ଥିବାରୁ ଚକ ଗୁଲିବାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେଲା ।
ଚକ ଗୁଲିବାର ମାଳାଦ୍ରମହୋଦୟ ଉକ୍ତି
ମାତ୍ର ନୁହେଁ । ମରଦକ୍ଷ୍ଟା ଅମଲର ବାବା ବ୍ରହ୍ମ-
ଗୁଣଙ୍କ ଅମଳରେ ଓଲଟିଆ ରେଗର ସୁରୁ
ଦେବାରୁ ଉକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଗୁଣ ଚକ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀ-
ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦ୍ମଧର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମିତ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକକୁ ସାବଧାନତା ସୁଲଭଥିବାରୁ
ଉକ୍ତି ରେଗର ଉପସମ ହୋଇଥିଲା । ସେହି-
ଦିନଠାରୁ ଚକଗୁଲ୍ଲା ପ୍ରଥା ଚଳି ଆସୁଅଛି ।
ମହାପ୍ରଭୁ ବଡ଼ଦେଉଳ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ଚକ-
ଗୁଲ୍ଲା ହୁଏ । ରଥଉପରେ ଥିଲେ ଅର୍ଥ

ରାଜା ହୁଏ ନାହିଁ । ସେତଳ ୪ ଛା ସମୟରେ ରଥ ନେ ରଥ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଲାଗିଲେ । ଉକ୍ତ ରଥ ସଜ୍ଜକରୁପରୁ ଚଢ଼ିଯିବାରୁ ଗୋଟାଏ ରଥଚକ୍ର ଫାଟୁଗଲା । ତହିଁରେ ଲେକେ ଚକ୍ରଚକ୍ର ବୋଧରେ ସାଧାରଣର ଅମଙ୍ଗଳ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଉନଠାକୁରେ ଏକଦା ସିଂହଦ୍ୱାରେ କଳେ-କଲେ ସେହିଦିନ ସ୍ୱପ୍ନରେ ବାସିନ୍ଦାମାନଙ୍କର କୁଳବଧୁମାନେ ଅସି ଦର୍ଶନ କରିବାର ପ୍ରଥା ଅଛି ।

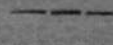
ତା ୪ ଉତ୍କଳ ସମବାୟକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୁରୁମାଲ ବନ୍ଧାଦେଲ ୪ ଛା ସମୟରେ ପଦ୍ମ-ବିକେତବାର ହିର ଦୋର ପୁଲସତର୍ମୟ-ମାନେ ଯାଇଁ ବାଜାଇବେଲେ । ଗଜଗୋପାଳ ବାବୁ ପଦ୍ମ ଉତ୍କଳବାସକାଶେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । ପଦ୍ମବିକେ ଅରମ୍ଭ ଦୋର ଶ୍ରୀ-ବଜ୍ରଠାକୁରେ କଳେକେଲେ ସେହି ସମୟରେ ମେଘ ବୁଝିର ସୂଚକ ଦେଖାଗଲା । ଅକାଳ-କଳରା ବାସିନ୍ଦା ଓ ଯାତ୍ରୀ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଲୋକ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କେତେକ ଲୋକ ମନ୍ଦିରମଧ୍ୟରେ ଓ ଦାଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ କେତେକଲୋକ ଥିଲେ ବର୍ଷା ଦେଖି ମନ୍ଦିର-ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କରେ କେତେକ ଲୋକ ରହିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଗଜଗୋପାଳ ବାବୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ବାହାର କରିଦେବାକୁ ସେମାନେ ବର୍ଷାରେ ଅଛୁ ରହି ନ ପାର ଚାଲିଗଲେ ଗୋଟି ପଦ୍ମବିକେରୁ ଗୁଡ଼ ୫ ଛା ସମୟ ପଦ୍ମବି-କେତଦେଲ ବଜ୍ର ବର୍ଷା ଦେବାରୁ ଅକାଳ ଦେଲୁକ ପଦ୍ମବିର ପୁଣ୍ୟ ଲେକେ ଲବ୍ଧ କରି-ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏହିରୂପେ ଏବର୍ଷର ରଥ-ଯାତ୍ରା ସମାପ୍ତ ହେଲା ।

ପୁରସ୍କାର ।

ଦେଶୋଦ୍ଧାର ଦେବାର ବସ୍ତ୍ରକାର ସମ୍ପଦ ଏହି ବସ୍ତ୍ରରେ ପେଟ୍ଟିମାନେ ଅମୃତକଣ୍ଠକୁ ପ୍ରଦାନଲେଖା ପଠାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଦାନ କମିଶନିକଦ୍ୱାରା ଗଜ ଲୁଲାଇମାସ ତା ୩୦ ରଖେ ସମସ୍ତା କରଯିବାରେ ୧ ପତ୍ରିକ ଗୋପାଳ-ପ୍ରସାଦ ଶର୍ମା ଏମାର୍ଦ୍ଧେ । ୨ ପତ୍ରିକ ସୁମାର୍ଥନ-ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସୁବର ପ୍ରଧାନପତ୍ରିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ । ୩ ଶ୍ରୀବିଶ୍ୱକ ମହାଶାଳପ୍ରସାଦ ସମାଧିକାରୀ । ୪ ଶ୍ରୀବୀର କାଶୀନାଥପଣସା ଖରଦୋଇ ସିଂହଦେବ ଚଢ଼ିକ । ଏ ମହାଶୟମାନଙ୍କର ଲେଖା

ସର୍ବୋକ୍ତିକୁ ଦୋଇଅଛି ଅଭବକ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଦାନକକୁ ୫୨୯୩ ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାରିତୋ-ଷିକ ଦେଇଅଛି । ସେହି ମହାଶୟମାନଙ୍କ ଲେଖା ମନୋମାତ ନ ଦେଲ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଗଲା ନାହିଁ । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ପତ୍ରିକ ଲାଗବତ ସମାନ୍ତର ଦାସ ।

ପ୍ରଥମଭାଗ ।

ଯୋଗମାୟା ନାମରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦଶପୁତ୍ର-ବଶିଷ୍ଠ ସ୍ୱପ୍ନସୂତ୍ରିକା ଅନୁମୋଦେ ହେମଦାର ପାଇବାର କୁଳେକାସହୁତ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରୁଅଛି । ଗୁରୁକାର ଅପଣା ନାମ ନ ଦେଇ କେଶେ ଶୁକ୍ରବକ୍ତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଲି ଅପଣାକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍‌ବୋଧସ୍ୱପ୍ନାଳୟରେ ଏହା ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ସ୍ୱପ୍ନବର ନାମ ଯୋଗମାୟା ବା-ହିଁକ ହୋଇଅଛି ଅନ୍ୟଭାଗରେ ତାହା କହୁବେ ବୋଲି ଗୁରୁକାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଦେବନ ଯୋଗମାୟାସାଧନର ଅର୍ଥ ଏ ଭାଗରେ ଏହି-ରୂପ କରିଅଛନ୍ତି କି "ଯୋଗସାଧନ-ସଂହାର-ଅବରଣିକା ମାୟାର ବାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଶକ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି-ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନଲଭ କରିବାର ଅବା ତାହାର ବସ୍ତୁତ୍ୱ ନ ଦେବା" । ଅର୍ଥାତ୍‌କି ତଣ୍ଡା ଯାଦୁ-ଅଛି ଗୁରୁକାର ଯୋଗସାଧନର କୌଣସି ନୁହେ-ପ୍ରଥା ହାତୀର କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାକାର ସନ-ବାଳୀନ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବାମାନେ ସେ ଦିନକୁ ଅ-କୃଷ୍ଣ ନ ଦେବାରୁ କିଛି ବରୁଣୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଯାହା ଦେଇ ଅଧିକତ ଯୁବାକର ଧର୍ମସମ୍ପାଦ୍ୟ ଉଦାସିନତା ବସ୍ତ୍ରରେ ଗୁରୁକାର ସେ ସବୁ ସଦୃଶଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତଦ୍ୱାରା ଅନେକଦିନ ଉପକାର ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଭବକ ଅନୁ-ମୋଦେ ଅଥା ବର୍ଣ୍ଣ କ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଗଠ-କରିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ନଗରରେ ସାମାନ୍ୟରୂପେ ଶରଣା ଥବ୍ୟ ଦେଖା-ଯାଉଅଛି । ଏତ ସମ୍ଭବତଃ ଶ୍ରୀମତୀ କମଳା ଶତ ଓ ପ୍ରଭୁର ବୃଦ୍ଧି ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ମହାବୃଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଏକ ପଦ-ଲର ଅଥା ଦେଖି ଦେବେ ଅନନ୍ତର ଅଛି । ପ୍ରଭୁଶା ଦୈତରଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗ ଏକଶିକ୍ଷିତର ଉଚ୍ଚିତସ୍ୱର ୩୦୦୦୦ ସମସ୍ତଙ୍କ ନାମେ ବାଠର ବସ୍ତ୍ରକୁ ଦେଇ ବସ୍ତ୍ର-ପୁରେ ଦେଖାଦେ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେହି ମାନେ ବସ୍ତ୍ରକୁ ନେବାକୁ ଦିଆ ବସ୍ତ୍ରଦେ ଏହାମାସ ତା ୨୫ ରଦ ମଧ୍ୟରେ ଦରଦାସ୍ତ କରିବେ । ଏହର ଉତ୍କଳ ଦଶରଣ ଶ୍ରୀମାନୁଷର ବଦାସିତ ଦେବ ।

କଲିକତା-ମେଟେ ।

ମିତ୍ର ଏତ, ଯେ ଏହି ବନ୍ଧନ ସାହେବକ ଚନ୍ଦ୍ରପତି ବାଦ-ରେ ମିତ୍ର ଇ ବସ୍ତ୍ରଦ ଥାଦେକ ଗୋଟାର ସେକେଟ-ପଦରେ ନିସ୍ତୁତ ହେଲେ । ଅଧିକତ ଉଚ୍ଚିତସ୍ୱର ଦୟ ଚନ୍ଦ୍ରାଗ୍ରହାତ ସରକାର ସାହେବକ୍ରୁଣା, ଦୈତରଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗ ଅନୁପଦା ସାପ୍ତାହି-କଦେ ଶ୍ରୀମାନୁଷର ଦେଲେ । ବାଲେଶ୍ୱର ସ୍ୱରସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦ୍‌ଗୁଣଗୁଣ ବାବୁ ନିମା-ନାଥ ଦାସ ବାଲେଶ୍ୱର ଶକ୍ତିକୁ ବୋଲି ଠାରୁ ତନ ମାସର ଅନୁପଦ ଚୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ ହୋଇଅଛି ।

ସମ୍ଭବତଃ ଯଦ ବଡ଼ବଡ଼ର ଉପସ୍ଥିତତାର ବାବୁ ଦୈବଶାସ ମିତ୍ର ଦେବୀଦାତ ପତ୍ର ଦେବାର ଅନନ୍ତା ଗାଠଅଛି ।

ବାହୁକାରେ ହୁଏତସହତ ପାଠକକୁ ସେ ବାଲେଶ୍ୱର ନଗରରେ ଶରଣା ଦେବ ମାଗରୁଛି । ତନ ମାତ୍ର ଦନ ମଧ୍ୟରେ ତ ୧୦୧୨ ଟ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ିଲେ ।

କର୍ମାନ୍ତର ହୁଏତ ସମାଧେବ ପତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗ ପା ୨୫ ରଦେ ଦୋହ ଏ ପ୍ରାଣ ଗାତ ଦୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ସେବକ ମନେ ଦୋହ ପୁତ୍ର ଦେବାର ଅନନ୍ତା ନାତ ଦୋଇଅଛି ତାହା ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛାର ଜଣାସ ଏ । ଉତ୍କଳସମାଜେ ନେ ଦଗ୍ଢା ଏକ-ପେଲେନୋ ବାଠାରେ ୮୦୦୦ ସେନା ଏକଦିନ ବସି-ବାର ସଂସାଦ ପାଇ ପରତ ଗବର୍ତ୍ତନେକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋ-ଇବାର ବନୋକ୍ରୁ ବଦୁ ଅଛି । ଉର୍ଦ୍ଧ ଉପସ୍ଥିତ ମତୋଦୟ ଗୁରୁତରେ ପଦାର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁଗୋରୁ ପରତ ତାହା-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ସୁଦେଶ୍ୟର ଶକ୍ତିକ ନାହିଁ ପଣ ।

ପାର୍ଶ୍ୱେତନର ଦେବେପୁତ୍ର ଗାର୍ଦ୍ଧିସୁମେକର ମେୟର ଅସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଗ୍ରାଣ୍ଡ ଦେବ-କଳା ବେଲଶାହାରୁ ଯେଉଁଠି ଦୋ-ପୁରୀର ପାଠକର ଜଗାଅଛି ମେହାଶିର ନାମ ଏକ ମେୟର ବକବାସରେ କେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାମ ପୁରୀସହରରୁ ଦୋହ ପୁତ୍ର ମୁକ୍ତର ଦାରଣ ପତ୍ର କରଣା ନିମିତ୍ତ ନିସ୍ତୁତ ହୋ-ଏଲେ ସେମାନେ କେଲକ ନାରେ କୁପତ୍ରତ ଅନ୍ୟ-ବକବାସର ଦୋଇଅଛି ଦେବୁ ମୁକ୍ତ ବାଠାହାର ବିଶାକୁ କରିଅଛି । - ଉତ୍କଳାୟ ।

କର୍ମାନ୍ତର ସମ୍ପ୍ରାଣ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଦେଇଦେଲେ ତେନମାର୍ଦ୍ଦ ସମାଜସମେ କୋଟୋଟପ୍ରେନେତାରେ ସାମାତ କରି ଏତ-ନୁମନମାସ ତା ୩୯ ରିତରେ ଅପବାସନକୁ ଲେଇଟି ଅଧି-ଦେବାର ସଂସାଦ ନିଜ । ଦେନମାର୍ଦ୍ଦ ସମାଜ ସହତ ସମ୍ପ୍ରାଣ ଦେବରେ ଗାଠ ପତ୍ରର ସୁଦାତ କର୍ତ୍ତା କରିଅଲେ । ସମାଜାନ୍ତର ଏକତମାନ ଅନନ୍ତ ଗାଠକର ଅଛି ।

ଅସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଗ୍ର ଗୋଟା ଦେବ ଗାର୍ଦ୍ଧିସୁମେକର ପ୍ରଧାନ ଅସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଗ୍ର ମେୟର ପାର୍ଶ୍ୱେତନାହେବେ ଅନନ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବେପୁତ୍ର ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ର କରିବାକାର ଗାର୍ଦ୍ଧି-ସୁମେକରୁ ଗୋଟାଏ କର୍ମାନ୍ତ କରିଅଛି ।

ସେତାଏ ଉପ ବିଦେଲ ମାମର ସମ ଓ ପଦ୍ମଦେବର ମାମର ଦୁଇଦେ ଦେବରେ ଏକସାମରେ ଦେବେତ ଅନି ବୁଦ୍ଧିଦତ ଦୋଇ ରହିସିଦାନ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖି ଅନେଦେବୀ ବୁଦ୍ଧେଇବୁ ସ୍ୱପ୍ନ କରିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଗୋଟାଏ ବ ଶକ୍ତି ଦାତକାକୁ ବଦା ଦେଇଅଛାର ସଂସାଦ ନିଜ । ଉତ୍କଳସମାଜ ଉଦ୍‌ହୋଇ ବର୍ଷମାନ ସେତାଦେ ମାତ୍ରକେ ସାହେବକ ଅଧାଲତର ବସ୍ତ୍ରଧାରରେ ଅଛି ।

ଦେଇଦେଉର ସରକାର ନାମରେ ସେହି ଉଲ୍ଲେଖ-
କରୁଥିବାର ଅର୍ଥଦୋଷ ହୋଇଥିବାର ଦାବୀ ଅବଧି ନଷ୍ଟ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଅନ୍ୟତମତଃ ତାଙ୍କର ଅଧିକ ଦେଇଦେଉରରେ ଏ
ମେ କଦମା ବସୁର କରିବାର ମାତ୍ରାକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଦେଶ
କରିଅଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ମିତ୍ରମତୀରାଣୀର ଲାଭଦେଖିଲେମାନେ ବାବୁ
ଗୁରୁଭରଣ ସ୍ୱୟ ଚୈତ୍ୟବଳ ନାମରେ ଦେଠା ଚୈତ୍ୟବାସ
ଅଠାଳରେ ଏକ ମୋକଦ୍ଦମା ଅବତ ହୋଇଅଛି । କହଣ
କ୍ରମେ ଦେଠା ବସୁରକୁ କଳା ଯୋଗାଉଥିବାର ଦାବୀକରୁଛନ୍ତି
କିମ୍ପା ତ ମନଦେଇ କେବଳ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ଲାଭଦେ-
ଖିଲେମାନେ ମଦାସ୍ତ ବସୁରକୁ ଗାନ୍ଧିଦେଇ ତପସ୍ୟାବାସ
ଅଧିକାର କରୁଥିବାର କହିଦେଲେ । କହିବାର ବସୁରକୁ ସହଜ
ପଦ୍ମକରୁଲ । ସେ ଚୈତ୍ୟବାସରେ ମିଥ୍ୟା ଅପବାଦ ଓ
ମାନସିକ ଅଭିଯୋଗରେ ମାମଲ ଦାବର ବସୁରକୁ କରମାନ
ମାତ୍ରା ବସୁରୁଅଛନ୍ତି ।

କହିବାର ଅଧିକ ପୂଜ୍ୟ ଦେଇ ଗୋଦହନ କରିବା ମାମଲ-
ମାନ ଅବଧି ବଳ ହୋଇ ନାହିଁ । ତଳମାସ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟରେ
କଣେ ଗରୁଡ଼ ଉପରେ ବହୁଅପଦାଧରେ ୮୮ କା ନିର୍ମାଣ
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।

ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ପାଦ ।

ଏଠାରେ ଓଭରଠାର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଉପା ହୋଇ ନାହିଁ
ମସିକ ୫୫ କା ବେତନରେ ୧୨୦ ଟା ଚାନ୍ଦ ଗୋ-
ମାନଙ୍କୁ [ଯେକ ଦାଣ୍ଡରେ ବୁଝାବଳ] ବାଣିଜ୍ୟାୟତ୍ତ
ବଦଳ ସିଦ୍ଧା ପାଇ ମିଳନପିପାସାକାରୀ ମୁକ୍ତବଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ଏ କ୍ରମରେ ଉତ୍କଳ ଦେଲେଦେ କାମନା ନେକତ ଅଦ୍ୟାୟତ୍ତ
କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପୁରୀକଳ ମିତ୍ର ନାମକ କହେ ମିତ୍ରପତ୍ର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ-
ଦେବ ମଦକମାରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ କାମାନରେ ଶରସ
ହୋଇଅଛି । ତା ଓମାରଣ୍ଡ । ମୌ । ବରଦେବ ବର୍ଣ୍ଣମ-
ଶିଳକ ତପସ୍ୟାବାର ଯୋଗ୍ୟର ଦାଣ କରେ ଉକ୍ତ ମିତ୍ର-
କୃଷ୍ଣକ ବଦ୍ୟ ମଠମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର କରି ସମ୍ପାଦି ଗୋର
ପ୍ରଭବତ୍ୟ ବଦ୍ୟ । କଳୁ ବ ଦେବ ସେ ଯୋଡ଼ା ଦେବ ବଦ
ଦିୟାୟତ୍ତ । ତୁଲେ କଳ ଦୁଃସର ବସୁ । ମଦକମା ବଦ
ବର୍ଣ୍ଣମ ଅଛି ।

କାନ୍ଦକା ବଦ୍ୟାୟତ୍ତ ସେ କି ନୁହେଁ ପତା କୋଠ ଉପର
ଦେଉଥିବ ବହିରେ ତା ୧ ରଖିତାରୁ ସୁର କହିଲ । ମାତ୍ର
ସେ ଶାନ୍ ସୁର-ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । କାରଣ ବେକର
କୋଠା ମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ପଲସ୍ତ୍ର ବା ଦୁର ବଦ୍ୟ
ପାଇ ନାହିଁ ସିଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ ପାଇଖାନା ବା ବା ବସୁ
ଦାମାନଙ୍କର ସମ୍ପ୍ର ଅବନ । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବ ସୁଧା
କାନ୍ଦକା ଦିଗି ନାହିଁ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ତଳ ହୋଇ ସେ
ସୁର କାନ୍ଦକା ଏଥିର କାରଣ କହୁ ରୁଣା ପାଇ ନାହିଁ ।

ବେଇବୋଇ-ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳକୁପେ ହୋଇ ନ
ପୁରୀକୁ ଦେବମାନେ ବଦ୍ୟତ୍ତ ବାଦ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି
ଅବସ୍ଥାରେ କରମଦା ଧାରଣପତ୍ର ମଧ୍ୟ ସର୍ବ ସିଦ୍ଧି
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ବେକର ସୁଧି ବ ଦେଲେ ଦେବମାନଙ୍କର
ପ୍ରାଣ ଦେଖିଲେ ତୁଅନ୍ତାଣି । ଆଜି ସୁରକ କରିବାକୁ ମିଳୁ
ନାହିଁ ।

ଏହି ପ୍ରାନ୍ତର ଉତ୍କଳକୁପରେ ତରଳାୟ ନାମକ ପ୍ରାମଦେ
ଦେବେକ ଦେବ ସୁଧି ହାତ୍ୟ ବଦ୍ୟତ୍ତ କଣେ ଦେବ ତମ୍ପ-
ସର୍ବତ୍ରାପ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୋଇ ପ୍ରାଣ କର୍ମକଳ କରୁଅଛନ୍ତି, ଉତ୍କଳ-
କଳ ବହୁ ବଦ୍ୟର ଅବକ୍ଷରେ ଗୋଇତା ମାତ୍ର ।

ଶାନ୍ଦେ, ଦେବ ଲାଗିଅଛି କରମାନ ବହୁ ମାସ ମଧ୍ୟରେ
ଏ ମଦାମରେ ଦୁଇଗୋଟି ଦୋକାନରେ ସିକ ହୋଇ ଦୋ-
କାନର ସମସ୍ତ ମାଲମାନ ଲୁଣ୍ଠନ ହୋଇଗଣ ।

ଦେଲକଣି ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଗାଈ ଗୋ ୨ ୫ ମାଲ ବାହୁଣ
କରୁ କରିଅଛି, ବାହୁଣ ଦୁଇଗୋଟି ଜାଗାରେ ଅଛନ୍ତି ଗାଈ
ଏପରି କରୁ କରିବାର ଦେଖା ନ ଥିଲ ।

ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଥ ମାହାନ୍ତି ଏ ସୁଲକ୍ଷ୍ମ
ଅଗମନ ସମୟେ ବେକର ସୁଲକ୍ଷ୍ମରୁ ବୁଲ ସିଦ୍ଧା ଏ ଅଠାଳ୍ୟ
ପଦାର୍ଥମାନ କଳ ମାତ୍ର ତ ଥିବ ଏ ମହାଶୟ ସମୟେ ନାହିଁ
କିନ୍ତୁ ସିଦ୍ଧିକାର ବଦ କ୍ରମେ ଚୈତ୍ୟ, ମେଳ, ଦେଶ ପ୍ରଭୃତି
ସୁଲର ସେ କଳ ପଦାର୍ଥମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛନ୍ତି ସମ୍ପ୍ରତ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର ୫ ୧୨ ଓ ମହାଦାକାକର ୫ ୩୪ ପ୍ରଥମ-
ଅବସ୍ଥାରେ, ସ୍ୱକାଶରେ ବଦାଳ ଉତ୍କଳ କ୍ରମେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
୫ ୧୨ ଓ ପ୍ରସାଦକାକର ୫ ୨୨ ମିଳୁଥିବ ମହାଦାକା
ଦାଦାଗ୍ରହଣ ବଦ୍ୟତ୍ତ ୫୩ କରମାନ ମିଳୁଅଛି । ସନ ୧୮୮୭
ମସିହାରେ ଏ ଉତ୍କଳ ମାକଣ୍ଡେଟ ବୋ ୧୫ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ
ସୁଣୀ ସାହେବ ପୁରୁବଳ ୫ ୧୨୩ ମହୁର କରିବା ଦଶସୁରେ
ଲେଖିଥିଲେ ତାହା ସଫଳ ହୋଇ ପାଇଲ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେକରକପ୍ରଭ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଚୈତ୍ୟ—କୌଣସି ଅଭିଜ୍ଞ-
ବଳ ଯେବେ ଅପତ୍ତା ପିଲକୁ ଶିକ୍ଷାଦେବାକୁ ଚାହୁଁ
କହିବେ ତେବେ ସାଧାରଣ ଚାହୁଁରେ କେବଳକେ
କଳ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ । ସଦ୍ୟଂ ଉପେକ୍ଷିତ
ଦେଲ ।

ଶେଷକାଳ—କଳାପତ୍ର କୌଣସି ସମ୍ଭାବ
ପଦାଦରେ ପ୍ରକାଶକୃପେ ଦୟାପାଇ ନ ଥିବା-
ରୁ ତହିଁର ସମାଲୋଚନା ପ୍ରକାଶ କରବା
ଅନୁମୋଦିତ ଉଚିତ ଜ୍ଞାନକରୁ ନାହିଁ । ବସେ-
ସତ ଓଡ଼ିଶାପେକ୍ଷି ଅଛରେ ଏ କଳାପତ୍ରର
ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଚୈତ୍ୟ—ଉତ୍କଳ ସମ୍ଭର
ପ୍ରକାଶ ବଲଭକ୍ଷରୁ ଅଧ ପ୍ରତିବାଦ ପାଇ
ଅନୁମୋଦିତ ସ୍ଥାନ କର ନ ପାରୁ । ମୁକ୍ତଥା
“ବଲଭକ୍ଷିପ୍ରସାଦ୍ୟୁକ୍ତ ସଦ୍ୟ”ର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଓ
ଉତ୍କଳଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାର କରଇ ଯେବେ ତାହା
ଦେବ ତେବେ ବରୁଣବାଦମାନେ ଅପେ
ଲକ୍ଷିତହୋଇ ରହବେ ।

ପ୍ରେକରପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେକରକ ମହାମଲମନେ ଅନୁ-
ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହିଁ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମଦାସ୍ତ
ସମାପେଷୁ
ମଦାସ୍ତ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ ଅପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସୀପତ୍ରି-
କାରେ ଅମୂଲ୍ୟ ପଞ୍ଚଖଣ୍ଡିକୁ ସ୍ଥାନକାନ ଦେଇ
କାୟକ୍ଷ କରବା ହେବେ ।

ଏହି କି ଯେ ତଳମାସ ତା ୨୮ ରାଜ୍ୟ
ପାପିକାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଚୈତ୍ୟକୁ କୁଆଁପାଳ
ପୋଷ୍ଟାଫିସର ତାକ ତେରରେ ପଦ୍ୟକା ବିଷ-
ୟରେ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ସତ୍ୟ
କରୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଭିନିମାସ ଦେବ ସନ୍ ଘୋଷ୍ଟ-
ମାଷ୍ଟର ସେଖ ଉପକଳଭୁଲ ଉପରସ୍ତ କର୍ମ-
ଶୂରମାନଙ୍କୁ ଉପେକ୍ଷିତ୍ୱାସ ଜଣାଇ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କ-
ବାଦକକୁ ଉକ୍ତଦୋଷ ବଗଣା ସ୍ଥାନାନୁରକ
କରଇ ନୁହନ ତାଙ୍କବାଦକଦ୍ୱାରା ନିୟମାନୁକାୟୀ
ତାଙ୍କ ଅଗୋଇ ପ୍ରାମଦାସିମାନଙ୍କର ଚିଠିପତ୍ର
ପାଇବା ପକ୍ଷରେ ସୁଦ୍ଧା କରୁଅଛନ୍ତି । ଇତି ।

ଅପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସକ,
୧୯୧୮ } ଶ୍ରୀ ବିଧାନ ତରଣ ମହାନ୍ତି ପଣ୍ଡା

ମଦାସ୍ତ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପଞ୍ଚଖଣ୍ଡିକ ଅପଣ-
ନଳ ପାପିକାରେ ପ୍ରକାଶିତକର ବାଧ୍ୟ କରବା
ଦେବେ ।

ଅଭିଜ୍ଞ ଅର୍ଥ, ମାଲପ୍ରକାଶ ସମ୍ଭର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଓ ସହରେ ଏହିପ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ
ଲକଦେବ, ଗଣ ମରମାସରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ-
ଅଛି । ଅଦ୍ୟାବଧି ଉକ୍ତ ସମ୍ଭର ସହମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୫ ୨୦ କା ତାକା ଅଦାୟ
ହୋଇ ତଦାସ ଏକଖଣ୍ଡ ଅଲମାର ଖରଦ
କରପାଇ କେତେକ ପରମାଣରେ ସମ୍ଭର ଓ
ବିକଳା ପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହ କରପାଇ ଅଛି । ଏଠା-
ନବହିମାକେ ଗରବ, ସୁଧ୍ୟଂ ଏମାଳକଦ୍ୱାରା
ଏକାଦ୍ୱୟ ମଦକୃତ୍ୟ ସଫଳ ଦେବା ଦୃଷ୍ଟର
ଅଟେ ଅବଏକ ଦେଶହୃଦିଷି ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଜ୍ଞ-
କର୍ତ୍ତା ଓ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସମ୍ଭର
ସହକର୍ତ୍ତା ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି କ୍ଷେ ଅପଣମାନେ
କୃତ୍ୟାକାଗ୍ରଣର ବୋଧୁର ହୋଇ ଅନୁପ୍ରସ-
ପ୍ତକ ନିକଟ ବହିରୁ ଏକ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ
କରବା ଦ୍ୱାରା ସଦାନୁରୁକ ପ୍ରକାଶକରେ ମାଧ୍ୟ-
ରଣ ଉପକାର ଦେବ । ଏବ ଏକାଦ୍ୱାର ଏହି
ପ୍ରାକର ଗୋଟିଏ ଅଭିଜ ଦୁର ଦେବ । ପ୍ରକାସ
ଆଉ ବି ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଜ୍ଞକର୍ତ୍ତା ଓ ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କ
ନିକଟକୁ ପୁଅକ୍ତ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବାର
ଉତ୍ତୋଳ ଦେଲୁ ଅଛି । ଇତି ।

୧୯୧୮ } ସଦ୍ୟ ଅପେକ୍ଷ ଅନୁଷ୍ଠାନେ
ଶ୍ରୀ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରମିତ୍ର ସମା-
ସମାପତ ।
ପାଞ୍ଚଖଣ୍ଡିକସୁର } ଅଧିକାରପ୍ରସାଦ ସମାପତ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ-ସନାତନଧର୍ମରକ୍ଷଣୀ
ସତ୍ତ୍ୱ ।

ତା ୨୧ ରଶ ଜୁଲାଇ ରବିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା-
ଅଧିବେଶନରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ନିର୍ଦ୍ଦି-
ଷ୍ଟ ହେଲା ।—

୧ମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ—ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ରନିଧିପାଳକୀରୁ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ଉପରେ
ପାବଣୀ ନାହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ରହିବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ
ଅଛି ଏଥିକୁ ଏମନ୍ତର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର
ବିଜେ ଦେବାଳୟ ଏକ ଶ୍ରୀରକ୍ଷଣସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ
ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଭଜନାଳୟ ଅଟେ । ଏ ଶ୍ରୀମ-
ନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପୁରୀରୁ ପା-
ଞ୍ଚାଳା ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଦେବୀର ବିଧେୟ ନୁହେ
ଯଦ୍ୟପି ଏ ମନ୍ଦିରରେ ପାବଣୀ ନାହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରି ହୁଏ ତେବେ ଧର୍ମସ୍ଥାନର ନିଜା,
ପରହୀନର ଦାସ, ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃଅପ୍ରାୟ,
ଅଶାନ୍ତି, ଭଲକ୍ରିକନକ ଏକ ଧର୍ମକାଳ ଦେବ,
ଅଥବା ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଉପରେ ପାବଣୀ ନାହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହେବା ଅନୁଚିତ ।

୨ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ—ଉତ୍କଳ ପାବଣୀ ନାହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାର ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିରର ସ୍ୱପନ-
ଶ୍ରେଣ୍ଡେଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ମହାରାଣୀ ସାହେବଙ୍କର ଶ୍ରୀ ଏ
ଅପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଭାବ ଭରପରୁ ଦାଖଲ
ହେବା ସମ୍ଭାଷ ଏକକ୍ ବିଚାର ପ୍ରକାଶିତ ମହା-
ରାଣୀ ସାହେବଙ୍କ ଦରୁରକୁ ପ୍ରେରଣ ହେବ ।

୩ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ—ଉପରେ ଉପରେ ବିଷୟରେ
ହିନ୍ଦୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ଭରପରୁ ଶ୍ରୀ ଏ ଅବେଦନ
ଦାଖଲ ହେବା ସମ୍ଭାଷ ସମ୍ପାଦକ ମହାପ୍ରଭୁ
ସହକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ରନିଧିପାଳକୀ
ଉପରେ କୌଣସି ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର
ପାବଣୀ ନାହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିରର ବିଷୟରେ ବିଷୟ
ବିବେଚନା ସମ୍ଭାଷ ଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ-
ମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଚେଷ୍ଟାରମ୍ଭେ
ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଉ ।

୪ର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ—ମିତ୍ରନିଧିପାଳକୀରେ
ଅଧିକାଂଶ ହିନ୍ଦୁ କମିଶନରମାନେ ଅଛନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ସଭାର ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ପାବଣୀ-
ମଏଲ ଗାଡ଼ି ଗୋରୁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଇ
-ଗୋଡ଼ାଦ୍ୱାରା ସିଦ୍ଧିକାର ସ୍ଥିର କଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର
ସେ କାର୍ଯ୍ୟସାଧକ ଭାବଣା ବିଷୟରେ ଅଧିକାଂଶ
କଲମ୍ବୁ ବେଞ୍ଚା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କର
ସହରେ ଅଶାନ୍ତି ଓ ଭଲକ୍ରିକନକ ଏକ ଧର୍ମ-
କାଳ ଦେବ । ସେହିପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀମ-

ନ୍ଦିର ଉପରେ ପାବଣୀ ନାହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଚଳୁଅଛି । ଦ୍ୱାୟ ଏହା କି ହେବ
ବିଷୟ ?

ସମ୍ପାଦକ
ଶ୍ରୀ ବିବେଚନା ମାହାନ୍ତି

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସନାତନଧର୍ମରକ୍ଷଣୀ ସତ୍ତ୍ୱ, ପୁଣ୍ୟ ।

ମହାପ୍ରଭୁ ଘୋର ବିଷଦବସ୍ତୁ
ଅମୂଳ ଏହି ବେଦେକ ପିତ୍ତକୁ ଅପଣକ
ଜଗତ୍ ବିଧିବିଧି ସହିବାର ନିମ୍ନଲିଖିତରେ ଅତି-
ଭବର ଭରପାଧକ ଭରଣା ହେବେ ।
ମହାପ୍ରଭୁ !

ଉତ୍କଳଦେବଙ୍କ ସଦସ୍ତ୍ର ଲୋକରେ ନିଜ-
ନିଜ ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ଟିରେ ଗଢ଼ିବାରେ ସେ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ନିଶ୍ଚଳକର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏବର୍ଷ-
ମଧ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଅଷାଡ଼ ମାସର ୨୧-
୩୦ ତାରିଖରେ ଏକ ବାଘା ଲେଖାଏଁ ହଲ
ବୁଝି ଦେଇଥିଲ ଯେ ସେଥିରେ ବୁଝି ଧାନଗଛ
ଉଠିଲ ଓ ବିଧିବିଧି ବୁଝିବାର ସୁଯୋଗ ହୋଇ-
ଥିଲା, ତଦ୍ୱଦାତ ଶ୍ରୀବିଶ୍ୱମାସର ପ୍ରାୟ ତା ୭ ର-
ଖରେ ଅଠଦଶାଠାରୁ ତା ୧୨ ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏପରି ବୁଝି ଦେଲ ଯେ, ସେଥିରେ କୌଣସି
ଖାଲଖାଲ ବେହୁଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଗଲା ।
ଏ ବାଦ ଯେଉଁସବୁ ବୁଝି ହୋଇଥିଲା ବେଳୁ
ଦଳ ଦାଗରେ ପାଣି ଗଢ଼ିଯାଏ ବେଉଁଦଳ ବା
ଗୁଳରୁ ତଳେ ପଡ଼େ ନାହିଁ ସେଥିରେ
କେବଳ ଧାନ ବଞ୍ଚି ରହିଥିଲା । ଅତ୍ତ ଗାଧଳ-
ଧାନ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ଯେ କୃଷକଙ୍କର ବଡ଼
ଅଶା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗଭ ଗୁଡ଼ିକାରଦଳୁ ଏବୁଝ
ଟାଣିଗର ବେଉଁଅଛି ଯେ ସେଥିରେ ଗାଧଳଧାନ-
ନପ୍ରଥ ଅତ୍ତ ଅଶା ରହୁ ନାହିଁ । ଅତ୍ତ କାଳ-
କରୁଳତ ବହୁଥିଲୁ ଯେ ନାନିଲକା ବେ-
ଶକୁ ଦଉଡ଼ି କୁଲନାସ ତା ୨୦ ରଖରେ
ବଡ଼କାଳରେ ପ୍ରଥମ ପାଣି ଦେବାର ଅରମ୍ଭ
କଲେ । ତା ୨୫ ରଖରେ କେବଳ ନ ୧-
୨ର ଥୋଇ ଅର୍ଥାତ୍ ବହୁଲପୁର ମଉଜାକୁ
ପାଣି ଗଲ ଯେ ପ୍ରାୟ ସେ ମଉଜା ବେଉଁସଣ
ଶେଷଦେଲ, ମାଟି ମଉଜେ ଗୁଲକା ମଜ୍ଜରେ-
ମଜଲପୁର, ମାଣପୁର, ବାଅଁବରଡ଼ା, ପଲଦା,
ପୁନଙ୍ଗ, ଓ ମାଉବଗୁରୁର ଏହିମଧ୍ୟ ଗୁଲକା-
ମଜ୍ଜରେ ଓ ମଜଲପୁର ଏ ଦୁଇମଉଜା ଗଢ଼ି
ଅତ୍ତ ମଉଜାମାନଙ୍କରେ ଅତ୍ତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଏକ
ଦୁଇପଗରେ ପାଣି ଅପୁଅଛି, ଯେ ଦାଦା ସଦା-

ନିଜ ଅଳ୍ପରେ ଉପରଠିକକୁ ଫୁଲମୁହଁରୁ
ପାଣି ଗଢ଼ିପଡ଼ୁଅଛି । ଏପରି ଅଭିପ୍ରାୟରେ
ବଡ଼କାଳରେ ପାଣି ଅଳ୍ପେ ମାସକରେ ପ୍ରକା
ବେଉଁସଣ ଶେଷଦେବ ନାହିଁ । ଅତ୍ତ ଉପରେ
ଦୁଇମଉଜାର ଶାଖାମାନର ଥୋଲ ଅତ୍ତ ଉପରେ
ପ୍ରକାରୁ ବଡ଼କାଳରେ ବେଉଁପାଣି ନ ଅଧିଲେ
ଉତ୍କଳମଉଜାକୁ ପାଣି ଯାଏ ନାହିଁ । ଅତ୍ତଏକ ସେ
ଦୁଇମଉଜାର ବୁଝି ଦେବଳ ଗୋରୁ ତରୁ-
ଅଛନ୍ତି, ଗଭବର୍ଷ ଅମ୍ଭେ ଏ ବିଷୟ ଲେଖା-
ପ୍ରକାରୁ ହେଉନ ବଲପାଣି ଦେଇଥିଲେ ଅତ୍ତ-
ଏକ ଉତ୍କଳମଉଜାର ଗଭବପ୍ରକାମାନେ ଅତ୍ତ
ଅର୍ଥସ୍ୱରରେ ଅମୂଳକଟରେ ପଡ଼ି ବହୁଲେ ବ
ରୁମ୍ଭେ ଗଭବର୍ଷରେ ଲେଖାଲେ ବା ଅମ୍ଭେ
ମାନେ ପାଣି ପାଇବୁଁ ଅତ୍ତଏକ ଅମ୍ଭେ ବାଧା-
ହୋଇ ଲେଖିଲୁଁ ଅତ୍ତ ଗଭବର୍ଷ ଏ ଦୁଇମଉ-
ଜାରେ ପାଣି ନ ଦେବାରୁ ପ୍ରକାମାନେ ବର-
ଖାସ୍ତ୍ର ଦେଲ ଅମାନ ଅତ୍ତଏକାରେ ବହୁ
ଜଳବରୁ ଶକ୍ତ ପାଇଥିଲେ ସେ ସେଥିରେ
ମହାମାନ ଶ୍ରୀ ଯୁବ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଷଙ୍କର ଅବଦ୍ୟ
ଲୋକସାନ ଦେଲ । କିନ୍ତୁ ନାନିଲକାରେ ଅ-
ମଲମାନଙ୍କର ବିଜୁ ବାଜି ନାହିଁ ବୋଧହୁଏ
ଅତ୍ତଏକ ସେମାନେ ଏ ବର୍ଷପୁଣ୍ୟ ଯଥାବଧ
ପାଣି ଦେବାରେ ଦେଲା ବରାଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶ
ଆଉ କି ଅମ୍ଭେ ତା ୨୮ ରଖରୁ ପ୍ରକାମାନଙ୍କର
ଅର୍ଥ ସହ ତ ପାରି ନାନିଲକାରେ ପାଇଥିଲୁଁ
ଯେ ବଡ଼ପାଦେବ ବଡ଼କ ଯାଇଅଛନ୍ତି, ଶେଷ-
ସାହେବ କହଲେ କି ଅମ୍ଭେ ତି ଲେଖିଅଛୁ
ଦୁଇ ଏବଦଳେ ପାଣି ଅଧିକ ଅତ୍ତ ବଡ଼ପା-
ଦେବଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମହାପ୍ରଭୁ ଅମୂଳ ମାମ୍ ଧାମ୍
ଓ ଯେଉଁ ମଉଜାକୁ ପାଣି ଅଧି ନାହିଁ ତାହା
ଲେଖିରଖି ବହୁଲେ କି ଦୁଇ ଏବଦଳେ ପାଣି
ପାରି, କିନ୍ତୁ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ସେହିଦଳଠାରୁ
ବଡ଼କାଳରେ ଜମେଁ ପାଣି କମ୍ ଦେଉଅଛି ।

ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀବିଶ୍ୱମାସର ଅର୍ଚ୍ଚା-
ଅତ୍ତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ-ଧାନ ବେହୁଡ଼ା ଦେଲ ନାହିଁ ଅତ୍ତ
କେବେ ପାଣି ଅଧିକ ଶେଷଦେବ, ଅତ୍ତଉପରି
ଦାଶମାନେ ଦବନ୍ତି କି ଓଡ଼ିଶାମାନରେ ବିଜୁ
ଲବ ଦେଇ ନାହିଁ ତାହା ଜାଲର ଦୋଷ କି
ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ଦୋଷକୁ ଏହା ବିବେଚନାକରନ୍ତୁ ।
ଅତ୍ତ ଏବର୍ଷ ଯତ୍ତ ଅତ୍ତଠାରୁ କାର୍ତ୍ତିକମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବଡ଼କାଳରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପାଣିରଖି ଶେଷକୁ
ସୋଗାପାଏ, ତେବେ ରଖାଅଛି ନଚେତ୍ତ ବ-
ର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପରମାଣରେ ପାଣି ଅପୁଅଛି ବେ-

ଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ଏଥିଉତ୍ତରୁ
ଆମେମାନେ କହୁଅଛୁ ଯେ ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରୀମ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜାଲକଟିଆଦେବଙ୍କ ଦଳକୁ ଖଣ୍ଡିଏ
ତରଫାସ୍ତ୍ର ପଠାଇ ଭୁଲହୋଇ କପାଳରେ
ଦାଳ ଦେଇ ଦସିରୁ । ଅନ୍ଧ ନାଳକଟେରକୁ
ଦଉଡ଼ି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ଇତି । କା ୧୧ ରାଜ
ମାସେ ଜୁଲାଇ ସ୍ୱ ୧୮୮୮ ମସିହା ।

ବସନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ନିମାଇବନ୍ଧୁ ଭଞ୍ଜଗୁରୁ
ସା । ପୁଲଙ୍ଗ । ପ୍ର । ଦରଦରପୁର

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ।
କାରୁ ନାଗସରପାଟଣା ମିତ୍ର   ଦତ୍ତ   ଅଗ୍ନିମ ୩୧
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମହାନ୍ତି   ଭକ୍ତପୁର   ୫୩

ବି କ୍ଷ ପ ନ ।

NOTICE.

Key to New Royal Readers No II
is out. Price 3 (Three) annas.
To be sent by value-Payable post.
Apply to the Secretary Printing
Company Cuttack.

NOTICE.

Sealed tenders are invited for
the supply of 30,000 Cubic feet
of firewood for the use of steam-
ers and Dredgers to be delivered
as follows.

- At Jugguthpore.....8000 c.ft.
- „ Ranihat.....11000 „
- „ Jobra.....11000 „

to be delivered at the rate of not
less than 3000 c.ft beginning from
the 1st proximo. Tenders to
specify rates per 100 c. ft which
ought to vary from 18 to 22
Mounds in weight according as to
whether the wood be dry or green.
Equal quantities of each kind will
be delivered as far as possible.
Stacks will be tested by measure-
ment and weighment to ensure
their being of full weight and
contents. Tenders will be received
up to 2 P. M. of the 25th instant
when they will be opened by

undersigned in presence of all
concerned who may choose to
attend.

Covers containing tenders to
be marked "Tender for firewood."

The undersigned does not bind
himself to accept the lowest or
any tender.

Cuttack } **A MONIES**
8-8-1888 } Executive Engineer.
Brahmini Baitarni
Division.

NOTICE.

Tenders are invited in Form
No. 7 M. for the construction
of a new police Building at
Cuttack. The special estimate
amounts at Rs. 2659 exclusive of
wood and iron work.

The work to be commenced on
the 15th October and completed
by the end of February 1889.
Rs. 100 in currency notes to ac-
company the tenders.

Tenders, will be opened by the
Executive Engineer on the 15th.
August 1888. For further parti-
culars apply to the office of the
Executive Engineer Pooree Dn.
Cuttack.

Sd. J. R. SWINDEN
Executive Engineer
Pooree Division.

TO THE DEAF.

A 132 page Illustrated Book on
Deafness Noises in the head how
cured at your homes.

Price 6 annas; Address Dr. Nichol-
son, 5, Old Court House Street.
Calcutta.

ବ୍ୟାଞ୍ଜପତ୍ର ।

ବ୍ୟାଞ୍ଜକ ଓ କାଳକ୍ରମରେ ସଦା ଦେବା
କପଳ ହରେ କର୍ମ ଅଗୋଗ୍ୟ ଦେବାକର୍ମପୁର
ସମ୍ପଦ ପୁ ୧୩୭ ଶ୍ରୀର ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/୧
କଲକତା ଓଲଡ୍ କୋର୍ଟହାଉସ୍ ଶ୍ରେଣି

ନ* ମୂଲ୍ୟ ଦେବରେ ତାଙ୍କର ନିକଲସନ
ଠାରେ ପାସ୍ତୁରିକ ।

NOTICE.

Tenders are invited for the construction
of a new Treasury Room, at Banki to the
amount of Rs. 361.

Apply for particulars to Executive Engi-
neer Pooree Division at Cuttack on or
before 15th August 1888.

Sd. J. R. SWINDEN
Executive Engineer
Pooree Division.

କନା ମୂଲ୍ୟରେ ବଦରଇ ।

ଉତ୍ତରୋପକ ନାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ-
କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଦରଇ କରବା ପାଇଁ ବହୁପ୍ରୟାସ-
ସହ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ; ମନୋହାରୀଙ୍କ ଅନୁ-
ରୋଧ ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖାଏଁ
କେଉଁ ପଠକ ବରମୁ ଯହିଁରେ କି ଅମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରମ
ସଫଳ ହେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ଦେବଳ ତାକମାସ୍ତର ନିମିତ୍ତ
ଭୁଲପତ୍ର ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପବ୍ଲିଶିଂ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏବଂ
ବାଲେଶ୍ୱରର ସମ୍ବାଦବାହିନୀଙ୍କ ଅଫିସରେ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ନିଳାଦେବ
ଦାମଣୀ
କା ୧୩/୮/୮୮

ପ୍ରଧାନ ପୁସ୍ତକଦେଶୀୟ ଉପକ୍ରମ ତାଙ୍କର କି, ବି,
ସାହାଜ ସାମେରକାଳକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ ।

ଏକଦାମ୍ବ ନାଟା ବା ଧାତୁର ବଳ ଦୁଇ
ଦୁଇ ଉଦର, ମୁଖାଧାର ମେରୁପ୍ରତି, ପୁସ୍ତକ
ଓ ଯଦୁର ଉତ୍ତମପୁସ୍ତକ ଓ ବନପ୍ରାପ୍ତ ଦୁଇ
ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାଞ୍ଜାପକରେ ପ୍ରଧାନ ଉପକ୍ରମ
ବୋଲି ଉତ୍ତମପୁସ୍ତକ ପରପତ ଓ ସମସ୍ତକ୍ରମ
ବିଶେଷପୁସ୍ତକ ଅଦୁର ସଥା; ବାଣ, ବସ,
ଉଦର, କୁର୍ମ, ପାଥୁର, ବହୁଦଳବ୍ୟାପି କୁର,
ଯଦୁର ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର, ହୃଦୟ କମ୍ପନ, ମସ୍ତକଦୁର୍ଗିନ,
ଧାତୁ ବା ନାଟା ଦୌବଲ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା,
ଅନୁରକ ଦା, ଶୁକସଂସ୍ତ, ମୁଣ୍ଡରେ କ୍ଳେଦ,
ମେଦ, ମେଦବିକାର, ମୁଖାଧାରର ପିତ୍ତା ଓ
ଶ୍ଳେଷ୍ମ ।

ତାଙ୍କର କି, ବି, ସାହାଜ ସାମେରକାଳ
ଉପକ୍ରମ ବାହ୍ୟକ ଲେପକ୍ରମାଦି ନିମ୍ନଲିଖିତ
ସାଞ୍ଜାପକରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିଦେଶର,
ସଥା;—ଓଡ଼ିଆ ଦା, ବହୁଦଳବସର ଦା,
ସାଞ୍ଜାପାସ୍ତକ ଦା, କୁର୍ମ, କୁର୍ମା, ବହୁ

ପ୍ରସାଦୀତ, କୁଣ୍ଡ, ଅଶ୍ରୁଗଣ୍ଡିପାତ୍ରା, ବାଦ, ଗରମି
ଦା, ଓ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ପଦପ୍ରଦାର ଚକ୍ରସ୍ତେଗ,
ବ୍ୟବହାର କରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମନାମ
ପ୍ରଦେୟ ଶିଶିପଲ୍ଲବ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,

ପ୍ରଦେୟ ଶିଶିପଲ୍ଲବ ଟ ୧, ୨, ୩, ୪, ୫
* ଓ ୧୦ ଙ୍କା ଅଞ୍ଚେ ଏକତ୍ରପ୍ରାଣର ପଠା-
ନୁବାଗାନ୍ତି ୫୦ । ଦେଖାଶର୍ତ୍ତୀ ପଢ଼ିବ । ଯଦ
କେହି ଏକେକ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିନ୍ତି ତେ-
ବେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ପଠି ଲେଖିବେ ।
କଲିକତା ଅନୁଷ୍ଠାନ }

ମେଦୁରୋଗ ।

ସଂଖ୍ୟାମୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ଉଦ୍‌ଘାତ ନିଚ୍ଛି-
ନ୍ତି ହେବ । ତୁରନ୍ତ ପ୍ରମେଦନାଥ ଯେଉଁମାନଙ୍କ
ଅକ୍ରମଣ କରିଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଦ୍ୱାରା ଗୌ-
ଣକରବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
ସଦାଶେ ଲାଭକର ମାୟା ପରତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁ ।
ଏହି ଊଷଧ ଯଥାସ୍ଥଳରେ ଏକପ୍ରାୟ ହେବା
କଲେ ନୁହେଁ କିମ୍ପା ଏକ ଭାଗ ପୁର ସପ୍ତା-
ହରେ ପୁରସକରେଣ ଅବଶ୍ୟ ଅଗ୍ରୋନ୍ୟ ହେବ ।
ଯେଉଁମାନେ ଅଗ୍ରୋନ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ
କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
ହୋଇ ଲାବକର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ସଦା ର ସମୁଦ୍ରରେ ପରଶତ ନ ଦେଲେ ଅର୍ତ୍ତ
ସିଦ୍ଧି ନାହିଁ ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ଅଗ୍ରୋନ୍ୟ ଲବ
ଚିତ୍ର ପ୍ରଶଂସାପଞ୍ଚମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅତିନମ୍ଭରେ ସୁସ୍ଥବାଦରେ ପ୍ରଭୃତ ଦେବ
କଲିକତା ଅଦେଶଶୋଭ ନମ୍ଭର ବର୍ତ୍ତନରେ
ସ, କେ, ଗତ ବଙ୍ଗାଳକଠାରେ ଏବଂ କଟକ
କରବାଚଳାର ପ୍ରିୟବ୍ୟଞ୍ଜନୀକ ପ୍ରସ୍ତବାନ୍ୟରେ
ଏହି ଊଷଧ ନିଶ୍ଚୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏତଦ୍ୱି-
ଧିକ୍ ୫୨୫ କା । ସୁଇଦା ଓ ତାକଖର୍ତ୍ତୀ ପୃଥକ୍

ବାଲିକାଗଞ୍ଜ ।

ଉଲ୍‌ଲିଖିତ ସପ୍ତା ଦରରେ ସହର କଟକ
ତୈଷ୍ଟ୍ୟ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟ
ବସା ନିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଦ୍ଧବିକ୍ରମ କର ବଙ୍ଗାଳକ
ଦୋକାନରେ ନିକସ୍ତ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—
୧୫ ପଣ ଦାଇ ଦ ୧୦ ୩୨୩ ୫ ୧୦ ୪୦ ୪୦
୧୯ ପଣ " " ୫୨୫ " ୫ ୨୦
୧୨ ପଣ " " ୫୩୧ " ୫ ୦୫
୨୨ ପଣ ନିକସ୍ତ ହେଉ, ୫୩ " ୫ ୦ ୫୨

କେପାରିମାନେ ଅର୍ଥୀରୁ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
ତ୍ରରେ ଯି * ମ କା ଅଧିକ ନିଶ୍ଚୟ କରିବେ ଅଧିକ
ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନତମ ।

ଗ୍ରାସ୍ତର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର
ଉତ୍କଳବଜାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାଳକ
ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦରକୋଣା ଓ କଳଗା ଓ
ରେସମାଖିରେ ଲୁଗା ଓ ଚୋପନଗଣ ଓ କଲ-
କଳ ଲମାଖି ସତରଫରେ ନିକସ୍ତ ହେଉ ଅଛି
ତାହା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
ଅଛି ! ଉତ୍କଳ ଅର୍ଡ଼ କେବେବେ ଫେସ୍ତଳ
ଜିନିଷାତ୍ ନିକସ୍ତ ସଦାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାକର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଛି ଯୋଜନାରେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠାନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରନ୍ତେ । ଏହତା ଅନୁମୋଦନ କଲେର ଶ୍ରେଣୀ
ନିକସ୍ତ ସଦାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-
ଅଛି । କେହି ସମ୍ପଦ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କ
ନିକସ୍ତ କରାଯିବ । ଯଦ ଉଚ୍ଛି ଶ୍ରୀଜୀମାନ ନିକସ୍ତ
ଦେବା ପଦ ଅପମା ମକଲିଷ ସଦାଶେ ବଡ଼ା
ଲୁଦାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ସଞ୍ଚକୁ ଯି ବଜା ୫୦୫
ହୁସାରରେ ଉତ୍ତା ଦେଲେ ପାଇ ପାରନ୍ତେ ! ମାତ୍ର
ତାହାର ସଞ୍ଚ ଶ୍ୟାଳିକର ଲାଭ ତାଙ୍କ ଉତ୍କଳରେ
ଥୁବ । ସଞ୍ଚ କେଲେ ଶ୍ରୀଜୀଙ୍କ ପଦ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
ଦେବାକୁ ହେବ ।

ରତନିକ ।

ଚନ୍ଦର ଶେଷା ୫	କପାଳ ପର୍ଦ ।
ତର୍କରେ ବ୍ୟବହାରରେ	ଦୋଦୋତାର୍ଦ୍ଧ ।
ଲୋକ ।	କାଳ ବିକ୍ରମ ଓ
ନଦେଶକା	କଟ ବର୍ତ୍ତନ ଓ ସାତା
ଉଦ୍‌ଗୋର ବେଇ କେବା	ପଠା
ଗେଜ ଶାଘା ଓ ତୋମ	ଲବର୍ସ ଦୁଇପରୁଣ
ସ୍ତବ୍ଧ ।	ଏକପଦ ହୁବ
ପୁଦ* ଅର୍ଥୀତ ୧୧୫୩	ଚେନବନ ଉଦୋର ବନ
ବସଦା ବାବୁର ଚୋପ-	କେବେନ ପଦଲ
ତେବ ଓ କରମ ।	ଏ. ଯୋଗନ ଦସପେଦ
ଦେଖିବ କାହାକା ସହ ।	କାମାଚ ଓ କୁକୁଦା ।
ମାତା ପ୍ରଦାନର ପଠି-	କଦରା ପଦଦୋଷ
କାକର ଓ ଲଗାତା	ଏକର କାକର ।
ଶେଷ ପୁଅ	ଅନୁମୋଦନ ଚୋପିକ
ଚିକିତ୍ସ ପଠ ।	ଧର ଏ ଚୋପିକରେ
କଦର ମାତ୍ର ।	କେଟି କପାଳ ପେ
ଦାକାଦ ମାତାତ ଗଢ଼ିରେ	କର କରାଦ ସେବ
ଲୁଗା ପଦସ୍ତାବ ହୁବ ।	ଚୋପିକ ଲୋଚା ପ
ଅନୋଟ ଦେବ—ଅର୍ଥୀତ	ଚେଲେ ଚପୁର ନବ
ସୁଦୋଷ ପଦ ।	କ ଲଭେ ।
ଅପଲ ହୁଅ ।	
ଠିକାଣ୍ଡ ସ୍ତବ୍ଧ ହୁଦା ।	

ସୋର୍ଷଜନକ ଓ ପରଲର	କେବେ ଯେବେ ଓ କଲର	କଲେ ଚକେ	୧୦ ଓ ଗଞ୍ଜକରକୋଳା
ତୁରୁକ ବାଟ ଗର୍ଥୀତ	ଦେଖିବାରେ ଯେ ଯେ	ଓ ଶୁଣିଲେ ବଦା	ଚିତା
କେବେ			କେବେ ଚେନକେ ବର
ଅନୁମୋଦନ	୧୨ x ୧୦ ଲଫ		କାକରା ଶାଚ
	୧୪ x ୧୨ ଲଫ		ନେତାମା
	୧୫ x ୧୪ "		କେବେ ପୁ. ପେସ୍‌ପିଲ
ମୋଜା ଓ ମୋଜାବଦ			କଳାଉଷା ଶାଘା ଓ ଯୋଡ଼
କଳମ ଧୁଅ ନେତାବତ			ଓ କର
କଲମ ଶାଘା ବଦା ଓ			ନବସୁଦାକାର ଓ ଶିବ
ସଦା			ପାଦ ପାଞ୍ଚପୋତ ଓ
			ଶାଘା ।
			ଓଡ଼ିଂ ବାଟ

ପିତତାର ।

ଏ ଗାରକ୍ତ୍ୱ ! କେଉଁଠି ଶାଘରେ ରୁଣି
ନିଅଁରେ ଉତ୍କଳ ବୋଠାଗଠର ଶାଘରେ
ଦେଲେ ପାଣିଗଲା କର ଦେବ ଗରୁର ମନେ-
ଅଚ୍ଛି ଲେପିଦେଲେ ମଜଲୁର ଓ ଇନ୍ଦ ଅରୁବ
କାହିଁ ।
କରିର ଚମତ୍ତା ଓ ସାକରେ ଲଗାଇବାକୁ
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।
ଅଭରଦଶକ କର ବଙ୍ଗାଳ

ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡପତ୍ରରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଉପାଦାନର
ଖର୍ଚ୍ଚା ଚଳାଇଣେ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି
ଯଥା —
ପ୍ରଥମଥର ସଦାଶେଣ
ଧାତପ୍ରଭ ୫୦୮
ଅଧ୍ୟୟନକୁ ୫୨୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକୁ ୫୨୫
ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ ଘୃଣୁ
ଦେଲେ ତହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ୫୨୫ କୁ ଲଗା ଦେବ
କାହିଁ ।
ବୁଝାୟ ଓ ବୁଝାୟୁଥର ସଦାଶେ ଶର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଥମ
ଥର ଦେବା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ଦରଲ ସଦାଶେ ସୁରୁଷ ଦୋକସ୍ତ
ହୋଇପାରବ ।
ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନସଙ୍ଗେ ପଠାଇ
ବାକୁ ହେବ ।
ଞ୍ଜ ଏକ ପ୍ରମୋଦନରା ପ୍ରମୋଦନର ପ୍ରମୋଦନର ପ୍ରମୋଦନ
ଞ୍ଜ ଏକ ପ୍ରମୋଦନର ପ୍ରମୋଦନର ପ୍ରମୋଦନର ପ୍ରମୋଦନ

୪—କେଲ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ

ନେତୃତ୍ୱାଳୟ
ଦେହପୂର୍ଣ୍ଣ
କ ୪ ଶ ୬୫

ଆନୁଷ୍ଠାନରେ କେଳକ ବ୍ୟୟାବ ସଥା ।—

କ ୧୭
କ ୧୮
କା ଲେଖାଏ କ ୧୭

ଦୋଲଖୁଲ ।

ଅରପ୍ରାୟମେଷ ସୁଲ ଅନୁସ୍ଥିତ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ଶୁଣି
ବୁଝି ସମସ୍ତକାରୀରୁ ବ୍ୟୟାବ ଏବଂ ଅପରପ୍ରାୟମେଷ
କ । ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ମୋଟରେ କ ୧୭୫୫୭ ଏ ଦୁଲଖା-

ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ କେଲଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୋଟରେ
ଅପରପ୍ରାୟମେଷ । ୪୯—ଏକପ୍ରାୟମେଷ ଏକଗୋଟି
ଅପରପ୍ରାୟମେଷ କ ୧୭୭ ଶ ଅଟେ । ମଧ୍ୟ
ସୁଲମାନଙ୍କ ବ୍ୟୟ ଆଦିକ ସମସ୍ତକାରୀରୁ ଏବଂ ଏ
କକରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଲଖୁଲ ଏବଂ କ ୭୯୫୫୭

୫୦—ରାଜସ୍ୱର କେଲଲ ମଧ୍ୟ ଓ ଅପରପ୍ରାୟମେଷ
ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ କ ୧୭୭ ଶ ଅଟେ । ଏବଂ ପ୍ରାୟମେଷ
ଅପରପ୍ରାୟମେଷ ବନ ଦୋଲଖୁଲ ସେ ଶର କେଲଲ ମଧ୍ୟରୁ ଦୋଲଖୁଲ ।

୫୧—ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ୪୯୫୫୭ ଶାଠିଆକାରେ ମୋଟ ୪୯୦ କ ଦାନକ ବିଦ୍ୟାପିଣା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପୁସ୍ତକ
ମୋଟ ୫୭ କ ଶାଠିଆକାରେ କ ୫୭୫୫୭ ଶ ଦାନକ ଦୁଲେ ମୋଟ ୪୯ କ ଅର୍ଥ ସୁଲ ସମସ୍ତକାରୀରୁ ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
ଏ ବର୍ଷରେ ଶୁଣ ସୁରପ୍ରାୟ ଓ ଅପରପ୍ରାୟମେଷ କ ୧୫୫୫୭ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାୟମେଷ କ ୧୫୭ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ
ଥିଲେ ପ୍ରାୟମେଷ ସୁଲମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟମେଷ ହେଲେ ଅନେକ ଶାଠିଆକାମାନଙ୍କ ଦୁଲଖପରେ ବାଧା
ପଡ଼ିଥିଲେ ।

୫୨—ଏକପ୍ରାୟମେଷ ଏବଂ ଅପରପ୍ରାୟମେଷ
ଶୁଣ, ଚଳ, ପ୍ରାୟମେଷ ପ୍ରାୟମେଷ
ସୁଲ ବରପ୍ରାୟମେଷ । ଯୋଗ୍ୟ ଅପରପ୍ରାୟମେଷ
ଅଧିକ ଦୋଲଖୁଲ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କରେ ସେ ମଦୋଦାନୀ

ଶାଠିଆକାମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରାୟମେଷ କ ୧୪ ଶ ଶୁଣ
ଏବଂ ପ୍ରାୟମେଷ କ ୧୫୫୫୭ ଶ ଦାନକ ଦୁଲେ
ମୋଟ ୪୯ କ ଅର୍ଥ ସୁଲ ସମସ୍ତକାରୀରୁ ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
ଏ ବର୍ଷରେ ଶୁଣ ସୁରପ୍ରାୟ ଓ ଅପରପ୍ରାୟମେଷ କ ୧୫୫୫୭ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାୟମେଷ କ ୧୫୭ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ
ଥିଲେ ପ୍ରାୟମେଷ ସୁଲମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟମେଷ ହେଲେ ଅନେକ ଶାଠିଆକାମାନଙ୍କ ଦୁଲଖପରେ ବାଧା
ପଡ଼ିଥିଲେ ।

N.

୩୯—ବୃଷ୍ଟିର ବର୍ଷରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟକାରେ ଟ
ଟ ୧୩୫୩/୧୧ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

୪୦—ପୁଲିସବକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ଗୋ ୩୨୭
କ ୧୨ ଶ ଚୋରଦାର ର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କ

୪୧—ପୁଲିସଲକ୍ଷ୍ୟକାରେ ପୁରୀବର୍ଷ କାଳ
ଏକଲ ହୋଇଥିଲା ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ନ ୨ ମୂଲ ଖାରଜ ଓ
ମୋକଦମା ସହ ଓ ନ ୭ ମୂଲ ମୋକଦମା ମିଥ୍ୟା ପ୍ର
ଥିଲା ମୋଟରେ କ ୨୭୭ ଶ ଅସାମି ଚମ୍ପର ସକାଶେ ମସି
ଏକକଣା ମୂଲ ଓ କ ୨୦୪ ଶ କସ୍ତାରେ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ
ମାତ୍ରେ ୩ ୩୪୮୪୩/୧ ର ମାଲ ବେରି ଯାଇଥିଲା; ଏଥିମଧ୍ୟ
କଗଳାଅଦେବକ ମହରରୁ ୧୦ ୨ ଯାଇଥିବା ମାଲମାନଙ୍କର ଠିକ
ନୂପାରେ ଭେବଳ ଏକଗୋଟି ଢାଲିକା ପ୍ରମୁଦ ବସ୍ତାୟିଥିଲା; ବଗ୍ଗା
ନାହିଁ ଗନ୍ଧାଏର କେବଳ ଚାନ୍ଦାର ମୁଦକର୍ମମାନେ ଚାନ୍ଦା ଢାଲିକା
ରୁଠ ହୋଇ ରଖାଯାଇ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନମାନ ପ୍ରକଳ କରା
ମୁଲ୍ୟ ଥିଲା ଯାଇଥିଲା ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୦ କା ମୁଲ୍ୟର ବୁଦ୍ଧି
ଯାଇଅଛି ।

୪୨—ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଗୋ ୨୦
ଗୋ ୩ ୫ ସର୍ପାଦାର ଓ ଏକଗୋଟି କାନ୍ଦୁ
ପୁରବ୍ୟୁତ୍ପାଦକ ମଧ୍ୟରୁ କ ୯ ଶ ପୁରୁଷ ଓ

୪୩—
ଶିକ୍ଷା ଚଳ
ଲକ୍ଷ୍ୟକା
ରୁଣିତ
୩୨
ଅମରାଜା ହମସା ବୁଦ୍ଧି ମେନ୍ଦୁଅ ।

୪୪—ବୃଷ୍ଟିବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ମୋଟରେ କ
ପୁରୁଷ ଏବଂ ଏକକଣା ସ୍ତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି । ସେମାନ
ବର୍ଷ ଶେଷକୁ କ ୧୪ ଶ ବାଲା ଥିଲେ ।

୪୫—ବୃଷ୍ଟିବର୍ଷମଧ୍ୟରେ କ ମାନେ
କର୍ମ, କାଗଜ କର୍ମ ଓ ବୃତ୍ତି କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ । ମୋଟରେ କେ
ଓ ପୁରବର୍ଷ ଟ ୨୩୪୧ ହୋଇଥିଲା । କେବେକ କି କର୍ମ ହିଁ
ଯାଇଅଛି ।

ଅଛି ଏବଂ ଏଥିପ୍ରକାରେ କେବଳ

ଚନ୍ଦ୍ରର ଚପୁର ଅଛନ୍ତି ବୃଷ୍ଟିର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
କରଖାସୁ ଏବଂ କ ୨ ଶ ମୂଲ ହୋଇଥିଲେ ।

କଦମା ମିଶି ମୋଟରେ ନ ୨୨୭ ମୂଲ ମୋକଦମା
ର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲା ଏ ନ ୫୫ ମୂଲ
ନ ୩୧ ମୂଲ ମୋକଦମା ଚନ୍ଦ୍ରର ଚାନ୍ଦାରେ ବାଳ
କ୍ରମରୁ କ ୨୭ ଶ ଖଲୁ, ଏକକଣା ଫେବର,
କାଳ ଥିଲା ମୋଟରେ ଗୋ ୧୦ ୫ ମୋକଦ
୧୩୧ ୦୩୩/୨୪ ର ମାଲ ଯାଏ

ଅଧ୍ୟାପୀ କର୍ମ
୩୫୭ ମୂଲ ମୋକ
୧୩୧ ୦୩୩/୨୪ ର ମାଲ ଯାଏ

୧୨୨ ମୋକଦମା ଏକଲ ହୋଇଥିଲା ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ଗୋ
ଗୋ ୩ ୫ ମୋକଦମାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକା
ନଳପୁଷ୍ପ
ଯାଇଥିଲା ।

ଶିକ୍ଷା କର୍ମ ଚଳୁଅଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଭାବରୁ ତ୍ରୁଟିକାର୍ଯ୍ୟ
ଅର୍ଦ୍ଧକୁ ସାମଦକ ଚଳୁ ପ୍ରସଙ୍ଗମୟ ଅଟେ । କିମ୍ପା
କିମ୍ପାବ୍ୟାକ-ଚରବାରୁ ସମସ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବୁଦ୍ଧିବେଶରେ ଚଳୁଅଛି ଏଥିର ପଳାଫଳ ଲେକମାନେ
୨ ସାମାଜିକାରଣ କର୍ମ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଏ ମଧ୍ୟରେ ଗୋ ୧୩ ୫
୩୩୦୨୩ କା ଅମରାଜା ହୋଇଅଛି ଏଥିପ୍ରକାରେ
ଶାକ୍ତୀକାଠ ରାମାଜା କରବାର ପୁରୁଷା ଚନ୍ଦ୍ରାଲ-

ହୋଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ କ ୧୦୮ ଶ
ଖଲସ ଓ କ ୩୩ ଫେବର ହୋଇ

କରୁଣା କର୍ମ, ସେବା
ମହାଜା ହୋଇଅଛି ।
ମହାଜା କମ ଦେଖା

ବର୍ତ୍ତମାନ କରବା କେବଳୁ ଅସିଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତେ

(୫)

ସ୍ୱାଧୀନତା ସମ୍ପାଦନରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ତାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବିକେନ୍ଦ୍ରାପୁରୀଙ୍କ ମାମାଂସା କରାଯାଇ ପଡ଼ିଲା । ଏ ସ୍ତାନସମ୍ପର୍କରେ ସାବର ମେସିନ ଓ ନିକସାମାନ ଯେଉଁ ପାସ୍ତାକଲ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ପ୍ରାୟ ୧୦ ମାଇଲ ଲମ୍ବ ସୀମା ମାମାଂସା କରା ଯାଇଅଛି । ଏଥିରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର କିଛିର ଲେବମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମୁଦ୍ଧା ବୋଲିଥିବାର ଦେଖା ଯାଏ ।

୧୯୧୬-୧୭—୧୯୧୬-୧୭ ଅଧିକାରୀ ବର୍ଷରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବୋଲିଥିବା ଦୁଇଟିକ ସମ୍ପାଦନା ଲଗା ଅଛି ଯଦି ମନାକରା ନାହିଁ ତେବେ ଲାଭ ଥିବାରୁ ଏହାର ଦାୟିତ୍ୱ । ମୋଟରେ ନ ୨୭ ମୂଲ୍ୟ ବିକଳିକରା ନ ୨୨ ମୂଲ୍ୟ ବିକଳିକରା, ନ ୧ ମୂଲ୍ୟ ଭୁଲିଲ, ନ ୧ ମୂଲ୍ୟ ମୁକ୍ତାରମାମା, ନ ୫ ମୂଲ୍ୟ ଏକ୍ସିମେଣ୍ଟ ଓ ନ ୧ ମୂଲ୍ୟ ମାନାମା ଭେକ୍ଟିଭୁଣ୍ଡ ବୋଲିଥିଲ ଏକ ସେମାନଙ୍କର ଲାଭାଦ ୫ ୫୫୮୮୫ ଅଟେ ।

୧୯୧୭-୧୮—ବର୍ଷରେ ନ ୨୪ କା ଭେକ୍ଟିଭୁଣ୍ଡ ଫିସ ଅମା ବୋଲିଥିବା ଅମଦାନା ୫ ୧୦୭୫ କା ଅଟେ ।
 ୧୯୧୮-୧୯—ଭଲିଭିଲ ନିକସାରୁ ଦେଖାଯାଏ, ମୋଟ ମୋକ ୧୧୫, ଫସିଲ ଓ ବାକି ଲାଭାଦ ଲାଭସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଯଥା ।—

ମୋକଦମାର ବର୍ଣ୍ଣନା ।	ଯେତେ ମୋକ- ଦମା ଗରବର୍ଷ ଗେଣ୍ଡକୁ ବାକୀ	କମ ରେ	ଫସିଲ ଦେଲ ।	କମ ଗେଣ୍ଡକୁ ଯେତେ ମୋ- କଦମା ବାକୀ ରହିଲ ।	ମନୁବ୍ୟ ।
ଦେଖାଯା					
୩୩ ଓ ୩୩୩୩ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମା ।			୩୧	୨୯	
୩୩ ୩୩ ୩୩୩୩ ମୋକଦମା ।	୮୮୮		୨୦	୨୦୨	୨୩୩
ମୋକ	୮୩୦	୧୫୧	୧୭୧	୨୩୧	୨୪୦
ଭେକ୍ଟିଭୁଣ୍ଡ ଦେଖାଯା ମୋକଦମା ।	୨୯	୧୦୭	୧୩୭	୧୧୩	୧୯
କଲିକ କଲିକପୁର ମୋକଦମା	୮୫	୮୭	୧୭୧	୧୩୫	୩୭
ବାକି ଗରବା ଯେକଦମା	୭୯	୭୭	୧୩୫	୯୭	୩୯
ସମ୍ପର୍କୀୟ ବାଖଲିଖାଉର ମୋକଦମା		୫	୫	୫	୦
ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଭୃତି ଜମି ବାଖଲି ମୋକଦମା ।	୧୧	୧୦		୨୦	୧
ମୋକ	୧୯୦			୩୨୮	୯୭
ଭିକ୍ଟିକାସ	୩୧		୮୦	୨୫	୧୭
ସମ୍ପର୍କୀୟ	୧୦୫୧		୧୫୧୫	୧୧୭୩	୩୫୨

୩୦—ବର୍ଷରେ ଗୋ ୨୫ ଟି ଭିକ୍ଟିକାସ ମୋକଦମାରେ ୫ ୨୯୯ କା ଅଦାୟ ଦୋର ଭିକ୍ଟିକାରୁ ବସୁ ଯାଇଅଛି ।
 ଗୋ ୧୨ ଟି ମୋକଦମାରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଧୂଳ ଦୋର ଦେଖାଯାଏ ଫାଟକ ରହିଥିଲେ । ଗୋ ୩ ଟି ମୋକଦମାରେ ଅଚଳକୁ
 ଯାଇଅଛି । ଗୋ ୧୨ ଟି ମୋକଦମାରେ ମାଲ କୋର୍ଟ ଦେଲପର ଖଲାସ ବସୁ ଯାଇଅଛି ।

୩୧—ଫୌଜଦାର ମୋକଦମାର ବବରଣ ଚଳଇଣିକ ନକସାରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଯଥା ;—

ମୋକଦମାର ବବରଣ	କେ ବର୍ଷ ପେଟକୁ ବାଲି ମୋକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ ଅପିସ୍ତା ମୋକ- ଦମାର ସଂଖ୍ୟା	ମୋକ	ବର୍ଷରେ କେ ବର୍ଷ- ସଲ ହୋଇ ଥିବା ମୋ- କଦମାର ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷରେ କେ ବର୍ଷ- ମୋକଦମା ବାଲିରୁ ସଂଖ୍ୟା	ନିଷ୍ପତ୍ତି
କେବଳ ଓମେର		୪	୪ ୫୧	୫୦	୧	
ଅନୁଧାର ପ୍ରଦେଶ ଅମଳା ବା ଶକ୍ତି			୭	୭	୦	
ଅନୁଧାର		୧୧	୧୧୦	୧୦୭	୩	
ମୋକ			୧୨୮	୧୨୪	୪	

୩୨—ବର୍ଷରେ
କୃତ୍ରିମ ଭୋକିଥିବାର ଦେଖା
୩୩—ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କି ୨୨୮ ମୁକ
କି ୨୩୦ ବା ଉପରେ କି ବା ସେସନ ଅନୁ
ବାଲି ହୁଅନ୍ତୁ ।

୩୪—ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅପାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ
ବେଶାବାର ବସ୍ତୁ ଦୟା ପାଇଥିଲା ।

୩୫—ଉପରେ ବର୍ଷରେ ଅପିସ୍ତା ମୋକଦମା
ଦୁଇଜଣ ସିଂହର ସନ୍ଦେହସ୍ତରୁ ସମାପ୍ତ ଓ କରମାଧ୍ୟମରେ ଉପରେ ମୋକଦମା ଏ ଦୁଇଗୋଟି ମୋକଦମା କେବଳ ମଧ୍ୟରେ
ଉପରେ କରମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ସେସନ ଅପାମାନଙ୍କ ଦେଖିବା ଦୋଷକୁ । ଦେଖିବା ସମୟରେ ମାମଲାର ଅପାମାନଙ୍କ ଦେଖିବା ଉପରେ
ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରକାର ପଦାର୍ଥ ଜାଲି ଅଟନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରଦେଶରେ ବର୍ଷରେ କେବଳ ଦେଖିବା ଦେଖିବା ହୁଅନ୍ତୁ । କେବଳ ପାଇଥିବା ମୋକ-
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ କେବଳ ମାଲ ଉପରେ ପ୍ରାୟଶଃ ପ୍ରାୟ କେବଳ ପାଇଥିବା ମାଲ ହୁଅନ୍ତୁ ।

୩୬—ବର୍ଷରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କି ୨୨୮ ମୁକ ମୋକଦମା ଏବଂ ଉପରେ ମୋକଦମା କି ୨୨୮ ମୁକ ଦେଖିବା
ବାଲି ହୁଅନ୍ତୁ, ଏହି ମୋକଦମା କି ୨୨୮ ମୁକ ମଧ୍ୟରେ କି ୨୨୮ ମୁକ ବା ଉପରେ ଏବଂ କି ୨୨୮ ମୁକ ପ୍ରକାର ବାଲିମାନଙ୍କରୁ ମୋକ-
ଦୋର ବର୍ଷରେ କି ୨୨୮ ମୁକ ଦେଖିବା ବାଲି ହୁଅନ୍ତୁ । ଦେଖିବା ମୋକଦମା ଉପରେ ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ
ପ୍ରକାର ବର୍ଷରେ ମୋକଦମାର ସଂଖ୍ୟା ।

୩୭—ମୋକରେ ମୋକ
ଦେଖିବା କି ୩ ମୁକ ବାଲି ହୁଅନ୍ତୁ ।
ଦେଖିବା ଓ ଏକ ମୁକ ଦେଖିବା ହୁଅନ୍ତୁ ।

୩୮—ଏ ଦେଖିବା ମୁକଦମା ଦ୍ୱାରା ସଂଖ୍ୟାରେ କି
କମଳା, କଜଲ, ଚିତ୍ରକାବା ଓ ଅପରରୁ କି
ଦେଖିବା କି ୩ ମୁକ କମଳାର ଏବଂ କି ୨୦ ବା କେବଳ ମଧ୍ୟରେ ହୁଅନ୍ତୁ । ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ ମୁକଦମା ବର୍ଷରେ ମୋକଦମା
କି ୩ ମୁକ କମଳାର ଏବଂ କି ୨୦ ବା କମଳାର ମୋକଦମା କି ୩ ମୁକ କି ୨୦ ବା କି ୨୦ ମୁକଦମା କି ୩ ମୁକ କି ୨୦ ବା
କି ୩ ମୁକ କେବଳ ଦେଖିବା ହୁଅନ୍ତୁ ।

ପଠକର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରାୟଶାସନ ପଦାବଳୀ

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୬ରୁ ଶୁଣା ସମ୍ପାଦକତା ପ୍ରାୟଶାସନ

୧୫୭

ପଦାବଳୀ

ପ୍ରଥମ ୧୯୩୬ରୁ ଶୁଣା ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ବାବଦ ଏକାକୀ ପଦାବଳୀ ଏବଂ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ —

ପ୍ରଥମ ୧୯୩୬ରୁ ଶୁଣା ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ —

ପଦାବଳୀ	୧୯୩୬	୧୯୩୭	୧୯୩୮	୧୯୩୯	୧୯୪୦	୧୯୪୧	୧୯୪୨
ପଦାବଳୀ	୪ ୧୨୯୮	୪ ୧୨୯୮	୪ ୧୨୯୮	୪ ୧୨୯୮	୪ ୧୨୯୮	୪ ୧୨୯୮	୪ ୧୨୯୮
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭	୪ ୨୨୭	୪ ୨୨୭	୪ ୨୨୭	୪ ୨୨୭	୪ ୨୨୭	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪	୪	୪	୪	୪	୪	୪

ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ ପଦାବଳୀ

ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭
ପଦାବଳୀ	୪ ୨୨୭

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୩ ୦ ସ୍ୱାମୀନାଥ	ଦା ୧୮ ୧୯ ୨୦ ୨୧ ୨୨ ୨୩ ୨୪ ୨୫ ୨୬ ୨୭ ୨୮ ୨୯ ୩୦ ୩୧ ୩୨ ୩୩ ୩୪ ୩୫ ୩୬ ୩୭ ୩୮ ୩୯ ୪୦ ୪୧ ୪୨ ୪୩ ୪୪ ୪୫ ୪୬ ୪୭ ୪୮ ୪୯ ୫୦ ୫୧ ୫୨ ୫୩ ୫୪ ୫୫ ୫୬ ୫୭ ୫୮ ୫୯ ୬୦ ୬୧ ୬୨ ୬୩ ୬୪ ୬୫ ୬୬ ୬୭ ୬୮ ୬୯ ୭୦ ୭୧ ୭୨ ୭୩ ୭୪ ୭୫ ୭୬ ୭୭ ୭୮ ୭୯ ୮୦ ୮୧ ୮୨ ୮୩ ୮୪ ୮୫ ୮୬ ୮୭ ୮୮ ୮୯ ୯୦ ୯୧ ୯୨ ୯୩ ୯୪ ୯୫ ୯୬ ୯୭ ୯୮ ୯୯ ୧୦୦	ଅଗ୍ନିମ ଦାସଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୨୦
		ପଞ୍ଚାଙ୍ଗେୟ	ଟ ୨୦

ବମ୍ବେର କର୍ମ ଯାହାକି ମୋକଦ୍ଦମା ଶୁଣାରେ ଉଦ୍ଦିଗଳ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାକି ନାମରେ ମୋକଦ୍ଦମା ତଳାଳକାର ଯେଉଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ତାହା ବାହୁଡ଼ାର ନେଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କିମ୍ବା ଅନୁମତିରେ ମାମଲ ଚଳ ନ ପାରେ । ଅନୁମତି ଉପରେ ଦେବାର ମନାଦ ସଫଳତା ଲେଖିବାର ମାନବ କର୍ମ ଜଣାଇ ଦେଖିବାର ସେ ମୋକଦ୍ଦମା ଶାଢ଼ୀକ କର ଅସାମୀ କର୍ମ ଯାହାକି ଶୁଣାରେ ଦେଲେ । ଏତେକତ୍ର ଧନଧାନର କାଣ୍ଡଟା କୁହୁଥିବାର ଉତ୍ତରଣ ଚଳୁ ଅର୍ଥାତ୍‌ର ଉପସ୍ଥ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଧନଧାନ କରୁ ରଦ୍ଦସ୍ୟ ଥରୁ ଓ କମପା ତାହା ଜଣାପଡ଼ିବ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣର ବଡ଼େଟି ଶାଢ଼ୀମେଣ୍ଟରରେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କିମ୍ବା ଅପରିରେ ଗୁମ୍ଫାତ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ସେକ୍ଟର କଡ଼େଟି ଯେଉଁ କର ସଫଳତା ଗୁମ୍ଫାତ ଦେଲେ ସେ ବୁଝିଥିବ ଓ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପାଠକବର୍ଣ୍ଣମଧ୍ୟରେ କୁମ୍ଫାତର ବୁଝିଦେଖରେ ଗୁମ୍ଫାତ ଦେବ ଏବଂ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଉତ୍କଳ ଅଧିକ ହୋଇ ସମସ୍ତ କର୍ମ ଅଦାୟ ହୋଇ ଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ବୁଝିବ ଉତ୍କଳ ବୁଝି ହୋଇଅଛି । କେହି ଏଥି ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣର ଉପସ୍ଥ ଅନୁମତି ନମିତ୍ତ କମିଟି ବସାଇବାର ଏବଂ ଦେଖାୟ ଲେଖକ

ଉକ୍ତ କର୍ମ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟଜଣା କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ସର୍ବ ଅଧିକାର ସଫଳତା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦିଗଳ । ଉତ୍କଳ ବର୍ଣ୍ଣର ଶାଢ଼ୀମେଣ୍ଟରେ ଏହିପରି ହୁଅଇ

କୋରଣର ଅନୁକୂଳତାରେ ଅନୁମତି ମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଯଦା ଲେଖିଥିବୁ ତହିଁର ଅଧିକାର ଗୋପକର ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରେମପତ୍ରରେ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ । ଅର୍ଥ ଗଣ୍ଠେ ପ୍ରେମପତ୍ର ଯଦା କି ଅନାମି ସମ୍ପାଦକରେ ପ୍ରକାଶ କରବାର ଉଚ୍ଚା ଅଛି ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତ ଓ ନିଆପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କ କର୍ମର କେତେକାଂଶ ଜଙ୍ଗଲର ଫଳ ଯେ ଓ ପଞ୍ଚାଦି ଅଦାର ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ଜଙ୍ଗଲର କାଠ ଅଣି ବିକ୍ରୟ ଓ ମଜୁରୀଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କରୁ ଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିୟମରେ ବଣରେ ପରିପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ତହିଁର ଦେବାରୁ ଉପକାରୀରେ ମଜୁରୀ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନାଦାରରେ କଷ୍ଟ ଧନ ଶ୍ରାୟଣ ଚଳାଇ ସାହେବଙ୍କ ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାକୁ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ପ୍ରଥମେ ଅପଣା ନାଚକୁ ଉପସ୍ଥ ଦେଇ ଉପସ୍ଥ ଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ସାମାଜ୍ୟ ଦାନର ଯେଉଁ ଉତ୍ତର ବନୋବସ୍ତ

କରୁଥିବୁ ତହିଁରେ ଅପାତଳ ପ୍ରକାଶର ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିବାର ଅପଣା ନାହିଁ ।

କୋରଣର ନିକଟ ଦାବା ଦୈନିକାତ୍ମକ ପ୍ରକାଶ ଅନାଦାର ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦାର ଉପସ୍ଥ ହୋଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତି-କର ବିକାଶ ନିରୁଦ୍ଧରେ ଯାହା ଲାଗିଅଛି ଓ ଦେଉଥିବୁ କଲର ବ୍ୟୟକୁ ବ୍ୟାଧିପ୍ରସ୍ତ ଓ ଦର୍ଶନ ଧାରୁଅଛି ସେ ପ୍ରାକାଶର ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବ ଏଥିରେ ବିଚିତ୍ର କି ଅଛି ? ଅନୁମତି ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ପଦ ପାଉଅଛି ମାତ୍ର ସେସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶକରବା ଅସମ୍ଭବ ଯେଉଁମାନେ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଜାଣିବାନିମିତ୍ତ ଶକ୍ତି ଏ ପଦ ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଲେଖକ ଦେଖିବାଦିଆ ଲେଖିଥିବୁ ମାତ୍ର ବସ୍ତୁର ଅଧି ଅଭେଦ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କଲେ ଏବଂ ସର୍ବ ବାଦାଧିକା ବିଷୟରେ ଯାହା ଲେଖିଥିବୁ ଯଦା ସେ ନିଜେ ଦେଖିଥିବୁ କି ନାହିଁ ଶକ୍ତି ଜଣାଇ ନାହିଁ । ତାହା ଲେଖାରୁ ନୋଧ ଦେଉଅଛି ସେ ଉତ୍କଳ ସେମାନେ ସକଳ ଘଟଣା ଦୃଷ୍ଟି କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସର୍ବ ଅନୁକୂଳ ଗଠିତ ଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ ନାନାଲେଖ ନାନାତଥା କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ବୁଝଇ ଅର୍ଥ ଅନୁକୂଳରେ ପ୍ରକୃତ କଥା ଜଣାପଡ଼ିବ ।

ସଞ୍ଜିବନରେ ଲେଖାଅଛି ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁଶୁ ମିସକ ନାମକ ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମାୟାନମଣ୍ଡଳୀର ସଞ୍ଜୁକ୍ତ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମା କୃଷକ ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ମଣ୍ଡଳୀର ସାଜକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଜଣଙ୍କୁ କୁଲି ରୂପରେ ଅସାମକ୍ତ ସଠାଇଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପଦିନରେ ଏହି ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମାନ କୁଲି ପୁରୁଷଙ୍କ ୧୦ ଶ ଓ ଶ୍ରୀ ଓ ପିଲଙ୍କ ୧୨ ଶ କଲିକତା ବାଟେ ଶ୍ରୀହଟ୍ଟର କୌଣସି ଗୁ-ବଗିଚାକୁ ଗମନ କଲେ । ଆସାମ ପ୍ରଦେଶରେ କୁଲିମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟାୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକେକଥା ଶୁଣା ଯାଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାଦୃଶ୍ୟ ମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଚଷମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ସଠାଇବାରୁ ସଦୃଶୋ ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମାୟାନମଣ୍ଡଳୀର ସାଜକମାନଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ପ୍ରଭାବ କରବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଆଜି କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଯେବେ ଚାହୁଁବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ କରୁଅଛନ୍ତି କେବେ ଯେ ସବୁକଥା ଶୁଣାଯାଏ ତାହା ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ସାଦୃଶ୍ୟମାନେ ଜାଣନ୍ତି କେବେ ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମାୟାନମାନଙ୍କୁ କୁଲି କର ସଠାଇବା ପୂର୍ବେ ନିଜେ ସପକ୍ଷକାରରେ ଧର୍ମ ପ୍ରଭୃତି ନିମନ୍ତେ ସେଠାକୁ ଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କୁଲିର ଦଳ ଓ ସରକାରମାନେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରୁ କୁଲି ଘେନି ଯାଉଅଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମାନ କୁଲି ଯିବାର ଶୁଣା ନ ଥିଲା । ବୋଧହୁଏ ଯାଦୃଶ୍ୟାଦେବ ସେଠାର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ହୁଏ ଏଠାରେ ବାର୍ଯ୍ୟକ ଯାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କର ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦାନା ଖଣ୍ଡିତାକ ବନୋବସ୍ତୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ବାୟୁଶୁ ଗଠନା ପଦ୍ମାକଳ ମହଲୁମାର ସନ ୧୯୩୭ ସାଲର ଚଢ଼ାପମା କଲିକତା ବକେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ମହଲୁମାର ବାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନ ବାୟୁଶୁ ଅଛି । ବହୁଦେଶର ଦକ୍ଷିଣ ହେଉଥିବାରୁ ମାଲକିର ସଂସଦେଶ ଉପକୂଳସ୍ଥିତ ହିଂସୋ-କଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା ୨୫୦୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁଦିନ ଯେଉଁଠାରେ ତଦାସ ଗୋଷାଳ ଲଭ୍ୟାଦି ପଞ୍ଚକାର ସମ୍ପାଦନା କରୁଥିବା ସମ୍ପାଦକ ସେଠେ ଶୀଘ୍ର ପୁର କରାଯାଉଥିବା ଜାକମୋଗେ ଉପକୂଳସ୍ଥ ନାନାସ୍ଥାନକୁ ସଠାଇବେ ଓ ଉପକୂଳସାରେ ଉକ୍ତ ସଂକେତ ଗୋଷାଳାଦି ଗୋଷାଳାୟାନଙ୍କୁ ସାବଧାନକାଳରେ ଦୟାଯିବ । ଗରବର୍ଷ ବାଲେଶ୍ଵର ଉପକୂଳରେ ଯେଉଁ ଗୋଷାଳରେ ସରକାର ନିରକରଣ

ମହଲୁମା ସେହି ଦୁର୍ଘଟନା ହେତୁ ଏ ମହଲୁମା ଅଧିକ ଉପୁତ ହୋଇ ଏଣିକି ବିଶେଷ ବନୋବସ୍ତୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଷାଳର ସଂକେତ ଅନେକ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣାଗଲାକି ଜାଣିବାକାରଣ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ । ନାନା ସ୍ଥାନରୁ ଶୀଘ୍ର ସଂକେତ ସମ୍ପାଦକ ସଂକେତର ସଂକେତର ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ଶୀଘ୍ର ସଂକେତ ମହାସମ୍ପାଦକ ସଂକେତ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଗୋଷାଳ ଉପୁତର ପ୍ରଧାନ ଶେଡ଼ ଅକମାଳ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ଵାପ ନିକଟସ୍ଥ ସମୁଦ୍ର ଅଛି । ଉକ୍ତ ଦୁର୍ଘଟନା ଉପକୂଳ ସ୍ଥଳରେ ସଂକେତ ଲାଭକାରୀର ଯୋଗ ନ ହେଲେ ଗୋଷାଳର ସଂକେତ ସମ୍ପାଦକ ହିର କରବା ଅସମ୍ଭବ । ଗରୁଡ଼ମେଘ ଏହି ଦୁର୍ଘଟନାକୁ କାରଣକାର ବସାଲବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅବଧ ହେଉ ଠିକ ହୋଇ ପାରି ନାହିଁ । ଏ ମହଲୁମାର ବାର୍ଯ୍ୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂକେତ ଛଳ ଅଛି ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏକକାର-ଜାକରଣୀ ସେଇସଂକେତ ଛଳ ।

ବାକୀଠାକୁ ଜଣେ ସଂକେତର ଲେଖି-ଅଛନ୍ତି ଓ ସେଠାରେ ଅବଧ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଂକେତ ମେଘାକୂଳ, ଉଡ଼ାଉଡ଼ି ଓ ଉଡ଼ାଉଡ଼ି ସୀମା ନାହିଁ ମାତ୍ର ଜଳପ୍ରତିବା ନାହିଁ । ମଧ୍ୟଅପସ୍ଥୀ, ବିଦେଶର, ଶ୍ରୀକେଶ ଅପେକ୍ଷାମାନଙ୍କର ଫସଲ ଅନା-ବୃଦ୍ଧିରେ ଶକ୍ତ ହୋଇଅଛି । କେବଳ ନିଜ କୁଳକର୍ତ୍ତା ଗୋଷାଳଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଭଲ ଅଛି । ମହାକମାନେ ଦୂର୍ଘଟ ଅପକାରେ ଧ୍ୟାନ ରୁଦ୍ଧ ହେଉ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ସୁଖରୁ ଦୁଃଖକୁ ଅବସ୍ଥା ଅତି ଯୋଗ୍ୟରୁ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଲେକର ସାଦେବ ନିକଟରେ ସେଠାକୁ ଗମ୍ଭ ଉପକୂଳରେ ସାଜକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାମାନେ ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାରୁ ସ୍ଵୟଂ ଉଦା-ରଣ କର ବା ସଂକେତପୁଞ୍ଜିବଠାରୁ ସଂକେ-କଥା ଦୂର୍ଘଟକାରୀ ଦାବର ଦେବା ଓ ପୁସ୍ତକୀ, ସଞ୍ଜକ ଦୁର୍ଘଟକାରୀ ସାଦାସ୍ୟବାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଉ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକ ସଂକେତ ଓ ବାଉଁଶମାନେ କଳା ମାସକରେ ନିଜରୁ କାଠ ନେଇ ବିକାଶକାରୀ ଜାକବା ନିକାଦକର-ପାରିବେ ଏହାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଲିକତର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୁଏତ ସାଦେବ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଗୋଲ ପୂର୍ବରୁ ସରକାର ଏଥି-ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେ ସେ ଅପକା-

ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଶୀଘ୍ର ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶର କରବେ ଏକ ଏହି ସମୟରୁ ସାଦାସ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଲେ ପ୍ରକୃତ ଦୂର୍ଘଟ ଦୁର୍ଘଟିତ ଦେଲେସଂକା ଯେବେ ଅଧିକ ବସ୍ତୁ ଦେବ ପାଣ୍ଡବ ନାହିଁ । ସଂକେତର ଅଧିକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ସାଦେବ ପ୍ରକାଶିତ ବାକୀରେ ଗୋଷାଳ ଉପକୂଳମାନା ଶୀଘ୍ର କସାଲବାର ପ୍ରକାଶର ଗୋଷାଳ ଉପକୂଳମାନଙ୍କୁ ନିର୍ମୂଳକମିତ୍ତ ସଂକେତ-ପୁଞ୍ଜି ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବାକୀ ଗୋଷାଳ ସଂକେତରୁ ଦେବାପ୍ରକାଶରେ ଅଧିକ ସେଠାରେ ଉପକୂଳମାନଙ୍କୁ ଏ ନ ଦେବା ବଡ଼ ଅଧିକାର ବସ୍ତୁ ଅଛି ବିଶେଷତଃ ଏକା ସରକାରଙ୍କର ଶାସନାୟାଳ ଦେଇଅଛି ପୁଞ୍ଜି ଏଠାରେ ଏ ବିଷୟରେ ସରକାରଙ୍କର ବାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ।

କର୍ତ୍ତୃକ ସାଦେବକ ବିଷୟ ।
 ସାହଣୀର ଜଳକର୍ତ୍ତୃକ ସାଦେବ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ମାଗର ସଂକେତ ପ୍ରଭ ସଂକେତ କର ଉପକୂଳ-ରୁ ବାହାର ପଶ୍ୟା କରୁଅଛୁ ବା ସାଠ-କମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ସେ ବିଷୟରେ ଗରୁଡ଼-ମେଘଙ୍କ ବିଷୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରୁ ଏ ବିଷୟ ଅବଗତ ହୋଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଶେଷକଟ ବାଦୀ-ଦୁର କର୍ତ୍ତୃକ ସାଦେବକଠାରୁ କରୁଅଛୁ ଓ କର୍ତ୍ତୃକ ଭଲ ଭଲ ଅଛି ଶାକକୋଟିକ ମତଜାଣବା ନିତୁ ପଠାଇଲେ । ଦାନକୋଟି ପୁଲକାର କର୍ତ୍ତୃକ ସାଦେବକଠାରୁ କରୁଅଛୁ ଭଲ ଭଲ । ସାଦେବ ଏହି କରୁଅଛୁ ଦେଲେ କି ଉକ୍ତ ମୋକମାନଙ୍କ ଅସାମା ଜଣେ ଦାନୀ ଶ୍ଵେତ ଓ ଦାଦା ପସରୁ କେହି ଓଖଲ ନ ଥିବାରୁ ସଂକେତ ନିମନ୍ତେ ତାହା ନିମନ୍ତର ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଭଲଭର ପଶ୍ୟା କରବାର ଅନ-ରଣ ଦୋଇଅଛି । ଅସାମାଙ୍କ ଜବାବ ଏହି ଥିଲା ଓ ସେ ଦାନୀ ଥିବାରୁ ସୁଲଭ ନାହାନ୍ତି ଧର ଫସଲରୁ ଦୁଃଖରୁ ଦୁର୍ଘଟକାରୀର ଦାନୀଦେଇ ନିଗ୍ରହ କଲେ ଏକ ଦୁଃଖୀ ଯେପ୍ରକାରେ ଦେହରୁ ଶୀ ହୋଇ ସ୍ଵାମିଠାରୁ ଅନୁଭବେ ଅପଣା ବାସରରେ ଜଣେ କୁହୁ-ରୁ ଓ ୨୦ ଶର ଯୁବାସକେ ବାସ ବହୁଥିଲ ସେପ୍ରକାରେ ସେ ପୁଲକ ସଂକେତର ଭଲଭା କଥା ନିପୁଣ ଜାଣିବା ସଂକେତ ତାହାକୁ ଉପକୂଳରୁ ପଶ୍ୟା କରୁଅଛୁ । ପଶ୍ୟା କରୁଅଛୁ ଦେବା-

ସମୟରେ ସେ ବହୁ ଅପତ୍ତି ନ କରିବା ଓ ଓଳାଳ ଅମଳ ଓ ସୁଦ୍ଧି ପ୍ରଭୃତି ଭଦ୍ରଲେକ ଏଥି ବହୁକରେ ବହୁ ନ ଜଣାଇବାରୁ ସେପ୍ରକାର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ କୌଣସି ମନ ପାତକ କୋଳ ସେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାନ୍ତ ନ ଥିଲେ । ସେ ଦେବୀର ସୁ- ଗୁରୁ ଦୁଷ୍ଟିରେ ତାହା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ଏଥିରେ ବହୁ ଯତ୍ନ ଦୋଳଥାଏ ତାହା ପୁରଣ କରିବାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଦାଇବୋଟି ଏ କରମ୍ପିୟୁରରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ଦୋଇ ବଲଭର ନଜର ଦେଖାଇ ଗବଣ୍ଡିମେ- ଣକୁ ଜଣାଇଲେ ସେ ପ୍ରେଷତଞ୍ଜା ଓ ପ୍ରସବ ଲୁଗୁଇରଖିବା ପ୍ରଭୃତି ମୋକଦମାର ଅସାମ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସବା ତାହାର ସମ୍ପର୍କଭାଗ ତାକୁ ବଦାସୀ ସମ୍ପାଣା କରବା ଆଇନବିରୁଦ୍ଧ ଅଟଇ । ଯେଉଁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏପରି ଅଜ୍ଞ ଦେବେ ଏବଂ ଯେଉଁ ତାକୁର ଏପରି ଅବେଶ ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷା କରବେ ସେ ଦୁର୍ଲ୍ଲେ ଆଇନକ୍ରମାରେ ଦୋଷୀ ଦେବେ । ସୁତରାଂ ସାକ୍ଷିସ୍ଵରୂପ ଅସିଥିବା କୌ- ଣସି ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଏପରି ପଞ୍ଚାକ୍ଷା ବସୁ-ବା ଅକୃତ ଅନାୟାସ । କର୍ମୁତ ସାଦେବ ସରକରାବରେ ବାର୍ଯ୍ୟ କରଅଛନ୍ତି ସମେତ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଦେଶର ଅନେକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ଏହି ଦେଅଇନ ରୁଦ୍ଧିବାରେ ତତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଵଲପର ଜଣା- ପାଏ ମାତ୍ର ଏକାର୍ଯ୍ୟ ନିତାନ୍ତ ଦେଅଇନା ଏବଂ କର୍ମୁତ ସାଦେବକ ପ୍ରାୟ ବହୁଦର୍ଶି ହାକିମ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରବାଦ୍ଵାରା ବହୁଗୁଣମୟ କଲକ୍ଷିତ କରଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ପଟଣାର ଜଜ ଅଦା- ଲତରୁ ତାହାକୁ ଅନୁର କରବା ଉଚିତ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟ ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟରେ ଯିବ୍ୟ ଦୋଇ କରଅଛନ୍ତି ଓ କର୍ମୁତ ସାଦେବ ଏପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ଦେଅଇନି ବାର୍ଯ୍ୟ କରି ନିତାନ୍ତ ନିଜମାୟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ଚ୍ୟାଗ କରିବାର ଅନୁମତି ପାଇବା ବାରଣ ଅବେଦନ ଜଣସ୍ତ୍ରୀରୁ ତାହାକୁ ଓ ବଣ୍ଡ ବସୁାସିବ ଏକଥାର ବିଚାର କରବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କର୍ମୁତ ସା- ଦେବ ଇସ୍ତଫା ଦେଇ ତୁର ବିବେଚନାର ବାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟ ମଧ୍ୟ ଏସମ- କରେ ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରୀତିକର ବାର୍ଯ୍ୟରୁ ସଦ- କ୍ଷରେ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛନ୍ତି । ସାଦେବ ଇସ୍ତଫା ଦେଇ ନ ଥିଲେ ବଞ୍ଚି ଗୋଟାଏ ଦଣ୍ଡ ଦୋଇ- ପାନ୍ତା ମାତ୍ର ସେ ଦଣ୍ଡ ଅପେକ୍ଷା ଏମୋକଦମା-

କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଁ ସାଧାରଣ ଉପାଦାନ ଦୋଇଅଛୁ ତାହା ପ୍ରକାରେ ମଜଲିସ୍ ଅଟଇ ଏବଂ ଏହିକଥାକୁ ଅଧିକ କରି ଦେଇତାକୁ ଦେବ । କର୍ମୁତ ସାଦେବ ଧରଣଡ଼ିଗଲ ସରମ ମାତ୍ର ଦାକମଠାରୁ ପୁଲଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ସମୟରେ ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଏପରି ପଞ୍ଚାକ୍ଷାକୁ ଅପମାନିତ କରଅଛନ୍ତି । ଦାଇବୋଟି ଓ ଗବଣ୍ଡିମେଣକ ମନ୍ତବ୍ୟରୁ ସମସ୍ତେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାନ୍ତ ସେ ଏକା- ର୍ଯ୍ୟକ ଦୋଇ ଦେଅଇନ ଅଟଇ ଓ କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଣ ତାହା କଲେ ନିପୁର ପାଇବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଗୋଟିଏ ଦୃଶିତ ଏବଂ ଅସଦ୍ୟ ଆଧାରରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଦା଼ିଲିଂ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଗର ।

ଦା଼ିଲିଂ ଅଙ୍ଗବ ହିମପ୍ରଧାନସ୍ଥାନ । ଲେବେ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଅସଦ୍ୟ ବେଦନାରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟଥେ ଦା଼ିଲିଂରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ଇଂରେଜମାନେ ଏହିପରି ଶ୍ରୀକରୁ ଅତିଶୟ ଦୁର ପାଆନ୍ତି ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଅଧ୍ୟାୟ ଦେରୁ ଦା଼ିଲିଂକୁ ଗମକରନ୍ତି । ସେଠାରେ ତଳ ବାୟୁ ଅତିଉତ୍ତମ । ଅଧିକାଂଶ ସେଗ ବାୟୁ ପରବର୍ତ୍ତ- ନରେ ଅବେଶ୍ୟ ହୁଏ । ଦା଼ିଲିଂ ବାୟୁ ପର- ବର୍ତ୍ତନର ସ୍ଥାନ । ତ ଦେଶ ବିବେଦଣା ବି ହିନ୍ଦୁ ବି ମୁସଲମାନ ବି ଇଂରେଜ ବି ଉପକାରୀ ସେନାକାନ୍ତ ଦେଲେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟଲଭ ଦେଉ ଦା଼ି- ଲିଂକୁ ଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରୋକ୍ରୋସ୍ତାନିଃ ଇଂରେଜ- ମାନଙ୍କ ଅଦାସ କହଲେ ଅଗଳି ଦେବ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସଦାଶେ ସୁବନୋବସ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ ନାହିଁ । ଇଂରେଜ ଯେଉଁଠାରେ ନିବାସ କରିବେ ହିନ୍ଦୁର ସେଠାକୁ ଯିବା ନିଷେଧ । ସୁତରାଂ ଇଂରେଜମାନଙ୍କରେ ହିନ୍ଦୁ ଅଦାସ- ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇପାରେ ନା । ହିନ୍ଦୁ ଗୁଡ଼ପ୍ରାପ୍ତ ବିଷୟରେ ଅଙ୍ଗବ ଅସଦ୍ୟ ନିବାସାର୍ଥେ ପ୍ରୋକ୍ରୋ- ସ୍ତାନରେ ଗୋଟିଏ ଦେଶୀୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପ- ନାର୍ଥେ ଲୁକଲ ସମୟରେ ବଳିନୀ ଦୋଇଥିଲ ଉକ୍ତି କଲିତାକୁ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଗଣ କରବା- ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କମିଟି ସ୍ଥାପିତ ଦୋଇଅଛି । ଓ ଉକ୍ତି କମିଟିର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ସରକାରୀକର- ଗର କମିଶନର ଶ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଲ, ଲ, ଲକ୍ଷ୍ମଣା- ଦେବ ଦୋଇଛନ୍ତି । ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ମହୋଦୟ ସାଧାରଣ ଗୋଟପର୍ଥେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏବଂ ବାର୍ଯ୍ୟକ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଉହିର ସାଂଖ୍ୟ

ନମ୍ଭେ ପ୍ରଦତ୍ତ କଲୁ । ବର୍ଷେ ଦେଲ ଦା଼ି- ଲିଂରେ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଳୟ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଥିଲ ଓ ପ୍ରୋକ୍ରୋସ୍ତାନ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଗଣ କରବାପାଇଁ ଉପକାରର ମହତ୍ତ୍ଵାତ୍ମା ମହତ୍ତ୍ଵ ଉପାଦାନର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନକର ଦେ- ଶୀୟଲେବକ ଉପକାରର୍ଥେ ଟ ୫୦୦୦୦ ଟା- ମୁଲ୍ୟର ଶ୍ରେଣିଏ ଉତ୍ତମ ଓ ପ୍ରଶସ୍ତୁତ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ଓ ରକ୍ଷପୁରକାରୀ ରକ୍ଷ- ଗୋବିନଲଲ ସ୍ଵୟ ଟ ୧୦,୦୦୦ ଟା ଦେବା ସ୍ଵାକ୍ଷର କରୁଥିଲେ । ଚିକିତ୍ସକମାନେ ଏକବାର୍ଯ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିଲେ ଓ ଏପ୍ରକାର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଳୟର ଅଭାବ ସମସ୍ତେ ଅବଗତ ଦୋଇ ଉପଗେଲ୍ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମାନତ୍ଵ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ଏହା ସମସ୍ତକୁ ଅବଗତ ଯେ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଶସ୍ତୁ ଓ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟଜନକ- ସ୍ଥାନରେ ଖଣ୍ଡେ ଅଧେ ପ୍ରାପ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଅ- ଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ନାହିଁ । ଅର୍ଦ୍ଧଶ ଟଙ୍କା ଏଠାକୁ ଆସିବାର ଆଶା ହୁଏ ସୁତରାଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯୋଗା- ଇବା ସକାଶ ଅନେକ ଗୁଡ଼ର ଆବଶ୍ୟକ । ଏ- ଗୁଡ଼କମିଶନର ଶ୍ରୀମା ଶ୍ରୀମା ବିଦ୍ୟାରେକେ ଅନ୍ୟ- ଉପାୟରେ ଆଦାୟ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଅତଏବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏତଦୁପସ୍ତ ସାଥୀସମୟରେ ଜଣାଇବ ଅ ଯାଇଥିଲ ବିକ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଗେଲ୍ ଦାକ ଉକ୍ତା ଦେବଲ ସ୍ଵୟ ଧକପତ୍ତ- ସିଂଦ ୪ ୫୦୦୦ ଟା ଓ କରଦମପୁର ନିମିତ୍ତ- ତାର କମିଟିର ବାବୁ ଗୋରସୁକର ଗୋଧୁଣ୍ଡ ଟ ୨୫ ଟା ଶ୍ରୀମା ପ୍ରଦାନ କରଛନ୍ତି । ପ୍ରୋକ୍ରୋ- ସ୍ତାନିଶୀ ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଭ- ପ୍ରାସ୍ତାସାଧନ ଅସମ୍ଭବ ବୋଧକର ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପାଦାନ ଦେଲ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଛନ୍ତି । କମିଟି ବିବେଚନା ଆଶା ହୁଦୟ ମଧ୍ୟରେ ନିହିତକର ଯେଉଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେମା- ନଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିଲ ତଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅଂଶିକରୂପେ ପରିଗଣସରୂପ ଗୋ- ଟିଏ ଉପସମପ୍ରାପ୍ତ ଗୁଡ଼ କମିଶନ କରଛନ୍ତି । ଗତ ଅପ୍ରେଲ ଓ ମଇମାସ ମଧ୍ୟରେ କ ୨୧୩ ଟା ଏହି ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଳୟରେ ବସା କର ରହିଥିଲେ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୧୩ ଟା ଶୁକହୁନ୍ଦୁ ଅଟଇ । ଏପରି ଅନୁର ଅନେକଲେବକ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୁଡ଼ଅଭାବ- ଦେଉ ପ୍ରାପ୍ୟ ଦୋଇ ପାରି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ କମିଶନର ଉପସ୍ତୁତୁସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ- ଦୋଇଅଛି । ଓ ଗୁଡ଼ ମଧ୍ୟ କମିଶନ ଦୋଇଅଛି ଓ ସେଗିମାନଙ୍କୁ ଅବେଶ୍ୟସ୍ଥାନରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ-

ଘଣ୍ଟାରେ ରହିବାର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି
 କିନ୍ତୁ ପୁଣିର ଅନାଚଳ । ଉପସ୍ଥେଳୁ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାସତ ହେଲେ ଜଣେ କିରଣୀ
 ମଧ୍ୟ ମାସିକ ଟ ୩୦ ବା ବ୍ୟୟରେ କୌଣସି
 ଅସୁବିଧା ବ୍ୟତୀତ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ନିବାସ କରିପା-
 ରିବ । ସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 କେବଳ ପୁଣି ଦରକାର । ପୁଣି ଅନ୍ତତଃ ଭିନ୍ନ-
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଳୟମାନ ନିର୍ମାଣ ହୋ-
 ଈପାରେ । ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ସୁନ୍ଦରମାଣରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଳୟ ଉନ୍ନୀତକ କରବା-
 ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଲଭ ନାହିଁ କାରଣ କେତେ-
 ଦଲେକ ଉପକାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଛି ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ଅନେକେ ଦତ୍ତାଣ ହୋଇ ଫେରିଅସୁ ଅଛନ୍ତି ।
 ଅଦୈବ ସାଧାରଣ ଏକପ୍ରକାରରେ ଯୋଗ ନ
 ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ମୁକ୍ତିହସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତପତ ନ
 ଦେଲେ ଏ ସ୍ଵଚ୍ଛକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ
 ନାହିଁ । ଅଧିକ ଟଙ୍କା ସ୍ଵାସ୍ଥର କଲେ ଯଦ୍ୟପି
 ବେଶି ପୁଣି ହୋଇପଡ଼େ ତହିଁପାଇଁ ସାଧାର-
 ଣଙ୍କୁ ଉତ୍ସୁକକରାଇ ହେବ ନାହିଁ ଉତ୍ସର୍ଗ
 ଟଙ୍କାରୁ ଅସମର୍ଥ ଶେଷିର ବ୍ୟୟରେ ଖରଚ
 ଦେବାର ସୁବିଧା କରାଯିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଧାର-
 ଣଙ୍କୁ ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇ ଅଛି । ଶୂନ୍ୟ-
 ଦାତାମାନେ ବେଳ ଅର୍ଥ ବେଙ୍ଗଲ ଅବା
 ଦାର୍ଜିଲିଂର ଲିପ୍ପୁଡ଼ର ବେଙ୍ଗକୁ ସ୍ଵା ଶୂନ୍ୟ
 ପଠାଇବେ । ଶୂନ୍ୟମାନ ସାଧାରଣ ପଠିକାମା-
 ନକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅନୁମୋଦନ ଅଣା କରୁଁ କ କମିଟିର ଅଣା
 ପୂର୍ଣ୍ଣକରଣ ବାରଣ ସମ୍ଭାଷଣର ଅଗ୍ରସର
 ହେବେ । କାର୍ଯ୍ୟଟି ଯେମନ୍ତ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ
 ଭେଦକୁ ମହତ୍ତ୍ଵ ସଂଚଳ ଏବଂ ଯେପ୍ରକାରେ ଦେଖା-
 ଯାଉଅଛି ସେ ଏକାଦ୍ଵାରା ଭାଷା ଉପକାର
 ହେଉଅଛି ଏବଂ ସ୍ଵାକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅଧିକ ଭୋଗୀ
 ଭାଷା ହୋଇ ଲେଉଟି ଯାଉଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାରେ
 ସାଧାରଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟର ବିଶେଷ ଅବଶ୍ୟକତା
 ରହିଅଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଯାହା ତାଙ୍କ ଭରଣ
 ତାହା ଉପସ୍ଥଳୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟିତ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠାରେ ଗତ ସୋମବାରବନ ରେକଲ୍ଡ ଏକଦା ମୁକ୍ତାବ
 ପକ୍ଷଣୀ ହୋଇଥିଲା । ୧୮୮୧ ପକ୍ଷଣୀ ଦେଇଥିଲେ ନିଶ
 ପାଖ ବରିଅଛନ୍ତି ।
 ନଗେ ମୋଗଲସୁ ଅଠାଇତ ବଡ଼େଶ୍ଵର ବସାବୁ ସାର୍ଦ୍ଧ
 ସାହି ହଠାତ୍ ତାହାର ନୀତିକୋଡ଼ି ଏପରି କରନ୍ତ ଯେ

ସମ୍ପର୍କରେ ପଡ଼ିଗଲା । ଯେତେ ଟେକାଟେକ କର ବସାବୁ
 ଦେଖ ଗଲେ । କହିଥିଲେ ପରେ ଶିବମଳ ରୁପିଏ ଏବଂ
 ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଓପରୁ ଯାହା ହେଲା । ଓପରୁଠାର ଉତ୍ତରୀ
 ହେଲେ ସୁଦା ତହିଁ ଅରବନ ମରଗଲା । ଯାହା ପୁରୁ
 ଶିବମଳ ରୁପିଏ ନୁହେଁ ବୋଧ ହେଉଅଛି ।

ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଫାହାଟର ଜଣେ ଗ୍ରୀଷ୍ମିକ ପାଣିଦ୍ଵାର
 ଅସୁବିଧା କଲା ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏ ବରଗରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।
 ଅସମାନକ ଜଳ ମାତ୍ରେ ଅସନ୍ନା ରୁଧିକାର ସରବ
 ନାଲେସ୍ଵରଠାରୁ ଯେଉଁଅସିବେ ।

ଏ ବରଗରେ ଓପାଠା ବରଂ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଶିଷ୍ୟ
 ବରଗର ଶମିଳ ଭାଗ୍ୟସାଧା ହବା ସ୍ଵତ୍ଵ ମୁକ୍ତା ସର୍ବା ଏବଂ
 ବଦ୍ଧସୁଖ ପୁଣି ହାତୁ ଇତ୍ୟାଦି ନ ଶାଲବା ବସ୍ତୁରେ
 ମିଳନସିପାଳୀ ମନାଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ବେରକୋଇ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଯେ-
 କଙ୍କର ଯତନ ଅନେକପ୍ରକାରରେ ପୁର ହୋଇଅଛି ।

ବେରକୋଇସୁଦର ବଡ଼ ହରକଣା ବାଟସର ବରୁ
 ସୁଯୋଗ୍ୟ ସେକେଟସନ ସତ୍ତ୍ଵ ଓ ତେଜରେ ତହିଁର ଅବସ୍ଥା
 ଏଶିକ ଲଲ ହୋଇଅସରବ ଜଣେ ପଡ଼େଇକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।
 ବାଲେସୁଦରେ ମୁରୁବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଅଛି । ବେରକ
 ମସୁରକଣ୍ଠ ଓ ସନସିଂହର ଉଦାସବାର ଜଣାଯାଏ ।

ବେତୁପାସ ଦାରିଲୁ ମୁକ୍ତଦଣ୍ଡିକା ଅପସ୍ୟରେ ପ୍ରେମ-
 ଚୁନ ସେନ ଏକବର୍ଣ୍ଣ ସାମକାସତ୍ର ପାଠଅଛି ।

ବାଲେସୁଦରେ ଅଧ୍ୟ ଓପରଠା ଘଣ୍ଟିଅଛକୋଇ ସେଠା-
 ସସ୍ଵାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଖଣିବସ୍ତୁତ ପାଠକରୁ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

କଳିକତାପୁରର ଉତ୍ତ୍ଵ ସେକେଟସ ମିଃ ସେ ଭସୁରୁ
 ପଠକାରୁଆହେବ ତାଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠିତ କୁଟା ବର୍ତ୍ତନବସ୍ତର ତ-
 ତର ମାସ ତା ୮ ଉତ୍କଳ ସୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସିତ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳବେଞ୍ଚର ଅବୈତନକ ମାତ୍ରେକ୍ଷେତ୍ରପଦରେ ବାବୁ
 ଅରସୁରଗଣ ଘୋଷ ଓ ମୁନସି ଦାପିକାରମାନ ଅତୁଳ୍ଲ
 ନିସ୍ତୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଚାନ୍ଦିଶ୍ରେଣୀମାନକ୍ଷେତ୍ରକ ସମତା-
 ଗ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ବଡ଼କ ସରକରେ ଅବୈତନକ ମାତ୍ରେକ୍ଷେତ୍ର ବାବୁ
 କହାକିଲାଇ ପଠିତକ ନିସ୍ତୁ ମନ୍ତୁର ହୋଇଅଛି ।

ଲଣ୍ଡନ ନଗରରୁ ପସିପକା କରତମାସ ତା ୫ ରପର
 ଦାରସ୍ୟାଦରୁ ପ୍ରକାଶି ଯେ ତହିଁ ପୁସ୍ତକର ଘଡ଼ରେ ଅ-
 ମାନକର ତମ୍ବୁ କ୍ଷୋ ସେକେଟସ ପ୍ରକାଶକରେ ସେ ସିନେ-
 କ୍ଷୁର କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କୀୟ ରପୋର୍ଟରପରେ ସବର୍ଣ୍ଣମେଢ଼ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 କୈଣସି ମତାମତ ଶିର କର ନାହୁଁ ସାତ୍ତ୍ଵ ସିନେସର୍ବସ-
 ପକ୍ଷାସିମାନକର କସୁପର ମାମା ବୃଦ୍ଧି କରବା ସବର୍ଣ୍ଣମେଢ଼-
 କର ଇଚ୍ଛା ନ ହୁଏ । କା? ଏତେ ଅଣା କ ସବୁସ୍ଵପ୍ନରେ
 ବ୍ୟର୍ଥହେବ ?

ଅସମାନକର ରାବଣ ଲର୍ଡ଼ଲେଟୁ ତାହାର ମତୋତ୍ତ
 ଅଗାମି ନବେଶ୍ଵରମସ ମଧ୍ୟସମୟରେ କରତଅତ୍ତ୍ଵ ସରତଅତ୍ତ୍ଵ
 ଯାହା କରବେ । ସୁବେପାସୁ ସାହାକରଣୀ ଶୁଭୁତର ଅବାର
 ଧାରଣକର ଅସମାନକର ବର୍ତ୍ତମାନକର ଲର୍ଡ଼ ତତ୍ତ୍ଵନ-
 ମତୋତ୍ତ୍ଵସୁ ଘୋଷ ଅତ୍ତ୍ଵ ଖାଣି ନ ହେଲେ ସେ ଲର୍ଡ଼ଲେଟୁ
 ତାହାର ସାହେବକ ଅଗମନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ରହିବେ ।
 ଓପମା ନାନକ ଏକ ତତ୍ତ୍ଵାବତରତତତ୍ତ୍ଵ ହୁଡ଼େତ-
 ମାନିକ୍ତ୍ଵ ଇସକାରେ ବଡ଼ ନୟାତ ଲଗାଉଥିବାର ସମ୍ଭାବ

ମିଳନ ସ୍ଵପ୍ନ ଉତ୍ତ୍ଵମିଶ୍ରାଦାଦା ବପସରେ ଯାହା ବରିଅଛି ।

ଅପଗାମ ସାମାନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ଦିନକାଦିନରେ ଉତ୍ତ୍ଵକ
 ଲଗାଇ ଥିବାର ବନ୍ଧନାତ୍ୟାୟ ଲେଟେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅପ-
 ଣା ମଧ୍ୟରେ ସୁବ ବସନ୍ତାଦ ଲଗାଇ ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।

ବେରକୋଇ ସମ୍ଭାଦ ଅସିଅଛି କ ସେଠାରେ ଉନବିଞ୍ଚାର
 ଘେରମାତେ ତତ୍ତ୍ଵମାସ ତା ୫ ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍ତ୍ଵକାତ୍ୟ-
 ସମିତ ଭେଦ ଏକ ସର କରୁଅଛି । ମେଣ୍ଡିଅର ଉତ୍ତ୍ଵକାର
 ତୁସେନମିଟ୍ଟ ସବତର ଅହତ୍ତ୍ଵପ୍ରକାର କରୁ ଅମବଦାର
 ଜଣେ ଲକର ମିଃ କୋଷି ବସ୍ତୁତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
 ସୁତ୍ର ସମସ୍ତେ ଏକକାଦିନରେ ସମିତସପକ୍ଷରେ ମତ ପ୍ରଦାନ
 କରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହକାରଣ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵସିଧା ସ୍ଥାପନ
 କଲେ । ଉତ୍ତ୍ଵମ ।

କରକତା ଅଞ୍ଚଳରେ ପରୁତ୍ତ୍ଵକ ନାନକ ଜଣେ ପୁସ୍ତକ-
 କମାଦାର ଓ ଜଣେ ବନେକକର ଏକବର୍ଣ୍ଣ ନେବା ଅଞ୍ଚଳରେ
 ଏକ ଅପାମିପ୍ରତ ଅତ୍ୟାକ୍ତ କରିଥିବାରୁ ଘୋଷ ସୁପୋର୍
 ହୋଇ ଥିଲେ । ଅଭିପୁର ଘୋଷ ଅତ୍ୟାକ୍ତରେ ମୋକଦମା
 ଏମାନକ କରୁବେ ସାକ୍ଷୁ ହୋଇ ଶିକାରୁ ଜମାଦାବକୁ
 କ ୨ ଶ ଏବଂ ବନେକକରୁ ଏକବର୍ଣ୍ଣ କଠିନପଦପ୍ରମ-
 ସହତ ବାଦ୍ୟାସ ପତ୍ର ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକ ସାକ୍ଷାନ ।

ତାହାଘର ଶାନ୍ତରେ ଏକ ତରକର, ବି, କାର୍ଯ୍ୟ ମତୋ-
 ତସୁମାନେ କରତରେ ଆଦି ସରତକାତ୍ୟସୁ ସମିତ ସୁସକରେ
 ଯେ ଅନୋଳନ ଲଗାଇ ଥିଲେ ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ପାଦ୍ଵିନେକର ଜଣେ ମେମ୍ବର ତରକର ଏକ ବେନ-
 ସାହେବ ଅଗାମି ଏଦାକାଦର ଅଧିବେଶନରେ ଘୋର
 ଦେବାର କୁତସବକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବେତେକ
 ମେମ୍ବର ମଧ୍ୟ ଏଠାରୁ ନିମନ୍ତପତ୍ର ପାଠଲେ ଅସିବାର ଇଚ୍ଛା
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅସୋମାନେ ଉତ୍ତ୍ଵା କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଲରତରୁ
 ନିମନ୍ତପତ୍ର ଶିକାରେ ତୁଟି ହେବ ନାହିଁ । ବେନ ସାହେବ
 ମତୋତ୍ତ୍ଵ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ଉତ୍ତ୍ଵକାତ୍ୟସୁ ସମିତର ଅଣା
 ଏକ ଉଦେଶ୍ୟ "ତାସ୍ୟସ୍ଵତ୍ତ୍ଵେ ନଘତ" ଅଛି । କଥା-
 ଖା ସତ ମାତ୍ର ଏପରି ଉଦାରଭାବରେ କେତେଜଣ ଘେବ
 ହୁଅି ପାରିବୁ ।

ଉଦାହରଣ-ସମ୍ପାଦ ।

ପ୍ରାୟ ୧୦ ତର ହେବ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୁରବାର ପୁରଗୋଟା
 ଉତ୍କଳ ଉପସିତ ହୋଇ କଶେଷ ଚୈତ୍ୟ କରଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଗତ ମନକରାର ଶନ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବାକର ମିତରୁତ୍ତ୍ଵ ହୁଇ
 ରହିବୁ ବ୍ୟ ବଦଅଛନ୍ତି ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉତ୍ତ୍ଵକାକାର ଉପସିତହୋଇ
 ବେନ ଉତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରତପାନନରେ ସକା ତପୁରମାତ୍ର ବୈଶ୍ଵ-
 ବର୍ତ୍ତନ କର ନାହିଁ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ହତୁବେନ ଧାରଣ
 କରୁଥିବାର ଦୈଶାସ୍ୟ ।

ପଞ୍ଚମେରକକ ପ୍ରତି ।

ସ୍ଵାଠଲର୍ଡ଼-ପ୍ରତ୍ଵଶ୍ରୀତ କୁରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ
 ବ୍ୟକ୍ତିକଶେଷକୁ ଗାଳିଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଲେଖାହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରକାଶକ ପୋଷ୍ୟ ନୁହଇ ।
 ବ୍ୟକ୍ତିକଶେଷର ଯେଉଁ ଦୋଷ ବା ଭୁମିରେ ମା-
 ଧାରଣର ଦାନ ଲଭ ନାହିଁ ତାହା ସମ୍ପାଦକ-
 ଶରୁ ବସ୍ତୁ ନୁହଇ ।

ଶ୍ରୀ-ସାମାନ୍ୟ ସରକାସକର୍ମକାରକର
 ଅନର୍ଥକ ବନକା ପ୍ରକାଶକରବା ଉଲ୍ଲବଦେନା
 ବରୁ ନା ।

ପ୍ରେସ୍‌ରପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚମୋଦକ ମହାମନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ରେ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ—

ମହାଶୟ ସର୍ମାପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଜଣେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଗଳ ବନ୍ଧୁ ହୁଅଁ ଓ
ପୁରୁମାନଙ୍କୁ ପରତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ସ୍ୱୟଂ ଏକାକୀ-
ରେ ଦାବୀର ହୋଇ ଯିବାରୁ "ସରକାରୀ"ର
କେତେକଜଣ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ନିକଟରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ନେଇ ଉତ୍କଳୀର ଭୂତୀ ପଲ୍ଲୀପତ୍ର ଦାବ କର
ଶୁକ୍ତିଲଭ କରି ଥିଲ । ସମ୍ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀର କର-
ଲଭ ବୁଦ୍ଧି ଦ୍ରାସ ଦେବାରୁ ଶ୍ରୀ ଉକ୍ତ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ
ପୁନର୍ବାର ଅସିଅଛି । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଗୁଡ଼ରେ
ସ୍ଥାନ ଦେଇ ନାହିଁ ଏଣୁ ଶ୍ରୀପୂର୍ବକରୁ ବ୍ରାହ୍ମ-
ଣ ଶାସନ ଅନୁଷ୍ଠାନକରି ସେ ସ୍ଥାନରେ ପଞ୍ଚାଳୀ
ଶ୍ରୀ ପର ଓ ଶ୍ରୀ ଓ ବର୍ତ୍ତୀ ସଦ୍ୟା ଦାଣ୍ଡରେ
ପଠି ରହିଅଛି । ଶ୍ରୀ ପରୁରକାରେ ସେ କହେ
ମୁଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘର ବ୍ୟଗ୍ର ଅନ୍ୟ କାହାର ଜଳ ସ୍ପର୍ଶ
କରି ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀ ପୁନର୍ବାର
ଉକ୍ତ ପ୍ରବଣ କରି ପାରେ କି ନାହିଁ ତାହା
ଅପରାଧ ପାରିବା ଆଦରମାନଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ଭୋଗ-
ଚଳକ ଉତ୍ତର ପାଇବାର ଅଶୀ ରହିଲ ।

ତଥାପି } ଏକାନ୍ତ ବସନ୍ତ
ଶ

ମହାଶୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଶ୍ରୁର୍ଯ୍ୟ ଘଟଣାଟିକୁ ଅପର-
କ୍ଷର ପ୍ରବଣ୍ୟାଦି ପରିକାରେ ସ୍ଥାନଦାନ କରି
ସଦ୍ୟାଧାରଣକୁ ଜଣାଇଲେ କାହାର ଦେହ ।
ଅଳଙ୍କ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ଦେବ ଅମ୍ବେମାନେ
ଶୁଣୁଥିଲୁ ପାଲେପୁର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ
ଦାଟ ନିକଟରେ ଦାବା ଦେବ୍ୟନାଥଙ୍କର
ଅଳ୍ପ ଭଗ୍ନି ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ସେ ସ୍ଥାନରୁ
ଅଳ୍ପ, ଶୁଣୁଥିଲୁ ସତ୍ତ୍ୱ, ଲୋକ ଆବେଶ୍ୟ
ଲଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ସୁଲଭ
ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଏକ ଅଳ୍ପ ଆବେଶ୍ୟ ଲଭ
କରିବାର ଦେଖି ଏକ ସୁଲଭ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ
ସତ୍ତ୍ୱ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ଶତ, ଲୋକଙ୍କ
ମୁଖରୁ ଦାବା ଦେବ୍ୟନାଥ ଚଳେ ହୁକୁମ
ଦେଉଥିବାର ଶୁଣି ଉକ୍ତସ୍ଥାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରବ-
ଦାରଦନ ମାଷ୍ଟରମାନଙ୍କ ସହ ଅଗ୍ରସର
ଦେଲୁ । ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଖିଲୁ ପୁଣ୍ୟକୁ
ସ୍ଥାନଟି କରନାଳ ଓ କୁଅଁପାଳ ଶାଖା ସତ୍ତ୍ୱ-

କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅଟେ, ମଧ୍ୟରେ ଅନାଳ ଦୁ-
ପଦକା ତଥାପ ଦେବ । ଉଦ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
ହୁକା ଅଛି, ହୁକାଟି ଦଧି, ଦୁଗ୍ ଓ ଲବଣ-
ଅଦରେ ଧରଲଭ ; ହୁକାର ଦକ୍ଷିଣଅଡ଼କୁ
ମୁଲଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଏକପଦକା ଲମ୍ବା ଅର୍ଦ୍ଧପଦକା
ଓସାରରେ ଅଳ୍ପ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ନୟନ-
ଖାଲ ଅଛି, ଗୋଟିଏ ସର୍ପ ବନସ୍ତାଙ୍କୁ ନ-
ସୁଲରେ ପ୍ରାୟ ଗୋଳଅଳ୍ପ ଲମ୍ବା ଦେବ,
ଦାର ବଶେଷରେ ପ୍ରଥମ ଖାଲରୁ ଦାହାର
ହୁକାରୁ ଅସେ, ପୁଣି ସେହି ହୁକାରୁ ଅନ୍ତ-
ର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇ ଅପର ଖାଲରେ ବା ଦେବେ-
ଦେଲେ କରନାଳ ଭିତରେ ପ୍ରମାଣ ପାଏ ।
ଦାହାରକା ସମୟରେ ଲୋକମାନେ ଅନଳରେ
ଗର୍ଭକ ହୋଇ ବସିବୋଲି ହୁନହୁଲ ସହ
ସେହି ସର୍ପକୁ ସ୍ପର୍ଶକରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ତାହା
ପଛେ ଧାବମାନ ହୁଅନ୍ତି । କେହି ବା ବନ,
କେହି ବା ପାଚଲକଦଳୀ ହସ୍ତରେ ଧରି
"ଦାବା ଅସ, ଦାବା, ଅସ" ମୋଲି ଅହ୍ୱାନ
କରନ୍ତେ ସର୍ପ ଦାହାର ଦାହକୁ ଡେଇ-
ପଡ଼େ । ରୋଗିମାନେ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନକୁ ଉତ୍ତର-
ଅଡ଼କୁ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ଏକ ଦକ୍ଷିଣଅଡ଼କୁ
ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧମାସ, ଦୁଇଦିନ ମଦକା ତଥା-
ପରେ ପୁନଃପ୍ରମ, ଶାଖ ଉତ୍ତର ଓ ବାଡ଼-
ମୁଲପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପସିଅ-
ଲେ ଓ ଗୋଟିଏଲେଖାଏଁ ଉପରେ ଦେଇ
ପଡ଼ି ରହିଅଛନ୍ତି, ଉଦ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ
ବଜ୍ରଲୋକ ସେମାନେ ତାଳବରଡ଼ାରେ
ଗୋଟିଏଲେଖାଏଁ ଭର କରି ଶୟନ କରିଅ-
ଛନ୍ତି । ସେହି ମାନେ ଅପନ୍ତରରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି,
ସେମାନଙ୍କୁ ସେତେବିଧୀ ହୁକୁମ ଦେଉଅଛି
ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ସେରୁପ ନୁହେ । ପୁଣି ଏ ସ୍ଥାନରେ
ଅସଂଖ୍ୟ ବଲ୍ଲଭ ଓ ମହୁମାଛ ଥିଲେହିଁ
ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଦେବରେ ଆଇଁ କୌଣସି
ଅଳ୍ପ କରି ନାହାନ୍ତି । ମହାଶୟ ! କଳପୁ-
ଗରେ ଏ ବିବାସ ! ଯେବେ କୌଣସି ପୁଣ୍ଡ-
ଭରୁଜମାନଙ୍କୁ ଜଣାଥାଏ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଚି-
ଦାଧର ଦେହ ।

ଅପରକ୍ଷର
୧୮୮୮ ଶ୍ରୀ ଦୟାନିଧି ଦାସ ଅପ୍ରେଲରେ
ସୁଲ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ଶୁଭ ।

ମହାଶୟ !

ଖୋରଧାର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧେ କେତେକ-

ଗୋଟି ବସନ୍ତ ଏକାଦ୍ୱାରା ଜଣାଉଁ ଅଛି ଏକ
ଉଦ୍ୟା କରୁଅଛି ଏପରି ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ବସନ୍ତ
ଅପଣ ସୁଖୀୟ ପରିକାରେ ସନ୍ଦିଦେଶିତ କର-
ବାରେ କୁଣ୍ଡିତ ଦେବେ ନାହିଁ ।

"ଖୋରଧା" ଇଂରାଜୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର
ଶାସନାଦାନ ଓ ଓଡ଼ିଶାବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟ-
ଜିଲ୍ଲାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ, ସାଧାରଣକ ପରଞ୍ଚାଳ-
ଯୋଗୁଁ ଚହଁର ବିଶେଷ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର
ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଧ ଦେଲ । ଖୋରଧାବାସି
ପ୍ରଜାଙ୍କର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ଜ ୩୮୩୦୦୦ ଶ ଓ
ଚହଁର ମୋଟ ରକବା ଏ ୨୩୩୦୦୦ ମଧ୍ୟରୁ
ଅଦାମ ଜମି ଏ ୩୩୦୦୦୦ ଅଟେ, ଖୋରଧା-
ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ କୃଷିଜୀବୀ ଓ ଅବ-
ଶିଷ୍ଟ ମଜୁରୀଦାର, ମହାଜମା ଓ ଗୋଦଗାର-
ପ୍ରଭୃତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯେତେ ଉପଜାବିକା ଅଛି
ତଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ଗଣକର ଜ * ଶରୁ ଅଧିକ
ଲୋକ ନିବ୍ୟାଦ ଦେବାର ଅନୁମାନ ହୁଏ ନାହିଁ,
ପୁଣ୍ୟ ବ ୧୦ ଶ ବ ୧୫ ଶରୁ ଦେଖିଲେ
ନିମାଗର ସହକରେ ବର୍ତ୍ତୀର ନୟମ ପରବ-
ର୍ତ୍ତକ ଓ ପରମାଣ ଅନୁ ଦେଉଥିବାରୁ ଶସ୍ୟା-
ଦର ଉତ୍ପନ୍ନ ବନ ଉଷା ହେଉଅଛି, ବଶେ-
ଷରେ ବନ ସନ ୧୮୮୭ ଯାଲ ବସନ୍ତ ଏ
ଖୋରଧା ଅଞ୍ଚଳରେ ମୋଟ ଅମଦାମାର ଦାହ-
ଦାର ଉପକରୁ ଅଧିକ ନୁହେ, ଅର୍ଥାତ୍ କେଉଁ
ଜାଗାରେ ଶୁଣପଣ, କେଉଁ ଜାଗାରେ ଉପଣ,
କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଆଠପଣ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଫସଲ
ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଲ୍ଲ, ପୁନଶ୍ଚ ଖୋରଧା ମଧ୍ୟରେ
ଧାନ କେବଳ ପ୍ରଧାନ ଫସଲ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେ
ସବୁ ଫସଲ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ବୟୁପ୍ରସର-
ମାଣରେ ହୁଏ ତାହା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେ କିମ୍ବା
ତଦ୍ୱାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକମାନଙ୍କର ନିବ୍ୟାଦର
ଅଶୀ କରସାଇ ନ ପାରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଖୋରଧା ପ୍ରଜାବାସିମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ତତ୍ତ୍ୱଦପଣ ଲୋକ ଉକ୍ତସ୍ତୁ ଅଟନ୍ତି
ଏମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏପରି ହୋଇଅଛି
ଯେ ଅନ୍ୟ କାହାରଠାରୁ କିଛି ପ୍ରାପ୍ତ କ ଦେଲେ
ଏକ ଖୋରଧା ଖାଲ ଏକଦିନ ତଳବାର ଶକ୍ତି
ନାହିଁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇପଣ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧ୍ୟନ୍ତ
ଲୋକଙ୍କର ବଳୁ ଅର୍ଥ ବା ଧାନ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ଅଛି,
ଚହଁରୁ ସେମାନେ ନିଜେ ନିବ୍ୟାଦ ହୋଇ-
ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ପାଲନ୍ତି,
ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ କେବଳ ବର୍ଷ ମେଷ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅପଣାର ନିବ୍ୟାଦ ତଳାପ ପାରିବେ ତତ୍ତ୍ୱ-

ବ୍ୟକ୍ତିତ ଚାହାନ୍ତାରେ ଅତି ଅଧିକ ଅଶା
 କରପାଇ ନ ପାରେ । ସନ ୧୮୯୭ ସାଲ
 ସକାଶ ଚପ୍ପାର ଦେଉଥିବା ପସଲ ଜଳ ଅଭା-
 ବରୁ କେତେକ ମୁଣ୍ଡା ଲାଗିବାରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇ
 ଯାଇ ଅଛି, ଯଦୃଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ଦେଉଷଣ ନୋହି-
 ବାରୁ ଗୃହବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଗିତ ପ୍ରାୟ ରହିବାରେ
 ମଜୁରଦାରମାନଙ୍କର ମଜୁରୀ ବଳ ହୋଇଗଲା,
 ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ପ୍ରାୟ ଅଧି-
 କାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଅନାଗୁରୁରେ ଅସ୍ତି ଚର୍ମ
 ସେସ ରହିଅଛି, ଯଦ୍ୟପି ସେମାନେ ଅପଣା
 ସଦୃଶ୍ୟ ଭକ୍ତ ଓ ଅପଣା ଅଗ୍ରବ ଦୂର କର-
 ବାର ଉପାୟାନୁରୂପ କ ଦେଖି କେବଳ ଗୁଲୁ-
 ଗ୍ରାସହର ଅସ୍ତିତ ଦୋ-ଅସ୍ତିତ ମାତ୍ର ସେମାନ-
 କର ସେହି ମନଃସାଧନା, ଲୋକପସରଣର
 ଅସ୍ତିତ ଦୋଇ ଶୋଭାପା ସଃ ଓଃ ଅସିସର
 ମହାମହମ ଶ୍ରୀୟତ ଶା ଓକଲିଭି ସି ଟେଲର-
 ସାଦେବକ ଅନୁଃକରଣରେ ପ୍ରବେଶ କରୁବାରୁ
 ସେ ମହାମାତ୍ର ଯତ୍ନରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ
 ରକ୍ଷା ଓ ଉପଶ୍ରୁତ ଧାନ ପସଲ ଚରଦୁଦ କର-
 ସିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଠାଳାବଧ ଉପାୟ ଅବଲ-
 ମିତ ଦୋ-ଅସ୍ତିତ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନେ କର୍ମା ଅରମ୍ଭ
 ଦେବାରୁ ଜମି ବନ୍ଧୁ କେଉଁସଣ ହେବାର
 ଅରମ୍ଭ ଦୋଇଅଛି ଓ ପ୍ରବେଶକ ଜମାରେ
 ଏକ ଜଣ ସଃ ଓଃ କଲେକଟର ନିୟୁକ୍ତ
 ଦୋଇ ନରୁପାୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ଭରଣ ପୋଷ-
 ଶନମନ୍ତେ ବନ୍ଧୁ ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ମଜୁର ପାଲପାରିବେ
 ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସ୍ଥାନେ ବଳ ଓ ଗୁପ୍ତା-
 ଓଶେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ କରାଯାଉଅଛି ଏବ
 ପସଲ ଚରଦୁଦ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବେଶକ ମଜୁରୀରେ
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁ ଚଳାବା ଦିଆଯାଉଅଛି,
 ବିଶେଷରେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଏହି ଦୁଃଖ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ସ୍ଥାନୀୟ ରାଜପୁରୁଷଙ୍କ ଅନୁଃକରଣରେ
 ଜାଗରୁକ ଦୋଇ ଥିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ତ ଦେଖା-
 ଯାଉଅଛି ମହାମାତ୍ର ଶ୍ରୀୟତ କମିଶନର ସାଦେବ
 ଓ କଲେକଟର ସାଦେବ ଓ ସବୁଜନକ-
 ଅସିସର ସାଦେବମାନେ ସ୍ୱୟଂ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଟୋଇଆ ମହାମରେ ବିରାଜମାନ କର ଚପର
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ହେବ ଓ ସେମାନେ
 ଉପଶ୍ରୁତ କ୍ଳେଶରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ ଅହରହ ଏହି
 ଚିନ୍ତାରେ ନିମଗ୍ନ ଅଛନ୍ତି ରାଜପୁରୁଷମାନଙ୍କର
 ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ଉର୍ଦ୍ଧବ୍ୟ କୋଇବାରୁ

ଦେବ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଧରକାର ବ ଲଜା ଉଦ୍ଧବ୍ୟରେ
 ଦେଖା ଯିବ । ଲଜ ।
 ଶୋରଧା } ବସମ୍ବଦ
 ୧୮୮୮ } ଶ୍ରୀରାଧାକୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଚନାୟକ ।
 ମହାଶୟ
 ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପଞ୍ଜିକୁ ଅନୁଗ୍ରହ-
 ପଦକ ଅପେକ୍ଷର ପସିବାର ଏକପାର୍ଶ୍ୱରେ
 ସ୍ଥାନଦାନ କଲ ବାଧୁକ ଏକ ଉପକ୍ରମ ଦେବ ।
 ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଏକକାକ୍ୟ ଦୋଇ ସୀକାର
 କରବେ ସେ ନୈତିକ ଉଦ୍ଧର ବ୍ୟକ୍ତିରେ
 ଜାଗାୟ ଉଦ୍ଧର ଦୋଇ ନ ପାରେ ଏବ ଅମ୍-
 ମାନକ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ଏହି ସର୍ବୋଚ୍ଚ
 ବିଷୟଟିରେ ଅର୍ଥାତ୍ ନୈତିକ ଉଦ୍ଧର ସାଧନରେ
 ଯେପରି ଅନାୟ ଏକ ଉଦାସରତ ପରଲିଖିତ
 ହୁଏ ଅତି କୌଣସି ବିଷୟରେ ସେପରି
 ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷିତ ଏବ ମାତ୍ୟଗଣ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେଉଁମାନେ ସମାଜର ଅଶା ଏବ
 ଉଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ଚରଣସ୍ଥାନୀୟ ବିଷୟରେ
 ଚିନ୍ତା କଲେ ମଞ୍ଜୁରଦୁଃଖର ସମ୍ଭାର ହୁଏ ।
 ଜଣେ ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ସାଧୁ ମହାତ୍ମା କହୁଅଛନ୍ତି
 „One thing is needful,—money
 is not needful, fame is not need-
 ful, education is not needful and
 even health is not needful, but
 charactor abov.” ବାସ୍ତବରେ ଏ ଉକ୍ତିଟି
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାର୍ବର୍ଥ । ଚରତ ପରମ ଅମଲ୍ୟ
 ଧନ । ଏହା ସହିତରେ ପାର୍ଥକ କୌଣସି
 ବସ୍ତୁର ଚୁଳକା ଦୋଇ ନ ପାରେ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଏ ପରମଭକ୍ତକୁ ଦେଇଅଛି ତାହା ଅପେକ୍ଷା
 ଦେବ ଓ ଦୁପାପାତ୍ରଜୀବ ଏସବାରରେ ଅତି
 କେହି ନାହିଁ । ଦେଶର ଉଦ୍ଧବ୍ୟତ୍ତ ଉଦ୍ଧର ଶୁଦ୍ଧି-
 ମାନଙ୍କ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପରେ ନିର୍ଭର କରେ;
 —ସେମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟାପକରେ ଦେଶର ଅଧ୍ୟ-
 ପକ ଏବ ଉଦ୍ଧରରେ ଦେଶର, ଜାତିର ଓ
 ସମାଜର ଉଦ୍ଧର । ସ୍ଥାନୀୟ ଶୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ସମ୍ଭାବର ପ୍ରଭ ଅଦର ଏବ ସକର୍ମର ପ୍ରଭ
 ଅନୁରକ ଶକ୍ତା ଜନ୍ମାଦିବା ନିମନ୍ତେ ଅଜକୁ
 ପ୍ରାୟ ଅ ୨୫ ଡାକ ବର୍ଷକେଲ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ
 ଉଦ୍ଧାୟ ଶୁଦ୍ଧ ସମ୍ପିଳ ବୋଇ ଏହି ନଗରରେ
 ଶୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରାପକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଳେକେ
 ମନେ କରନ୍ତି ଏହା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନୁର୍ଗତ
 ଏବ ପିଲମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ବାନ୍ଧି
 କରାଇବା ଏହାର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ବନ୍ଧୁ
 ଏ ମତଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପାୟକ । ସମସ୍ତେ ଏହା ଜଣନ୍ତୁ

କାଣିବେ ଅପ୍ରେମାନେ କୌଣସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ବିଶେଷର ଅନୁରୂପ ନୋହୁଁ । ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ
 ସକାଶିତାକୁ ଅପ୍ରେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଶାକରୁଁ ।
 ଅନ୍ତ ବାସୁପର ସାଧନ ଏକ ନିର୍ମୂଳ । ସାମ୍ପ୍ରଦା-
 ଯିକ ହେଲେ ଅପ୍ରେମାନେ ତାହାକୁ ବାବରୁକ
 ବୋଲି ମନେ କରୁଁ । ସମୁଦାୟ ଧାର୍ମିକମାନେ
 ମୁକ୍ତବ୍ୟରେ ଏହା ସୀକାର କରବେ ସେ
 ଉଦ୍ଧରକ୍ତ ପ୍ରାଣ ବସତା ଓ ତାହାକର ପ୍ରିୟକାର୍ଯ୍ୟ
 ସାଧନ କରବା ପ୍ରବେଶକ ମନସ୍ୟର ଅବଶ୍ୟ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପୁଣ୍ୟପୁରୁଷମାନେ,
 ପୁଣ୍ୟପାଦ, ବୁଦ୍ଧଜଗ୍ଠ, ଅର୍ଯ୍ୟ ମହର୍ଷିମାନେ ମଧ୍ୟ
 କହୁଅଛନ୍ତି “ବସିନ୍ ପ୍ରାଣ ଚସ୍ୟ ପ୍ରିୟକାର୍ଯ୍ୟ”
 ସାଧନକ ଚରପାସନାମେତ” । ଏହି ସାଧାରଣ
 ରୁମିତପରେ ସମସ୍ତ ଧର୍ମର ଚିତ୍ୟ ଶେଷରେ
 “ଶୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କ” ରୁଡ଼ି ସମ୍ପ୍ରାପିତ ।
 ଅଜକୁ କେତେକ ଚନ୍ଦ ଦେଲ ଏହି ସମାଜର
 ସଦ୍ୟମାନେ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ Theologi-
 Library (ଧର୍ମସମ୍ପାଦୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ) ସ୍ଥା-
 ପକ କରବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏଠାରେ ହିନ୍ଦ, ମହମ୍ମଦୀୟ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟ ପ୍ରଭୃତ
 ସବ ପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚକୃଷ୍ଣ ଧର୍ମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ରଖା-
 ଯିବ । ସାଧୁମହାତ୍ମାମାନଙ୍କର ଜୀବନାଚାରରେ
 ମୂଳପ୍ରାଣରେ ଜୀବନର ସମ୍ଭାର ହୁଏ, ନିରାଶ
 ପ୍ରାଣ ଅଶାନ୍ତ ହୁଏ, ସ୍ଥାନଚରଣ ନୁଷ୍ଠ୍ୟ-
 ଚରତର ମନ ମୁଗୁବର ବଳ ଦେଖି, ଅପତୁର
 ଧନର ପୁଣ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇଉଠେ
 ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଏପରି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ
 ରଖାଯିବ । ସମ୍ପ୍ରଦାୟମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧରକାର
 ବିଷୟରେ ଅପ୍ରେ କହି କହିବାକୁ ଲଜା କରୁ
 ନାହୁଁ, ବାରଣ ଅପେକ୍ଷର ଭକ୍ତ ପାଠକମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁରୁଦ୍ଧ ନୁହନ୍ତି ।
 ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଦେଶରେ ଏମନ୍ତକ
 ସାମାନ୍ୟ ପଞ୍ଜିରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଭାବ
 ନାହିଁ ବନ୍ଧୁ ଚଟକନଗର ଉତ୍କଳଶ୍ରୀର
 ଗୁଜ୍ୟାନ ଦୋଇ ମଧ୍ୟ ଏଠାରୁ ଏତେ ଧନ, ମାଗ,
 ବୃତ୍ତବ୍ୟ ଓ ପଦସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସମାଗମ
 ଥାଇ ପ୍ରକାଶଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନାହିଁ
 ଏହାକ ସମାନ୍ୟ ଗୋର ଓ ଲହର ଉଦ୍ଧବ ?
 ଏପରି ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଅର୍ଥର ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରୟୋଜକ ।
 ବନ୍ଧୁ ଅପ୍ରେମାୟନ ଦରଦ, ସାମାନ୍ୟ ସୁଲର
 ଶକ୍ତ ପ୍ରାଣପଣରେ ଦେଶର ଏବ ସମାଜର
 ମଙ୍ଗଳପାଇ କେବଳ ପରଶ୍ରମ କରବାର ଶକ୍ତି
 ଅଛି । ଉଦ୍ଧର ଅଶାବ୍ୟବ କରନ୍ତୁ ଅପ୍ରେମାନେ

ଏହି ଶକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପରେ ନିୟୋଜିତ ହେବାକୁ
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ, ଅଥବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିପରିକର
 ହୁଏତ ଅତି ଉଚିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୋଚନାୟ
 ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେହିପରିକର ହୁଏତ ବ୍ୟୟ
 କେଉଁଥିଲ ଏବଂ “ନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 କେ କାହାକୁ କି କି ସେ ଅସମ୍ଭବ” ଏହା
 ସେହିପରିକର ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅ-
 ସମ୍ଭବ ସହିତ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କର-
 ବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ବୋଲି ନାହିଁ ।

ସେହିପରିକର ଏହି ସ୍ଥିତିରେ ସାହାଯ୍ୟ
 କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ସେମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସହିତ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ ନିମ୍ନସ୍ତରର କାର୍ଯ୍ୟକରଣକୁ
 ପଠାଇଲେ ବାଧ୍ୟ ହେବୁ ।

ଏକାନ୍ତ ବଶମତ
 ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ
 “ଶ୍ରଦ୍ଧାପାଳକ” ସମ୍ପାଦକ
 ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ସ୍ୱୀକାର କରିବା କାରଣ
 ଅନୁମୋଦନ ଅନୁର ସହିତ ସହାୟାଶ୍ରମକୁ
 ଅନୁସମ୍ଭବ କରୁଥିବୁ । ଉ, ପ, ସ,

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି

ଦୀର୍ଘ ପୁସ୍ତକମାନ ମହାନ	ଉପାଦାନ	ଅକ୍ଷୟ ୪ ୦ ୦
ମାଗୁଣିକେତେକ	କଟକ	୪ ୧ ୫
ଶେଷୋପାଦାନ ମିତ୍ର		୪ ୧
ଦିବ୍ୟକାବ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଉପାଦାନ	୪ ୦ ୦
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ପାଦକ ପୁସ୍ତକ		୪ ୦ ୦
କଣ୍ଠାସମ୍ପାଦକ	କଟକ	୪ ୦ ୦
ଅନନ୍ତଚରଣ ବଦ୍ୟାଦେଶ୍ୟ ଦେଶାଳୀ		୪ ୦ ୦
କଳା ବିହାର ପଦ୍ୟମାନ	କଟକ	୪ ୧ ୨
ପଦ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦରଥ ପଦ୍ୟ	କଟକ	ଅକ୍ଷୟ ୪ ୦ ୦
କଳ୍ପ ବିହାର ପଦ୍ୟ ପୁସ୍ତକ		୪ ୦ ୦
ପଦ୍ୟମାନ ପଦ୍ୟାଳୟ ବୋଧକର୍ତ୍ତା		୪ ୦ ୦
ନିଗମନକୋଷରପାଠ୍ୟ ବନମାଳୀପୁସ୍ତକ		୪ ୦ ୦
କବିତାମୟମାଳା		୪ ୦ ୦
ଦାନନାଥ ଗୋଷ୍ଠୀ	କଟକ	୪ ୧ ୦
ସମସ୍ତସାଧକ ସିଦ୍ଧ		୪ ୦ ୦
ପଦ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲକ୍ଷଣମୟ ପୁସ୍ତକମାନ		୪ ୧ ୦
ଦୀର୍ଘ ପୁସ୍ତକମାନ ମହାନ	କଟକ	୪ ୧ ୦
ପୁସ୍ତକମାନ ପଦ୍ୟ		୪ ୦ ୦

ନୂତନ ପଦ୍ୟ

NOTICE

Key to New Royal Readers No II
 is out. Price 3 (Three) annas.
 To be sent by value-Payable post.
 Apply to the Secretary Printing
 Company Cuttack.

NOTICE

The Auction Sale of the D. P. W. boat "Shark" lying on the bank inside the canal at Jobra will be held there on Monday the 27th. August 1888 at 8 A. M. The approved purchaser will be required to deposit the whole amount of his purchase there and then.

Cuttack } K. R. Bose
 } Overseer
 } in ch. No. 2 Sub Dn
 } Poori Dn.
 10—8—88.

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପଠିବ୍ୟ

କଟକଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପୁସ୍ତକାଳୟ
 କଟକ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଚିତ୍ତପ୍ରାଣ
 ଅନେକାନ୍ତେ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ରୋଗ ଓ ଜାଳୁର
 ଓ କବିରାଜ୍ୟକୁ ରୋଗୀ ଅଭେଦ୍ୟ ଲଭି
 ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ନିର୍ମୂଳ ଓଲଟଠା ରୋଗର
 ଉତ୍ତର ଅନ୍ତର ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ
 ସେବନ କଲେ ବାଳର ବସୁକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶାନ୍ତ
 ପାଇବେ । ତାହାଙ୍କ ନିର୍ମୂଳ ଦେମାତୃଙ୍କ ନାମକ
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରର ଉତ୍ତର ଅର୍ଥ୍ୟ ଶକ୍ତି । ତେ-
 ଦାକାଳ ନଦୀ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଙ୍କର
 ଶୁଭଗୋଷ୍ଠି କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରୁ କେହି ମାତ୍ର ସ,
 କେହିବା ମାତ୍ର ସ, କେହି, ୧ ଓ ୧୦ ମାସର
 ରୋଗୀ ଥିଲେ ଏମାନେ ଏହା ପାନ ସେବନ
 କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରୋଗମୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ମହାରାଜ କଲେ ଦୋଷ ଓ ଶ୍ରୀ ପୁତ୍ର ବାବୁ
 ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ଓଲଟଠା ରୋଗର ଉତ୍ତର
 ପଦ୍ୟାଳୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ବାକୀ ନିଦାସୀ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଶିବଚନ୍ଦ୍ରପଣ୍ଡାଙ୍କର
 ବର୍ଷାଧିକ ବ୍ୟାଧି, ଜାଳୁର ଓ କବିରାଜ୍ୟକୁ
 ଏବଂ କଣ୍ଠାଗ୍ର-ପ୍ରାଣର ମୁଖ୍ୟକାରୀ ରୋଗକୁ
 ରୋଗମୁକ୍ତ, ଦୁର୍ଗ ଓ ସକଳକାୟ ଦେହ ଲେହେ
 ଅର୍ଥ୍ୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବାଲେଶ୍ୱର,
 ଅନୁଗୁଳ, ଭେଙ୍କାନାଳ, ସମ୍ବଲପୁର, ପୁରୀ,
 କଟକ, ପିପିଲି, ଗଞ୍ଜା, ସେବାପୁର, ଭଦ୍ରକ,
 ମାଣିକପଡ଼ା, ଆଖୁଅଧକା, ଏକମା, ମେଦନୀ-
 ପୁର, ବୋଧ, କାଳିପଡ଼ା, ଚଣ୍ଡାପଡ଼ା, ଓ
 ନିମାପଡ଼ା ପ୍ରଭୃତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରୁ ମେଦ, ଅଧ-
 ସ୍ୱାର, ଶୁଳ, ଦନ୍ତଅରସ, ଓଲଟଠା, ଅମାଶୟ,
 ମେଲେରିଆଜ୍ୱର, ଘର୍ଷକାଳପୁସ୍ତକ, ତନ୍ଦ୍ରା-

କର୍ଷିକାଳ, ପାନକାଳ, ଦାହ, ବାଧାଶକ୍ତି,
 ଗ୍ରହଣୀ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ପ୍ରମେହ, ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ବାସ,
 ବାସ ଓ ଉଦର ଅବ କାଳାପ୍ରକାର ରୋଗୀ
 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତପ୍ରାଣେ ନୈରାଶ ହୋଇ ଉକ୍ତ କବି-
 ରାଜ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅଭେଦ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଭେ-
 ଦ୍ୟାକାଳରେ ରୋଗୀଙ୍କୁ ବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ-
 ସହ ପରି ଲେହେ ଅଗ୍ରତମ୍ଭବ ଉତ୍ତର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇ ପାରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଗୁପ୍ତ

TO THE DEAF.

A 132 page Illustrated Book on Deafness Noises in the head how cured at your homes.
 Price 6 annas; Address Dr. Nicholson, 5, Old Court House Street, Calcutta.

ବଧୀରଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ବଧୀର ଓ ବାଳକରରେ ଶବ୍ଦ ଦେବା
 ବିପର ଦରେ ବସି ଅଭେଦ୍ୟ ଦେବାବିଷୟକ
 ସଚ୍ଚିତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ୦
 କଲିକତା ଓଲଟ କୋର୍ଟହାଉସ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ
 ନଂ ୫ ରୁ ଉଦ୍ଧର ହୋଇ ଉକ୍ତ ବିକଳବ୍ୟକ୍ତି
 ଠାରେ ପାଆଯିବ ।

ପ୍ରଧାନ ପୁସ୍ତକଦେଶୀୟ ଉତ୍ତର ଜାଳୁର ଜି, ବି,
 ସାହାଙ୍କ ସାମରାଜ୍ୟକୁ ଉତ୍ତର ।
 ଏହାକୁ ନାଜୀ ବା ଧାରୁର କଲି ରୁହି
 ହୁଏ ଉଦ୍ଧର, ମୁଖାଧିକ ମେରୁପ୍ରଣି, ଫୁସ୍ତକ
 ଓ ଯଦୁର ଉତ୍ତରମୁଖ୍ୟ ଗୁଳି ଓ ବଳପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ
 ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶିକ୍ଷାପଥରେ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ତର
 ବୋଲି ଉତ୍ତରରେ ପରାକ୍ରମ ଓ ସମସ୍ତକ୍ରମ
 ବିଶେଷରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଯଥା; ବାସ, ବସ,
 ଉଦର, କୁମ୍ଭ, ସାଧୁର, ବହୁବକବ୍ୟାଧି କୁର,
 ସକଳର ଅସ୍ତ୍ରାୟ, ହୃଦୟ କଞ୍ଚନ, ମସ୍ତକରୁଣିକ,
 ଧାତୁ ବା ନାଜୀ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା,
 ଅନୁରକ ଘା, ଶୁକ୍ରସଂସ୍ତ, ମୁହରେ ଲୋକ,
 ମେଦ, ମେଦବିକାର, ମୁଖାଧିକ ଶିକ୍ଷା ଓ
 ଶ୍ଳେଷ୍ମ ।

ଜାଳୁର ଜି, ବି, ସାହାଙ୍କ ସାମରାଜ୍ୟକୁ
 ଉତ୍ତର ବାହ୍ୟକ ଲେପନଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ଶିକ୍ଷାପଥରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ,
 ଯଥା;—ପୋଡ଼ାଘା, ବହୁବକସର ଘା,
 ଶିକ୍ଷାଦାୟକ ଘା, କୁମ୍ଭ, କୁଣ୍ଡିଆ, ଦହ,

ସମାପାଦ, ଲୁଣ୍ଠ, ଅଶ୍ୱଗଣ୍ଡିପାତ୍ରା, ବାଘ, ଗରୁଡ଼ି
 ଘା, ଓ ନିଜାନ୍ତ ମନପ୍ରଦାର ଚର୍ମ୍ମ ଚୋର,
 ବ୍ୟବହାର କରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମନାଳ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିର ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧, ୨, ୩
 * ଓ ୧୦ ଙ୍କା ଅଧେ ଏକଦବ୍ୟାଗର ପଠା-
 ରଦ୍ୱାରା ଟ ୦ । ଦେଶୀଖର୍ଚ୍ଚା ପତ୍ରିକା । ଯଦି
 କେହି ଏକେକ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେ-
 ଦେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ପତ୍ର ଲେଖିବେ ।
 ବଲିଭଦ୍ରା ଅନ୍ତଃପାଖ } ୧, ୫, ମୁଖ୍ୟ
 ବଗିଚାଗର }

ମେହରୋଗ ।

ଋଷ୍ୟାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ପକ୍ଷଣାର ନିତ୍ୟ-
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଭୂରନ୍ତ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅକମଳ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଜନାର୍ଥ ଗୋ-
 ଶକରବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସକାଶେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁନାହେ ।

ଏହି ଉପସ୍ୟ ଯଥାକାଳରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସୈବା
 କଲେ ନୁହଇ ଶ୍ରେଣ ଏକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସପ୍ତା-
 ହରେ ପୁସ୍ତକଲେଖନ ଅବଶ୍ୟ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ ଦେବା ।
 ସେହିମାନେ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠୟ
 କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 ହୋଇ ଜୀବନର ଶ୍ରେଷ୍ଠସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶରୀର ବ୍ୟୟଗଣ୍ଡିରେ ପରଶତ ନ ଦେଲେ ଅର୍ଦ୍ଧ
 ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ ଜାଣି
 କର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନି ତେଜ ଅଜ୍ଞାନୁ ଶ୍ରେଣ ସମସ୍ତ
 ଅବନୟରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ
 କଲିକତା ଅଦେହତୋଳ ନିମ୍ନର ଭବନରେ
 ସ, କେ, ସଜ କମ୍ପାନିକାରେ ଏବଂ କଟକ
 ଦରଦାକରୀର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିକା ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଉପସ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ସିକ୍ରୁ ଟ ୨ ବା । ପୁଲିନା ଓ ଜାକର୍ଣ୍ଣା ପୁଅର୍

ବାଲିକାଗଳ ।

ଉଲ୍ଲିଖିତ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସଦୃଶ କଟକ
 ଗୋଧୂଳି କଳାର ବାନ୍ତ ଗୋଷ୍ଠକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବସା ନିକଟେ ବାନ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧବିକ୍ରୟ କର କମ୍ପାନିକା
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—
 ୧୦ ପଡ଼ି ଗାଈ ୧୧୮ ୩୩୪ ୧୧୮ ୩୩୪
 ୧୧ ପଡ଼ି " " ୩୨ " ୩୦୦
 ୧୨ ପଡ଼ି " " ୩୨ " ୩୦୦
 ୨୨ ପଡ଼ି ଚନ୍ଦ୍ରପୁରପ୍ରେସ୍ ୩୩ " ୩୦୦

ଦେଖାଇମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏଦ-
 ନରେ ର * ମ ବା ଅଧିକ କର୍ମ କରବେ ଅଧିକ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନକ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାନ୍ତ ଗୋଷ୍ଠକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ପାନିକା
 ଦୋକାନରେ ଦାନରକୋଶୀ ଓ ବଲିକା ଓ
 ରେସମାର୍ଡିନେର ଲୁଗା ଓ ଖୁସିକରୀ ଓ କଲି
 କଣ ଚମାଣ ସପରାତର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
 ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ଅଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ଦେହେର ଫେସ୍ତଲ
 ଜିନିଷାତ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାକର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଚ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
 ସର୍ଣ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏହିଜା ଅନୁମୋଦନ ଦଲେର ଶାନ୍ତି
 ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-
 ଅଛି । କେହି ଶରୀର କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କୁ
 ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଯଦି ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରୀଜମାନ ବିକ୍ରୟ
 ଦେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମଜଲିସ ସକାଶେ ବିଜା
 ରଦ୍ୱାରା ଦେବେ ବିକ୍ରୟ ଫି କଣ ଟ ୦/୨
 ହୁସାବରେ ବିଜା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ତାହାର ଯତ୍ନ ଶୟଳିକର ଗାର ଗାର ଉପରେ
 ଥିବ । ଯଦି ଦେଲେ ଶ୍ରୀଜର ପର ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସ୍ୟ ।

ବରଦ ଶେଷଣା ୦	୧୦୦୦ ପ୍ରତି ।
ଉତ୍କଳେ ଶୁକ ଦେଲେ	କୋଦରତାଲତା ।
ବୁରା	ବାଦ ପିସ୍ତ ୧
ଉଦେଶ୍ୟତ	ବଡ଼ ବରଦ ଓ ଗାତା
ଉଦେଶ୍ୟତ ଦେଲ ନଦକା	ଗଡ଼ା
ଶେଷ ଗାତା ଓ ତୋମ	ଉତ୍କଳ ଦୁଇପଦ୍ମ
ସୁଦ ।	ଏକପଦ୍ମ ହୁସ
ଫୁଲ ପ୍ରାଣେ ନବବା	ନେଲବନ ଚତୋର ସମ
କରକା ବାପର ଚୋର	ବେପର ଅପଦ୍
ଫୁଲ ଓ କଲମ ।	ଏ ଦୋଷର ବସଦେବ
ସେହିପରି ବାପା ଚୋ ।	ବାମିର ଓ ବୁଦ୍ଧା ।
ବାପା ଚୋରର ଚୋ-	ଚନ୍ଦ୍ରା ଅଦରୋଟ
କାଗଜ ଓ କାଗା	ଏକପ ବାସନା ।
ଚୋର ହୁସ	ଅଞ୍ଜନେର ଚୋରଦିନ
ଚୋର ହୁସ ।	ଅଧିକ ବ ଚୋରଦିନଦେ
ଦାନାଦ ସାମାଜ ଚୋ ଦେ	ଲେଖି ଚର୍ଚ୍ଚନା ଚୋ
କୃଷା ସଦହାର ହୁସ ।	ରକ୍ତ ଚୋର ଚୋ
ଅକୋଳ ଚୋ—ଅର୍ଥାତ୍	ଚୋରଦିନ ଚୋରା ହ
ସୁଲକା ହୁସ ।	ପଦେ ଦେବ ଚୋର
ପଦଳ ହୁସ ।	ଦେହେ ଚୋର ଦେ
ଫିକଟକ ସୁସ ହୁସ ।	ଇ ଉଦେ ।

ସୋର୍ଷକର ଓ ପିତ୍ତର	ଚନ୍ଦି ଓ ଗାଈଚୋରୋଳ
କେବଳ ମେଠ ଓ ଚଳକ	ଚିତା
ଉଦେ ଗଦେ	କେହିର ଦେଲଦେ ବଡ଼
ଚୋର ବାଦ ରଥାତ୍	ଗାଈବାର ଶାନ୍ତି
ଲେଖିବାଦେଲେ ଚଳ	ମମତାମା
ଓ ସୁଖିଲେ ବଦା	କେତୁ ଚୁ ଚୋରଦିନ
ଚୋର ।	
ଅଲଗା ଚୋ	
୧୨ x ୧୦ ଚଳ	କଳାଚରୀ ଗାତା ଓ ଗୋଡ଼
୧୨ x ୧୨ ଚଳ	ଓ ଚଳ
୧୨ x ୧୪	
ମୋଡ଼ା ଓ ମୋଡ଼ାକର	ମଦସୁଦାକାର ଓ ଚିତା
ମୁଦମ ଓ ମୁଦକାର	ପାଦ ଗାଈଚୋର ଓ
ଚନ୍ଦନ ସାମାଜ ବଦା ଓ	ଗାତା ।
ବଦଳା	ଚିତା ବାଦ

ପିତ୍ତର ।

ଏ ତାରିକୁ ଦେହଶର୍ମ ପାଦରେ ରଖି
 ନିର୍ଭରେ ଭରଲୀୟ ଦୋଠାଗରର ଫାଟିରେ
 ଦେଲେ ପାଣିଗଳା ବଦ ଦେବ ଚରର ମହି-
 ଅରେ ଲେପିଦେଲେ ମଜୁକର ଓ ଚଳ ଧରବ
 ନାହିଁ ।

ଦର୍ଶିତ ଚମତା ଓ ସାକରେ ଲଗାଇବାର
 ଭାଳି ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅରୁଣପତ୍ରର କର ବିକ୍ରୟ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ବିଜ୍ଞପନ ଲିଖାଇବାର
 ଶର୍ତ୍ତା ଉଲ୍ଲିଖିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି
 ଯଥା—

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ	
ଧାତପ୍ରତି	ଟ ୦/୪
ଅଧସ୍ତମୁକ୍ତ	ଟ ୧
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ତମୁକ୍ତ	ଟ ୨
ମାତ୍ର କୋଶିକି ବିଜ୍ଞପନ ସେତେ ଶୁକ୍ତ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶର୍ତ୍ତା ଟ ୩ ରୁ ଉଚ୍ଚା ଦେବ ନାହିଁ ।	
କୃଷ୍ଣାୟ ଓ କୃଷ୍ଣାୟ ଅଧ ସକାଶେ ଶର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମ ଥରର ଦେବା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଥରାକମେ ଦେବ । ଅଧିକ ଦାନର ସକାଶେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଦାନୋପସ୍ତ ଦୋଲପାଦେ । ବିଜ୍ଞପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞପନସଙ୍ଗେ ପଠାଇ ବାକୁ ଦେବ ।	
୧୫ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ରର ସପର ଧରଣ ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ରର କର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସକାଶେ ସକାଶଦେଲେ ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତେ ଦେବ	

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୩ ୯
ଦୁର୍ଗାଚ ଚନ୍ଦ୍ର

ପା ୨୫ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୮ ମସିହା । ମା ୧୨୩୯ ୧୨ ୯ ୧୨୧୫ ଟାଙ୍କି ଉତ୍କଳ

ଅଗ୍ନିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୯୯
ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବୁ ୪ ୨୯

ଲୁଣର ଭାର ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ପର୍କରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରେସ୍‌ରପର୍ଟି ପ୍ରାକାଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ । ଯାଠି କରବା କାରଣ ସହଯାୟାରଣକୁ ଅନୁ- ସ୍ୱେଧ କରୁଅଛୁ । ଅମ୍ଳମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ଶାୟକୁ ଟ୍ୟୁଟି ସାଦେବ ଲୁଣ ଶସ୍ତ୍ରା ହେବାର ଉପାୟ ଜିନ୍ଦା କରୁଥିବାର ଦେଖି ଅନୁଚିତ ଦେଲୁ ମାତ୍ର ପ୍ରାକାଶ୍ୟରୁ ଅମ୍ଳମାନଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ ଏ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଲୁ ଭରସା କରୁ ଯାଠିକମାନେ ଏ ବସ୍ତୁକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତେ ଏବଂ କେହି ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଅପଣା ମନୁଷ୍ୟ ଜଣାଇଲେ ଅମ୍ଳମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାଧ୍ୟ ହେବୁ ।

ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଝୁଲଣଯାତ୍ରା ସେଷ ହେଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷପରି ଦେବାଳୟମାନ- ଙ୍କରେ ପାଞ୍ଚଦିନ ଯାତ୍ରା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସେଇ ଦିନର ବୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଓଲଟୁଠାର ଉତ୍ତମୋର୍ତ୍ତୀ କରଣଦାୟିନୀମାନେ ସୁଖରେ ଚାଲିଗଲା କିମ୍ପା ପାଇଲେ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଯାତ୍ରୀ ନ ଦେବାକୁ ଯାତ୍ରା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ । ଓଲଟୁଠା ଏସମ୍ପ୍ରାଦରେ ପ୍ରବଳ ହୋଇଅଛି । ଗତ ସୋମବାର ବାବୁଜନ- କଣ୍ଠୋର ଦାସଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠକନ୍ୟା ଓ ବାବୁ ଜଗ- ତୁବନ୍ଧର ଘୋଷଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଦୁଇପ୍ରହର କଳରେ ସେଗାଜାନ୍ତ ହୋଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ମର- ପଡ଼ିବାରୁ ବସେଷ ଚମତ ପଡ଼ି ଯାଇ ଅଛି ।

ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁକ୍ରବାର ଏ ନଗରର ଅନ୍ତଃ- ପାତ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ମଙ୍ଗାସାହିରେ ଗୁଣ ଡକା- ରଣ ହୋଇଥିବାର ନାଲିସ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଠା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ କୁଞ୍ଜବାରୁ ପ୍ରଭୁର ପୁଲକର୍ଣ୍ଣମାନେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଅନୁ- ସନ୍ଧାନ ପୂର୍ବକ ଦେବେଜଣ ଅସାମୀ ଗିରପ୍ରାର ଓ କରମାଲ ବାବାର କରାଅଛନ୍ତି । ଶୁଣିବାରେ ପ୍ରାୟ ଏବେକ କଣ ଡକାଏର ମସାଲ ଜାଳ ଗ୍ରାମରେ ପଶି ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କୁ ମାତ୍ର ପିଟି କର କବାଟ ଢାଳି ଘରେ ପଶି ହୁବ୍ୟାକ ଲୁଟି କେଳ- ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେବେଜଣ ଗୁରୁତର ଅପାତ ପାଇ ଥିବାରୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପ୍ରାଣା ନିମିତ୍ତ ଅସି- ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସୁଦା ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ହୋଇଅଛି ବେବଳ ଧର୍ମରାଣା ସେ ବାହାର ପ୍ରାଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

—*—

ସୁଲର ସର୍ବ ଉଚ୍ଚମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ- ଙ୍କଙ୍କ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାନୁସାରେ ଗସ୍ତଖର୍ଚ୍ଚା ପାତ୍ର- ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏ ଖର୍ଚ୍ଚା ଭାବକୁ ଅଣ୍ଟା ନ ଥିବାରୁ ଅଲେକ ଗୁହାର ଶୁଣା ଯାଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରଚଳିତ ଗସ୍ତଖର୍ଚ୍ଚାର ନିୟମ ଅନୁବେଦନର ବର୍ମରୂପମାନଙ୍କୁ ସହଜରେ ବାଧୁଅଛି । ବାଲେ- ଶୁରର ଡିପ୍ଟି କୁବୋର୍ଡ଼ ଚଳଣିମାସ ତାହେଲେ ଅଧିବେଶକରେ ସବୁଇନଫୋର୍ମମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର ୪ ୨୯ ଟାଙ୍କି ଲେଖାଏ ଗସ୍ତଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବାରୁ ପ୍ରିର କରାଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଓଡ଼ିଆରେ ଯାଠିକର

ଅମ୍ଳମାନେ ଅନୁଚିତ ଦେଲୁ । ମାତ୍ର ଯେ ଯେତେ ଭ୍ରମଣକଲେ ସୁଦା ଏକ କରରେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପାଇବା ଓ ସରକାରୀ ନିୟମର ବିପତ୍ତର ଖର୍ଚ୍ଚା ଆର୍ଯ୍ୟ କରବା କଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଡିପ୍ଟି କୁ- ବୋର୍ଡ଼ର ମତୋପାର ଦେବ ବ ନାହିଁ ଏ ବସ୍ତୁ- ସୂତ୍ରରେ ସନ୍ଦେହ ଜଣାଯାଏ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଦସ୍ତାବିଜରେଜଷ୍ଟାଣ ମହ- ଲୁଗାର କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମଣ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ସନ ୧୯୩୭-୩୮ ରେ ଅର୍ଥ ୪ ୨୮୨୭୯ ଟାଙ୍କି ବ୍ୟୟ ୪ ୨୦୧୧୯ ଟାଙ୍କି ସନ ୧୯୩୮-୩୯ ରେ ଅର୍ଥ ୪ ୮୩ ହଜାର ଟଙ୍କା ଓ ବ୍ୟୟ ୪ ୨୨୦୨୯ ଟାଙ୍କି ହୋଇଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏମନ୍ତ ଫଳ ଦେଖି କଡ଼ ଅନୁଚିତ ହୋଇ- ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ପ୍ରାକାଶ୍ୟରୁ କବାଲ ଓ ବନକନାମା ରେଜିଷ୍ଟର ଏହି ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ କାରଣସୂତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅମ୍ଳ- ମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଅଛୁ ବ ଏହା ଶୁଦ୍ଧ- ଲକ୍ଷଣ ନୁହେଁ । ନିତାନ୍ତ କଷ୍ଟ ନ ହେଲେ ଲୋକେ ଭୂମି ଦସ୍ତାବିଜ କରବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଅନୁଚିତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଭୂମିର ବର ହାସଲରୂପେ ରେଜିଷ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ସଜା- ପକରେ ବାହାରିଥିଲେ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ରୁହାଯାଉଥାନ୍ତା ।

କଲକତା ମଦରସାର ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ବର୍ମରୂ- ପକ ବେକନ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଯୋ-

ଗାହାର ଅବଶ୍ୟକତାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନେକ-
ଦିନରୁ ଗବଣ୍ଡିମେଘଙ୍କ ବିବେଚନାଧୀନ ଥିଲା
ମାତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ତରୁ ସ୍ୱକ୍ଷର ଦୋଇ ପାଇ ନ
ଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାନ୍ଦି ମଦରସାର ପ୍ରିନ୍ସିପଲ
ସାହେବଙ୍କ ପଦମଣି ଏବଂ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଜା-
ଇଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ମତେ ମାନ୍ୟତାର
ଶ୍ରେଣୀରେ ବାହାଦୁର ଛାନ୍ଦି ବିଦ୍ୟାଳୟର
କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଉଠାଇ ଦେଇ ଚନ୍ଦ୍ରାଗ ଯେଉଁ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟପତ୍ର ଗାହା ଉପରାଜ୍ୟର ଅବ-
ଶ୍ୟକତାକୁ ବ୍ୟୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲୁ ।
କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଉଠି ଯିବାରୁ ମଦରସାର
ଶ୍ରମମାନେ ଅଧିକା ଦେଇ ନ ଦେଇ ପ୍ରେସି-
ଡେନଟୀକଲେକ୍ଟରେ ପଢ଼ିବେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାଗ
ଛୁନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନଶ୍ରମକର ପ୍ରତିଯୋଗିତା-
ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ଅଧିକ ଦେବ । ଏବ୍ୟବସ୍ଥା
ବଜ୍ରସୁନ୍ଦର ଦୋଇଥିଲୁ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଅନୁଗୁଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୧୦ ର
ଲେଖାଏଁ ଖୁଲ୍ଲି ବକ୍ତୃତ୍ୱ ଦେଉଥିଲୁ । ଏକଥା
ଶୁଣି ଶସ୍ୟବିକ୍ରେତାମାନେ ଅଧିକ ଲାଭରେ
ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ସେଠାକୁ ଖୁଲ୍ଲି ଘେନି ଯିବେ
ଏହି ଅଣ୍ଡାରେ ଗଜଜୀବର ସୁପ୍ରଶସ୍ତ ସାହେବ
ସେଠା ଗୁରୁ ସଂସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦେବା-
କାଳଣ ଅନୁସୂଚିତ କରବାରୁ ଅନୁମୋଦନ
ଅନୁମତସହର ଗାହା ରକ୍ଷା କଲୁ ମାତ୍ର ପ୍ରଭୁପ-
ଦାର ସୁରୁପ ଅନୁମୋଦନ ସୁପ୍ରଶସ୍ତ ସାହେବଙ୍କୁ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ ଓ ଅନୁଗୁଳକୁ ବର୍ଷାକାଳ-
ରେ ଦୁର୍ବ୍ୟାଧି ଯିବାର ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ବାଟ ନ ଥିବା
କଥାଟା ଏହି ସମୟରେ ଗବଣ୍ଡିମେଘଙ୍କୁ ଭଲ
ଭର ବୁଝାଇ ଦେଉଥିଲୁ । ପୋଲିବନି ପକ୍ଷାଦୃଶ୍ୟ
କଳା ବର୍ଷାକାଳରେ ଶଗଡ଼ କମ୍ପା ବଳବତ୍ତ ଯାଇ
ନ ପାରେ ସୁତରାଂ ବୈଷାଖମାସେ ଚପଟ ମାଲ
ପହୁଞ୍ଚାଇବେ ? ଏବଂ ସରକାର ଅବା ଚପଟ-
ସମୟରେ ବିପଦ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ? ଯେ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରକାଳସ ରେଲବାଟି ଫିଟ ନାହିଁ
ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଜଜୀବର ମଙ୍ଗଳ ନାହିଁ ।

ବସାନ୍ତର ନାମୋର୍ତ୍ତସାହେବଙ୍କ ବରୁଣରେ
ଫକ୍ତରବାଣ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବାକୁ ସେଠା
ଗବଣ୍ଡିମେଘ ନାହିଁ ବରଦାର ଏହି ବାରଣ
ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦୋଇଥିଲୁ ଓ ବେଦନ ସାହେବ
ପକ୍ଷାଦୃଶ୍ୟରେ ତେଣୁ ବରୁଣବାରୁ ପୁରସ୍ତ ଦସ୍ତ-
ରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ସମ୍ପ୍ରଦ

କରବା ର ଅଧିକ ବିଲମ୍ବ ଦେବାରୁ ଫକ୍ତ-
ରବାଣ ମୋକଦ୍ଦମା ନ କରି କମିଶନଦ୍ୱାରା
ବାହାଳ ବିକ୍ଷର ଦେବାର ସ୍ଥିର ଦୋଇଥିଲୁ ।
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ନାମୋର୍ତ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ଉତ୍ତର
ଦାଇକୋର୍ଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିଲୁ ବାହାଲ୍
ସମ୍ପାଦ ନ ଦେଇ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟସାହେବ ମୋକ-
ଦ୍ଦମା ଉପମେଷ୍ଟ କରିବା ଠିକ୍ ଦୋଇ ନାହିଁ
ଅରଏବ ବାହାଳ ଅଜ୍ଞ ରହିତ ଦେବା ଉଚିତ
ଦାଇକୋର୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କଠାରୁ କଲମିୟୁଟ ଓ
କାଗଜପତ୍ର ଭଲବ ଭଲ ଗତ ତା ୧୮ ରଖରେ
ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲେ କ ଗବଣ୍ଡିମେଘଙ୍କର ଅନୁମତି
ଦେବାର ଶମତା ଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ନିୟମାନୁ-
ସାରେ ବାହା ରହିତ କରବାର ମଧ୍ୟ ଶମତା
ଥିଲୁ ସୁତରାଂ ଦରଖାସ୍ତ କାମଜୁର ଦେଲ ।

ଗତ ଶନିବାରଠାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧା
ପର୍ଯ୍ୟବେଶକାଳ ସହର ଦେଖା ନାହିଁ । କରଣ
ଦିବାସ୍ତୁ ଉତ୍ତରାଧିକାଂଶର ପଡ଼ି ଝୁଲିଗଲ
ରହିଥିଲୁ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର
ଅପରାହ୍ନରୁ ଗୁରୁବାର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ
ଅବହେଦବରୁପେ ଉତ୍ତର ବୃଷ୍ଟି ଅର୍ଥାତ୍ତ ପ୍ରଥମଦିନ
୧.୩୩ ଇଞ୍ଚ ୨୯ ଫୁଟ ଇ ୪.୮୮ ଇ ଏବଂ ୩୯
ଫୁଟ ଇ ୨.୩୦ ଇ ଛଳ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏ ବୃଷ୍ଟି-
ରେ ଗଜିୟା ପୋଖରୀମାନ ଭରଇ ଦୋଇଥିଲୁ
ଏବଂ ଲୋକେ ବର୍ତ୍ତମ୍ୟ ଦୋଇ ପାଣି ଶୁଦ୍ଧିକାର
କେଉଁଥିଲୁ । ମେଘ ସଙ୍ଗେ ଏକ ଝଙ୍କା
ବସାସ ଦେବାରୁ କୌଣସିଠାରେ ଗୋଷାଳ
ଦେଲପର ଜଣା ଯାଉଥିଲା । ନଦୀମାନ ବରୁ-
ଥିଲୁ । କରକଳା ତାକ ଗତ ଗୁରୁବାରଠାରୁ
ଅର୍ଧି ନ ଥିଲା । କରଣ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବାନ୍ତି
ଓ ଘର ଭାଙ୍ଗିଯାଇ ଥିଲା । କୁକୁରମ୍ପା ପଦାରେ
କ ୨୦୨୦ ଚି ବସୁପର ବୃଦ୍ଧା ଉପରେ ବାହା
ଘର ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ ମଲ ବୋଲ
ଲୋକେ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ତାକ
ପକାଇବରୁ ବାହାର କରି ଅଣିଲେ । ପର-
ମେଶର ଏବୁପେ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରନ୍ତି ।

ଶେକାନାଳରୁ ଜଣେ ଲେଖିଥିଲୁ ଓ
“ଅଜିତାଲ ଏଠା କେଲଖାନାରେ ବେତେକ
ନୁହେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ଦୋଇଥିବାର ବେଶି
କେଲର ବାବୁ ମଦନମୋକ୍ତ ପଞ୍ଚାମାସକୁ
ପ୍ରସଂସାର ସହର ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥିଲୁ ।
ଦର୍ତ୍ତମାନ କରୁଦମାନଦ୍ୱାରା ଗାଇବ୍ ବିରୁଦ୍ଧା-

ଚଦର, ସେମାଲ, ପିଞ୍ଜରା ଲୁଗା ଲଦାଦି
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇ ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
ଦେଉଥିଲୁ । ଲୁଗାବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜନସ-
ମାନ ଠିକ କରକଦାପ୍ରାୟ ଦେଖିବାକୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ସୁନ୍ଦର ଦୋଇଥିଲୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜଜୀବରେ
ଏପରି ହେବାର ଦୂରେ ଥାଉ କଟକ କେଲ-
ଖାନାରେ ଦେଉଥିବ କ ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ”
କେଲଖାନାରେ ନୁହେଁ ବାରଗଣ୍ଡ ଶିକ୍ଷା ଦେବା
ଅବଶ୍ୟ ହିତକର ଅଟଇ ଏବଂ ଏପରି ଶିକ୍ଷା-
ଦ୍ୱାରା କରଦମାନେ ଖଲ୍ଲସ ପାଇ ଆପଣା-
ଜୀବନା ନିବ୍ୟାଦ କରବା ଓ ଅନ୍ୟଲୁ ଶିକ୍ଷା
ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ । କଲୁ ଯେଉଁ ଦୁର୍ବ୍ୟ
ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ ଦେବ ଓ ଦୁଇପଇସା ଲାଭ
ନିକଟ ସେପରି ବ୍ୟବସାୟର ଶିକ୍ଷା ଦେବାର
ଉଚିତ । କେଲଖାନାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା
ଦୁର୍ବ୍ୟମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ଯେଉଁ ପରମାଣରେ ବିକ୍ରୟ
ଦେବ ତହିଁରୁ ସେ ଦୁର୍ବ୍ୟର ଫଳାଫଳ
କରାପଡ଼େ । ପ୍ରାୟାସ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନରେ ନ
ଅଧିକା ଦୁର୍ବ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଫଳପ୍ରଦ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଖୋରଧାରେ ଅନୁବନ୍ଧୁ ପ୍ରକାଶ ଦେବାମାତ୍ରେ
ସେଠା ସବୁଜଗଜନକର୍ମରୁଣ୍ଡା ବିଦେଶୀୟ ଦେ-
ଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଭୁତ ଅବସ୍ଥା ବୁଝିପାର ଅବଳମ୍ବେ
ସାହାଯ୍ୟଦାନର ବନୋବସ୍ତୁ କଲେ ଅର୍ଦ୍ଧାକାଳୀ-
ର ସବୁଜଗଜନ ଅଧିକର ବାବୁ ବଳସମଦାସ
ସୁଦେଶୀୟ ଦୋଇ ସେଠା ଅନୁବନ୍ଧୁକଥାକୁ
ବୁଝିବାର ଗୋଟିକ ଥାଉ ଲୋକେ ଜଣାଇଲେ
ସୁଦ୍ଧା ବୁଝିଲୁ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାଗ ମୁରୁର ଉପକାରଣ
ବୁଝାଇଦେଇ ପରବନ୍ଧୁ ଦାଖିବା କଥାଟା ଏତା
କେଲକେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ବସିଥିଲେ ।
ଅନୁମାନକର ଚଣେ ବସୁ ଏହି କଥାମାନ ଲେଖି
ଖଣ୍ଡିଏ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରେସରପତ୍ର ପଠାଇଥିଲୁ ଏବଂ
ତହିଁରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଅବ୍ୟକ୍ତ କଠୋର ସମା-
ଲୋଚନା କରି ବହୁଥିଲୁ ଓ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ-
ମାନେ ଏପରି ଦେଲେ ଦେମନ୍ତେ ବୋଲିବିବ
ସେ ସେମାନେ ତହିଁର ଯୋଗ୍ୟ ଦୋଇଥିଲୁ ।
ବରସମ ବାବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପଣାଦାୟିତ୍ୱ ବୁଝିପାର
ସାହାଯ୍ୟନିମିତ୍ତେ ତହିଁର ବୋଇଥିବାକୁ ଅନୁମୋ-
ଦନେ କରୁଥିଲୁ ବୁଝିପାରୁଥିଲୁ ସେ ସେ ଅପଣାକ
ପ୍ରଥମ ଦୁମସ୍ତବାଣେ ସତୋପିତ ସନ୍ତାନର ବଦ-
ସୁଦେ । ଏକ କବିତ୍ୟରୁ ସାହାଧାନ ଦେବେ ।
ସୁତରାଂ ପ୍ରେସରପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ
ନାହିଁ ।